

הפמפתה

לחיות באור הפרשה

עם תורה דעתיקה
סתימאה דעתיקה
לא תגליא לעתידי לבא

י"ל בעזרה ע"י "מכון אור האורות"
רבינו נחמן מברסלב זיע"א

B48148@gmail.com

ל'לקוטי-מוהר"ן' על התורה ומועדיה

גליון 67

פרשת בהעלותך תש"פ

עם 'לקוטי-תפלות' על התורה - פרשת בהעלותך

לעשות מהתורה: 'תפלות' - ולהעלות שעשועים באלו להשם-יתברך שלא עלו לפניו מימות עולם

[על כל תורה שיש על-זה 'תפלה' - רשום בסוף הקטע]

הנ"ל לבוא - כי ה'פה' וה'חטם' וה'עינים' וה'אזנים' - תלויים ב'מח', והן מעוררין את ה'מח' שיהיה בבחינת 'קדם' בבחינת 'פנים'.

והן הן "שבעת הנרות" (במדבר ת, ב) - כי "פה, ותריין נקבא, חטמא, ותריין עיניו, ותריין אדניו" (תקוני-זוהר יג) - הם בחינת "שבעת הנרות" שעל-ידם האדם משיג "פני המנורה" (במדבר שם), ו"מנרתא דא רישא" (שם), הינו המוח. ו"פני המנורה", הינו 'שפע אלקי' הנ"ל.

ו'שפע אלקי' הזאת - הוא בחינת 'ספה', ו'דחי-הקדש' וכו' - והוא בחינת 'מקיפין', שה'שכל' הזה הוא גדול עד למאד, עד שאין המוח יכול לסבלו ואין נכנס במוח, אלא הוא מקיף את הראש וכו'. - ועל-ידי 'שמקדשין' "שבעת הנרות", זוכין להכניס ה'מקיפין' לפנים.

וזה בחינת 'קדושין' בחינת 'חפה' 'מקיפין'. וזה בחינת 'שבעת ימי המשטה' שאחר ה'חפה' - הינו בחינת "שבעת הנרות" הנ"ל - שעל-ידם יכנס ה'מקיף' לפנים.

וזה בחינת 'שבעת ימי אבלות' רחמנא-לצלן - שמתאבלין עליו על שנסתלק נשמתו, כדי שיעלה נשמתו ל'אורה-פנים' הנ"ל, על-ידי 'שבעה ימים' אלו.

[תפלה א]

"בהעלתך את הנרות,

אל מול פני המנורה' - יאירו שבעת הנרות" (במדבר ת, ב)

"בהעלתך - צריך להדליק עד שתהא שלהבת עולה מאליה" (רש"י; שבת כא.)

- ענין קדשת שבעת הנרות -

"מנרתא דא רישא, ושבעה נרותיה עליה, אינון תריין אדניו, ותריין עיניו, ותריין נוקבי חוטמא, ופומא" (תקוני-זוהר יג)

א. ח"א נא, א-ב-ג-ד-ה-בסוף - יש 'שכל' שבא לאדם בלא שום 'הקדמה', אלא על-ידי 'שפע אלקי', ומכנה בשם 'קדם' בשם 'פנים', שאין צריך להשתמש בשום 'הקדמה', ועל-ידי זאת המהירות, "שלהבת הלב עולה תמיד מאליה" (על-פי רש"י במדבר ת, ב).

ואי-אפשר לבוא לזה - אלא שיקדש את פיו והטמו ועיניו ואזניו - והן הן מאירין לו 'שפע אלקי' הנ"ל. הינו: [א] שישמר את-עצמו מלהוציא 'שקר' מפיו.

[ב] ויהיה לו 'יראת-שמים' שהוא בחינת 'חטם', בבחינת (ישעיה יא, א): "והרחיחו ביראת ה'". [ג] ויהיה לו 'אמונת-חכמים' התלוי ב'אדניו', בבחינת (משלי כב, יז):

"שמע דברי חכמים". [ד] ויעצים עיניו מראות ברע (על-פי ישעיה לג, טו) - כי הן הן המעוררין את 'שפע אלקי'

**”בַּהֲעֵלְתָּךְ אֶת הַנֵּרוֹת,
אֶל מוֹל פְּנֵי הַמְּנוֹרָה – יֵאִירוּ שִׁבְעַת הַנֵּרוֹת”**
וְזֶה מַעֲשֵׂה הַמְּנוֹרָה, מִקְשָׁה זֶהָב,
עַד יִרְכָּה עַד פְּרָחָה מִקְשָׁה הוּא” (בַּמִּדְבָּר ח, בֵּד)
”וּבַמְּנוֹרָתָא טַבְתָּא, דִּנְהָרָא עַל רִישׁוֹן” (זְמִירוֹת לִיל־שַׁבָּת)
**”יֵשׁ צְדִיקִים הִרְבָּה,
אֲבָל יֵשׁ בְּחִינּוֹת נִקְדוּת־הָאֱמֶת בֵּין הַצְּדִיקִים,
שֶׁשְׂרוּצִים לְהִתְקָרֵב אֵלָיו, שֶׁזֶּה תְּלוּי הַכֹּל וְכוּ”**
(לְקוּטִי־מוֹהָרָן ח”א סו, ד)

**ב. סֵפֶר הַמִּדּוֹת, פְּנוֹד ח”ב ג – כָּל הַפְּבוּדֵי שֵׁל כָּל
הַמְּלַכְוִיּוֹת, נִכְלָלִים בְּאַרְבַּע מְלַכְוִיּוֹת. וְעַל־יְדֵי
”מַעֲשֵׂה מְנוֹרָה”** (שְׁמוֹת כה, לא־מ; לו, יז־כד; בַּמִּדְבָּר ח, אֵד) ,
וְקִדּוּשׁ־הַחֲדָשׁ, וְקִטְרֹת, וְשִׁמְרֵה מִן מְאֻכְלִים־טְמֵאִים
– כָּל הָאַרְבַּע־מְלַכְוִיּוֹת מְחֻזְרִים אֶת הַפְּבוּדֵי
שַׁבָּתוֹכֶם לְהַשִּׁיב־יִתְבָּרֵךְ.

ג. לְקוּטִי־הַלְכוּת, בְּרַפְת־הַשַּׁחַר ה, מֵד (ע”פ לִיקוּ”מ
ח”א רטו, כ”ד מִינֵי פְדִיּוֹנוֹת; וְע”פ ח”ב ד, זְאֵת הַעֲרָבִים צִוִּיתִי לְכַלְפֹּלֵךְ)
– **”בַּהֲעֵלְתָּךְ אֶת הַנֵּרוֹת, אֶל מוֹל פְּנֵי הַמְּנוֹרָה יֵאִירוּ
שִׁבְעַת הַנֵּרוֹת”** (בַּמִּדְבָּר ח, ב). **”בַּהֲעֵלְתָּךְ אֶת הַנֵּרוֹת”** –
כְּשֶׁתַּרְצָה לְהַדְלִיק וְלְהַעֲלוֹת הַנֵּרוֹת הַקְּדוּשׁוֹת, בְּחִינַת
נִפְשׁוֹת־יִשְׂרָאֵל, שֶׁיִּבְעֵרוּ לְהַשִּׁיב־יִתְבָּרֵךְ, וְגַרְם יִהְיֶה
הוֹלֵךְ וּמֵאִיר בְּכָל מִינֵי חֶשֶׁךְ.

”אֶל מוֹל פְּנֵי הַמְּנוֹרָה יֵאִירוּ שִׁבְעַת הַנֵּרוֹת.” **”פְּנֵי
הַמְּנוֹרָה”** – זֶה בְּחִינַת הַצְּדִיק שֶׁהוּא בְּחִינַת מִשְׁה,
שֶׁכָּל הַמְּנוֹרָה הַטְּהוֹרָה שֶׁהֵם כָּל־נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל
מֵאִירִים מִמֶּנּוּ, כִּי **”הוּא שֹׁרֵשׁ כָּל־”** (לְקוּטִי־מוֹהָרָן ח”א לד,
ב), וְעַל־כֵּן נִקְרָא **”פְּנֵי הַמְּנוֹרָה”** – כִּי פְּנִים לְשׁוֹן רְצוֹן.

שֶׁיִּכְוֶנוּ תְּמִיד: לְהַעֲלוֹת וּלְקַשֵּׁר אֶת **”שִׁבְעַת הַנֵּרוֹת,”**
שֶׁהֵם כָּל־הַנִּשְׁמוֹת הַכְּלוּלִים בְּשִׁבְעַת פְּתוֹת, וְכָל נִשְׁמָה
וְנִשְׁמָה כְּלוּלָה מִשִּׁבְעַת מִדּוֹת – שֶׁיַּעֲלֶה וְיִקְשֵׁר כָּל־”**אֶל
מוֹל פְּנֵי הַמְּנוֹרָה”** – שֶׁהוּא הַצְּדִיק בְּחִינַת מִשְׁה,
שֶׁמְכַנִּים תַּקְוָה רְצוֹן דְּקִדְשָׁה כָּל־כָּל אֶחָד לְבַל יִנִּיחַ אֶת
הַרְצוֹן הַטּוֹב לְעוֹלָם.

וְעַל־יְדֵי־זֶה יַעֲלוּ וְיִדְלִיקוּ וְיֵאִירוּ, וְשׁוֹם חֶשֶׁךְ לֹא יוּכַל
לְהַחֲשִׁיד לָהֶם, כִּי גַרְם לֹא תִכְבֶּה, כִּי מִקְשָׁרִים בְּהַצְּדִיק
בְּחִינַת מִשְׁה, שֶׁהוּא בְּחִינַת מְשִׁיחַ שֶׁנֶּאֱמַר עָלָיו (בְּרַפְת
הַפְּטָרָה): **”כִּי בִשְׁם קִדְשֶׁךְ נִשְׁבַּעְתָּ לוֹ שֶׁלֹּא תִכְבֶּה נֵרוֹ
לְעוֹלָם וָעֶד.”**

ד. לְקוּטִי הַלְכוּת, בְּצִיעַת־הַפֶּת ה, נה – **”בַּהֲעֵלְתָּךְ
אֶת הַנֵּרוֹת, אֶל מוֹל פְּנֵי הַמְּנוֹרָה יֵאִירוּ שִׁבְעַת הַנֵּרוֹת”**
(בַּמִּדְבָּר ח, ב). הֵינּוּ: שֶׁהַזְּהִיר אֶת־הַרְרֵי־הַפֶּת – **”שְׁעוֹסֵק לְקָרֵב
יִשְׂרָאֵל לְהַשִּׁיב־יִתְבָּרֵךְ”** (אֲבוֹת פ”א מ”ב), עַל־יְדֵי שֶׁמְמַשִּׁיךְ
עֲלֵיהֶם הָאֲרֶת הַצְּדִיק־הָאֱמֶת – **”בַּהֲעֵלְתָּךְ אֶת הַנֵּרוֹת”**

– כְּשֶׁתַּרְצָה לְהַעֲלוֹת וּלְהֵאִיר אֶת **”שִׁבְעַת הַנֵּרוֹת,”** שֶׁהֵם
בְּחִינַת כָּל־נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל – **”אֶל מוֹל פְּנֵי הַמְּנוֹרָה”** –
שֶׁהוּא בְּחִינַת הַצְּדִיק־הָאֱמֶת, בְּחִינַת מִשְׁה, שֶׁהוּא
בְּחִינַת **”פְּנֵי הַמְּנוֹרָה,”** פְּנֵי הַתּוֹרָה, כִּי הוּא כָּל־כָּל מִכָּל
הַשִּׁבְעִים־פְּנִים לְתוֹרָה, וְעַל־כֵּן הוּא יוֹכֵל לְהֵאִיר כָּל
שְׂרָשֵׁי נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל.

וְעַל־כֵּן הַזְּהִירוּ: **”אֶל מוֹל פְּנֵי הַמְּנוֹרָה יֵאִירוּ שִׁבְעַת
הַנֵּרוֹת”** – שֶׁכָּל הַפְּתוֹת שֶׁבְּיִשְׂרָאֵל שֶׁכְּלוּלִים בְּשִׁבְעַת
פְּתוֹת – כָּל־”**יֵאִירוּ אֶל מוֹל פְּנֵי הַמְּנוֹרָה”** – שֶׁכָּל־כָּל
יִכְוֶנוּ דַּעְתָּם אֶל הָאֲרֶת הַצְּדִיק־הָאֱמֶת שֶׁמִּשָּׁם מֵאִיר
נִשְׁמוֹתֵיהֶם.

ה. לְקוּטִי־הַלְכוּת, סִימְנֵי־בְהִמָּה־וְחִיָּה־טְהוֹרָה ז,
ל (ע”פ לִיקוּ”מ ח”א יז, וְיִהְיֶה הֵם מְרִיקִים שְׂקִיהֶם) – **”בַּהֲעֵלְתָּךְ
אֶת הַנֵּרוֹת, אֶל מוֹל פְּנֵי הַמְּנוֹרָה יֵאִירוּ שִׁבְעַת הַנֵּרוֹת.
וְזֶה מַעֲשֵׂה הַמְּנוֹרָה מִקְשָׁה זֶהָב, עַד יִרְכָּה עַד פְּרָחָה
מִקְשָׁה הִיא”** (בַּמִּדְבָּר ח, בֵּד). **”אֹר הַמְּנוֹרָה”** – זֶה בְּחִינַת
”אֹר הַצְּדִיק־הָאֱמֶת,” שֶׁהוּא עֶקֶר אֹר הַמֵּאִיר בְּכָל
הָעוֹלָמוֹת, מִכָּל שֶׁבֶן בְּעוֹלָם־הַזֶּה, וְכָל הָאוֹרוֹת שֶׁפְּעוֹלָם
כָּל־כָּל נִמְשָׁכִין מִמֶּנּוּ. **”פְּנֵי הַמְּנוֹרָה”** – זֶה בְּחִינַת
”הַצְּדִיק־הָאֱמֶת” הַרְבִּי־הָאֱמֶת שֶׁבְּדוֹר. **”שִׁבְעַת הַנֵּרוֹת”**
– הֵם **”שְׂאֵר הַצְּדִיקִים־אֱמֵתִים”** הַנִּמְשָׁכִים מִמֶּנּוּ
כְּעַנְפִּים מֵאֵילָן, שֶׁהֵם בְּחִינַת תְּלַמִּידָיו, כְּמוֹכָא בְּזִהְרֵי
הַקְּדוּשׁ (פְּנִיחַס רַנֵּי). לְעַנְנֵן רַבִּי שֶׁמְעוֹן בֵּר יוֹחָא וְהַחֲבַרְיָא.

[וְזֶה לְשׁוֹן הַזֶּהָר שֶׁם: **”אֲתוּ אֲבָהוֹן, וְרַעֲיָא מְהִימְנָא, וְאֶהְרֵן וְדוֹד וְשַׁלְמוּה,
וְבָרִיכוּ לֵיה, וְאֶמְרוּ לֵיה: אֲנִתְ בּוֹצִינָא קְדִישָׁא, וְחַבְרִיָּא דִּילָךְ דְּאֵינְנוּן שִׁית,
לְקַבֵּל אֵינּוּן ז’. וְאֲנִתְ בּוֹצִינָא קְדִישָׁא נֵר מְעַרְבֵי בְּאֻמְצַע, דְּכָל שִׁית נֵרוֹת
נְהָרִין מִנֵּךְ. בְּכָל חַד אֲתַמְר בִּיה, (מְשַׁלֵּי כ, כז): נֵר ה’ נִשְׁמַת אֲדָם, וְרַעֲיָא
מְהִימְנָא נְהִיר בְּך, וְאֲנִתְ בַּחֲבַרְיָא דִּילָךְ, וְכֵלָא חַד, בְּלָא פְּרוּדָא כָּל־ל.
וּמִתַּמְן וְאִילָךְ מִתְּפַשְׁטִין עַנְפִּין לְכָל מְאָרֵי חֲקִמְתָּא”**.

וְהַזְּהִיר הַפְּתוּב: **”אֶל מוֹל פְּנֵי הַמְּנוֹרָה יֵאִירוּ שִׁבְעַת
הַנֵּרוֹת”** – שֶׁכָּל **”שִׁבְעַת הַנֵּרוֹת,”** שֶׁהֵם בְּחִינַת
”כָּל־לִיּוֹת כָּל הַצְּדִיקִים שֶׁבְּדוֹר” – כָּל־כָּל יִהְיֶה הַשְׁתַּדְּלוּתָם
לְהֵאִיר: **”אֶל מוֹל פְּנֵי הַמְּנוֹרָה”** – לְהַמְשִׁיךְ **”אֹר
הַצְּדִיק־הָאֱמֶת”** בְּעוֹלָם, שֶׁהוּא הַיְחִיד בְּדוֹרוֹ, שֶׁהוּא
בְּחִינַת **”נִקְדוּת־הָאֱמֶת שֶׁבֵּין הַצְּדִיקִים”** (לְקוּטִי־מוֹהָרָן
ח”א סו, ד) – שֶׁהַעֶקֶר לְהַמְשִׁיךְ אֹרוֹ בְּעוֹלָם, שֶׁעַל־יְדֵי־זֶה
יִתְתַּקֵּן הַכֹּל.

כִּי יֵשׁ כְּפֹה צְדִיקִים אֱמֵתִים, וְכָל־כָּל אֱמֶת. אֲבָל **”יֵשׁ
צְדִיק שֶׁהוּא בְּחִינַת נִקְדוּת־הָאֱמֶת שֶׁבֵּין הַצְּדִיקִים”**
(שֶׁם), שֶׁהוּא עֶקֶר עֲצָם הָאֱמֶת בְּחִינַת אֶבֶן טוֹב, שֶׁהוּא
עֶקֶר הָאֹר הַמֵּאִיר הָאֱמֶת בְּכָל הָעוֹלָמוֹת, וְכָל מִי שֶׁצְּרִיךְ
לְקַבֵּל אֱמֶת צְרִיךְ לְקַבֵּל מִמֶּנּוּ, כִּי שְׂאֵר כָּל הַצְּדִיקִים
מִכָּל שֶׁבֶן שְׂאֵר הַכְּשָׁרִים וְהָעוֹלָם, כָּל־כָּל הֵם בְּחִינַת
”חֲלוּנוֹת אֲצִלוּ וְכוּ” (עַל־פִּי לְקוּטִי־מוֹהָרָן ח”א ט; קיב). כִּי
”הַצְּדִיק” בְּחִינַת **”נִקְדוּת־הָאֱמֶת הַנִּי”**, הוּא מְמַשִּׁיךְ אֱמֶת

פְּזָה בְּעוֹלָם, שֶׁהוּא בְּחִינַת שְׂרֵשׁ תְּכֵלֶת הָאֲמֶת, שְׁעַל־
יִדְיָה עֵקֶר בְּטוֹל הַשְּׂקָר בְּשֶׁרְשׁוֹ.

וְעַל־כֵּן מִזְהִיר הַכְּתוּב: שֶׁכָּל "שִׁבְעַת הַנְּרוֹת יֵאִירוּ אֶל
מוֹל פְּנֵי הַמְּנוּרָה" - שֶׁכָּל הַשְּׂתַדְלוּתָם שֶׁל כָּל הַצְּדִיקִים
וְהַכְּשָׁרִים הַכְּלוּלִים בְּשִׁבְעַת הַנְּרוֹת, שֶׁהֵם בְּחִינַת 'שִׁבְעַת
יְמֵי הַבְּנִי' וְכוּ' - כָּלֵם יִהְיוּ עֹבְדֹתֶם: "לְהֵאִיר אֶל מוֹל
פְּנֵי הַמְּנוּרָה" - לְהַמְשִׁיךְ 'אוֹר פְּנֵי הַמְּנוּרָה בְּעוֹלָם,
שֶׁהוּא בְּחִינַת 'אוֹר הַצְּדִיק', שֶׁהוּא נִקְדַּת 'עֵצֶם הָאֲמֶת',
שְׁעַל־יָדוּ עֵקֶר 'בְּטוֹל הַשְּׂקָר' לְגַמְרֵי עַד קִצָּה אַחֲרוֹן.

וְזֶהוּ: "וְזֶה מַעֲשֵׂה הַמְּנוּרָה מִקְשָׁה זֶהָ, עַד יִרְכָּה עַד
פְּרָחָה מִקְשָׁה הִיא". וּפְרָשׁ רַש"י: "שְׁלֵא תַעֲשֶׂנָּה
אֵיבָרִים אֵיבָרִים עַל־יְדֵי הַבוּר, כִּי אִם עָשִׂיתָ שֶׁל כֹּפֶר
זֶהָ הִיָּתָה" וְכוּ'. הֵינּוּ: כִּי הַמְּנוּרָה הִיָּתָה בְּתַכְלִית
הָאֲחֻדוֹת מִחֲתִיכָה אַחַת - כִּי "אֲמֶת הוּא אֶחָד" (לְקוּטֵר
מוֹהֲר"ן ח"א נא; סו, ד; רנא). וְאַף־עַל־פִּי שְׂוִיצְאִין מִמְּנָה
"כַּפְתּוּרִים וּפְרָחִים וְגַבְעִים מְשַׁקְדִים הַרְבֵּה וַיִּרְךְ
וּפְרָחִים וְקִנִּים" - אַף־עַל־פִּי־כֵן הַכֹּל נִמְשָׁךְ מַעֲשֵׂת זֶהָ
אֶחָד, כִּי עֵקֶר הָאֲמֶת, הוּא אֶחָד בְּתַכְלִית הָאֲחֻדוֹת. וְאַף־
עַל־פִּי שְׂמֵה'אֲמֶת' נִמְשָׁכִין הַתּוֹרָה וְהַמִּצְוֹת וְכָל
הָעוֹלָמוֹת שֵׁישׁ בָּהֶם גּוֹנִין וְשׁוֹנִיִּים לְאִין מִסְפֵּר, אַף־עַל־
פִּי־כֵן בְּשֶׁרֶשׁ הַכֹּל כֵּלָּא אֶחָד, בְּחִינַת: "עַד יִרְכָּה עַד
פְּרָחָה מִקְשָׁה הִיא" - שֶׁהַכֹּל מַעֲשֵׂת אֶחָד - כִּי כֵּלָּא
אֶחָד, שֶׁזֶּה עֵקֶר הָאֲמֶת' שֶׁהוּא אֶחָד.

ו. אוצר־נחמני מז - פֵּעַם־אַחַת הַתּוֹעֵדוֹ בַּחֲדָרוֹ שֶׁל
רַבֵּנוּ ז"ל, מְגִדוּלֵי תַלְמִידָיו, וְהָיוּ 'שִׁבְעָה' בְּמִסְפָּר,
וְאָלוּ הֵם: (א) רַבִּי שְׁמַעוֹן ז"ל תַּלְמִידוֹ הָרִאשׁוֹן. (ב) הָרַב
דְּבַרְסָלָב רַבִּי אֶהְרֹן ז"ל. (ג) הָרַב הַמְּקַבֵּל רַבִּי יוֹדֵל
מִדְּאֲשִׁיב ז"ל. (ד) הַצְּדִיק רַבִּי שְׁמוּאֵל אֵיזִיק מִדְּאֲשִׁיב
ז"ל. (ה) תַּלְמִידוֹ הַמְּבַהֵק מוֹהֲרַנְ"ת ז"ל. (ו) הָרַב רַבִּי
נַפְתָּלִי מִנְעַמְרוֹב ז"ל. (ז) וְהַשְּׁבִיעִי בְּמִדְּמָה הִיָּה הָרַב רַבִּי
יִצְחָק ז"ל חֲתָן הָרַב הַצְּדִיק רַבִּי יְקוֹתִיאֵל הַמְּגִיד
מְטִירֵהָאוֹוִיצֵעַ ז"ל, אוֹ הָרַב רַבִּי יִשְׁעִיָּה שְׁלוֹם ז"ל
מִמְעַדְוֵעֵדִיבְקַע בְּנוֹ שֶׁל רַבִּי יוֹדֵל ז"ל הַנ"ל.

וּרַבֵּנוּ ז"ל בְּהִיוֹתוֹ נָח עַל יְצוּעוֹ, נִכְנַס אֶתֶם בְּשִׁיחָה
עִמוּקָה וְנִפְלְאָה מְאֹד, עַד אֲשֶׁר קִצָּרָה בֵּינְתֶם מְלֻחְשֵׁיג
עִמָּךְ דְּבָרָיו הַקְּדוּשִׁים, וּרַבֵּנוּ ז"ל הִרְגִישׁ זֹאת בְּרוּח־
קְדוּשׁוֹ, וְעָנָה וְאָמַר לָהֶם: "אִיר זְעַנְט דָּאךְ 'זִיבְן' - זֵייט
מְקִיִּים (בַּמְדָּבָר ח, ב): 'אֶל מוֹל פְּנֵי הַמְּנוּרָה יֵאִירוּ שִׁבְעַת
הַנְּרוֹת' - וְוַעַט אִיר בְּעַסְעַר פֶּאָרְשִׁיין!" [הָרִי אֶתֶם
'שִׁבְעָה' - תְּקִימוּ: 'אֶל מוֹל פְּנֵי הַמְּנוּרָה יֵאִירוּ שִׁבְעַת הַנְּרוֹת' - אֵז תְּבִינּוּ
יֹתֵר טוֹב!] - וּרַבֵּנוּ ז"ל הַמְּשִׁיךְ בְּדַבְרָיו. (מוֹבָן עַל־פִּי לְקוּטֵר
הַלְכוּת' הַנ"ל).

ז. טוֹבוֹת־זְכוּנוֹת ה - מוֹהֲרַנְ"ת ז"ל נִתְקַרֵּב וּבָא
לְרַבֵּנוּ ז"ל, בְּפִרְשַׁת נְצֻבִים, סוּף אֵלּוּל שְׁנַת תַּקס"ב.

וְזֶה שִׁבְת־קִדְשׁ קָדָם רֵאש־הַשָּׁנָה הִיָּה, שֶׁשָּׁמַע מוֹהֲרַנְ"ת
הַזְּמִירוֹת' וְאֲשֶׁת־חֵיכֵל, פֵּעַם רֵאשׁוֹנָה מֵאֲדַמּוֹר ז"ל,
שֶׁנִּתְפַּעַל מִזֶּה עַד לְמַדִּי עַל כָּל יְמֵי חַיָּיו. כִּי נִפְלַע עָלָיו עַל
מוֹהֲרַנְ"ת אֵז בְּעַת סְעוּדַת שִׁבְת־קִדְשׁ שֶׁל הַלֵּילָה, מוֹרָא
וּפַחַד גְּדוֹל וְכוּ'.

וּבִפְרָט שֶׁבְּעַרְב־שִׁבְת־קִדְשׁ הַזֶּה עַת הַצְּהָרִים, נִכְנְסוּ
שְׁנֵיהֶם הָרַב נַפְתָּלִי ז"ל וּמוֹהֲרַנְ"ת ז"ל לְרַבְּנוּ ז"ל, וְדַבֵּר
עִמָּהֶם הַרְבֵּה, וְאֵז אָמַר לָהֶם רַבְּנוּ ז"ל בְּזֶה־הַלְשׁוֹן: "אִיךְ
וְוַעַל אִיךְ פִּירְן גָּאָר שׁוִין אוֹיף אַ נִייעַם וְוַעג!" (כָּבֵר
אוֹלִיךְ אֶתְכֶם בְּדֶרֶךְ חֲדָשָׁה - תִּירֵמוֹהֲרַן רַסד; שַׁעב).

וְאַחֲרֵיכֵן בְּהַזְמִירוֹת שֶׁל "אֲזַמֵּר בְּשִׁבְחִין" - הִיָּה רַבְּנוּ
ז"ל מְתַחִיל כָּל חֲרוֹז, וְהַמְסוּבִין שֶׁל הַמְּקוֹרְבִין הָיוּ גּוֹמְרִין
הַחֲרוֹז. וּכְשֶׁהִגִּיעַ רַבְּנוּ ז"ל לְחֲתוּרוֹ שֶׁל: "נִזְמִין לָהּ
הַשְּׂתָא בְּפִתּוּרָא חֲדָתָא" - הִיָּה מוֹשֵׁךְ הַחֲרוֹז שֶׁל אֵלוֹ
הַתְּבוֹת: "נִזְמִין לָהּ" וְכוּ', כְּמָה פְּעַמִּים. וְנִזְכָּר מוֹהֲרַנְ"ת
ז"ל: שֶׁהֵינּוּ אָמַר לָהֶם: "שְׁיֹלְכֶם בְּדֶרֶךְ חֲדָשׁ לְגַמְרֵי!"
- וְנִתְלַהֲבוּ הַמְּסַבִּין.

וּמוֹהֲרַנְ"ת וּרְבִי נַפְתָּלִי עָנּוּ: "וּבְמִנְרָתָא טַבְתָּא" - בְּקוֹל
גְּדוֹל - "דְּנִהָרָא עַל רִישִׁין!" - כִּי זֶה שִׁיךְ מָה שֶׁאָמַר
לָהֶם מִקְדָּם בְּנִיסַת שִׁבְת־קִדְשׁ. וְכוּן מוֹהֲרַנְ"ת ז"ל:
"בְּמִנְרָתָא טַבְתָּא" - זֶה רַבְּנוּ ז"ל, שֶׁיֵּאִיר לָהֶן מַעֲתָה
'בְּרֵאשִׁינוּ וּבְמוֹחִינוּ'. (עִיר־שֶׁם וּבַעוֹד מְקוֹמוֹת הַמְּשִׁךְ הַסְּפּוּר
הַנִּפְלָא).

[בְּשִׁיחַ־שְׂרַפְיֵי־קְדוּשׁ ח"ב יט: סֵפֶר רַבִּי נַפְתָּלִי: "שִׁבְשִׁבַת
הָרֵאשׁוֹנָה שֶׁהִיָּה אֵצֶל רַבְּנוּ ז"ל וְשָׁמַע מִמֶּנּוּ אֵת הַנְּגוּן שֶׁל
"אֲזַמֵּר בְּשִׁבְחִין" - הַתְּלַהֵב בְּדַבְּקוֹת נוֹרָאָה כְּלִיכָה, עַד שֶׁקָּשַׁר
אֵת רֵאשׁוֹ בְּמִטְפַּחַת, כִּי חֲשַׁשׁ שֶׁמִּרְבֵּה הַהַתְּלַהֲבוֹת שִׁיקְדָה
בְּתוֹכוֹ, יִפְגַּע מוֹחוֹ חֲסִי־שְׁלוֹם!"

וּבְאוֹצֵר־נַחְמָנִי פֶּא מוֹבָא בְּאִידִישׁ (מוֹבָא גַם בְּשִׁישׁ"ק הַקְּדוּשׁ ח"ב
תַּשְׁפֵּא בְּשׁוּנֵי־לְשׁוֹן): "בְּשִׁעַת אִיךְ הָאָב גְּעַהֲעֵרְט פֶּרִי־טָאג־צִוִּי
נֵאכְט דְּעַם עֲרִשְׁטֵן מֵאֵל פּוֹן רַבִּין זִינְגֵעֵן דְּעַם 'אֲזַמֵּר בְּשִׁבְחִין'
- בִּין אִיךְ אַרִיין אִין אַ מוֹרָא־דִּינְעַה הַתְּלַהֲבוֹת, מִיט אַז אֵז דְּבִיקוֹת
- אֵז אִיךְ הָאָב גְּעַמּוֹזֵט פֶּאָרְבִּינְדֵן דְּעַם קֶאָפּ מִיט אַ
'פֶּאָטְשִׁילֵעַ'. אִיךְ הָאָב מוֹרָא גְּעַהָאט, אֵז דְּעַר קֶאָפּ זֵאל מִיר
נִישְׁט פֶּלאַצֵן, פּוֹן דְּעַם בְּרַעַן מִיטֵן פֶּלאַם וְוַאס הָאָט מִיר
אִינְגֶּאנְצֵן אַרוּמְגַעִנְגִּמַעַן. אִיךְ בִּין מִמֶּשׁ אַרוֹים פּוֹן דִּי פֶּלִים!"

"קַח אֶת הַלְוִיִּים מִתּוֹךְ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְטַהַרְתָּ אֹתָם"
(בַּמְדָּבָר ח, ו)

ח. ח"א נא - "עֵקֶר אַחִיזַת הַטְּמָאָה, מִסְטָרָא
דְּשְׂמָאֵלָא" (זֶהָ בְּרֵאשִׁית מַח. וְעוֹד), כִּי הַטְּהָרָה מְרַמְזֵת
שֵׁישׁ 'טְמָאָה', וְהוּא סִימָן שִׁישְׁתִּלְשַׁל עַד שִׁיחָה
'טְמָאָה'. וְעַל־כֵּן אֶפְשָׁר לְזַכֵּךְ וְלַהֲעֵלוֹת הַטְּמָאָה לְטְהָרָה,
כִּי הִיא בְּעִצְמָהּ נִשְׁתַּלְשְׁלָה מִטְהָרָה, כְּמוֹ שִׁבְתּוֹב (יְחֻזְקָא
לו, כח): "וְטַהַרְתֶּם מִכָּל טְמָאוֹתֵיכֶם". נִמְצָא: שֶׁעֵקֶר
אַחִיזַת הַטְּמָאָה, מִבְּחִינַת הַטְּהָרָה' שֶׁהוּא בְּחִינַת

הַבְּחִירָה. וְהִטְהַרְהָ הוּא בְּחִינַת שְׂמַאל, בְּחִינַת לְוִי (זהר קרח קע"ז), בְּחִינַת וְיִטְהַרְתָּ אֶת בְּנֵי לְוִי" (במדבר ח, ו - לשון הפסוק: קח את הלויים וכו' ויטהרת אתם), וְלְוִי הוּא בְּחִינַת שְׂמַאל, בְּיָדוּעַ. - ועלִיבן עקר אַחִיזַת הַטְּמֵאָה הוּא מִבְּחִינַת שְׂמַאל, כִּי שְׂמַאל הוּא בְּחִינַת הַטְּהַרְהָ, שְׂמֵשׁ עֵקֶר אַחִיזַת הַטְּמֵאָה פִּנְ"ל.

"וְהַבְּדִלְתָּ אֶת הַלְוִיִּם מִתּוֹךְ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְהָיוּ לִי הַלְוִיִּם"
(במדבר ח, יד)

ט. חיי מוהר"ן שצה - וכן יעקב היה גס־בן עוסק
בְּזֶה לְקֶרֶב בְּנֵי הַנְּעוּרִים לְהַשְׁמִיטָתָם, וְחֵבֶר כַּמָּה אֲלָפִים סְפָרִים בְּעֵינֵי הָאֱמוּנָה הַקְּדוּשָׁה, גְּזַמְאוֹת סְפָרִים, וְהוּא לְמַד עִם כָּל בְּנָיו דְּרַכֵּי הָאֱמוּנָה הַקְּדוּשָׁה, כִּי הָיוּ כָּלם צְדִיקִים. אֲךֵּי אֶהְיֶה עִלְפִּיכֶן חֵקֶר בְּדַעְתּוֹ לְמִי לְמַסֵּר כָּל חֻמְתּוֹ, עַד שֶׁמָּסַר כָּל חֻמְתּוֹ לְלֵוִי, וְלִכְלָם מָסַר רֵאשִׁי־פָּרְקִים. וְעַל־כֵּן שֶׁבֵּט לְוִי הָיוּ דְבוּקִים וְחֻזְקִים בְּהָאֱמוּנָה הַקְּדוּשָׁה יוֹתֵר מִכָּלם, וְעַל־כֵּן לֹא טָעוּ בְּעַגְלָה, וְגַם לֹא הָיָה עֲלֵיהֶם שׁוּם עֲבוּדַת מִצְרַיִם, כִּי הָיוּ חֻזְקִים בְּהָאֱמוּנָה הַקְּדוּשָׁה יוֹתֵר מִכָּלם.

"אֲנַחְנוּ טְמֵאִים לְנַפְשׁ אָדָם, לָמָּה נִגְרַע לְבַלְתִּי הַקָּרִיב אֶת קֶרְבֶּן ה' בְּמַעַדוֹ בְּתוֹךְ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְגו'. אִישׁ אִישׁ כִּי יִהְיֶה טְמֵא לְנַפְשׁ אוֹ בְּדֶרֶךְ רַחֲקָה וְגו'. בַּחֲדָשׁ הַשְּׁנִי בְּאַרְבַּעַי עָשָׂר יוֹם בֵּין הָעֲרֵבִים יַעֲשׂוּ אֹתוֹ" (במדבר ט, זרייא)

- עֵינֵי פֶסַח שְׁנִי -

לְרוּץ לְמַחֵר וְלִתְקַן אֶפְלוֹ בְּשִׁהְיֵינוּ טְמֵאִים וְנִזְוָפִים וּבְדֶרֶךְ רַחֲוָקָה - וְשִׁישׁ תִּקְוָה בְּכָל פַּעַם שֶׁהַצְּדִיק יוֹדִיעַ לוֹ תִּקְוָנוֹ

י. ח"א מט, בסוף - "ישיש כגבור לרוץ ארצה"
(תהלים יט, ו) - כִּי צְרִיף הַתְּגַבְרוּת בְּדִי לְרוּץ אֶרֶץ הַזֶּה שֶׁהָיוּ יְכוּלִים לִילֵךְ בְּזִמְנָה הַזֶּה שֶׁהָיוּ יִשְׂרָאֵל נְזוּפִים, וְעַכְשָׁיו רְצִים בְּמַהִירוֹת גְּדוּלָה זֶה הַדֶּרֶךְ.

אָמַר בְּפִרוּשׁ עֵינֵי זֶה הַנִּל - לְעֵינֵי בְּנֵי־אָדָם הַזּוֹכִים לְעִשׂוֹת הַתְּשׁוּבָה עַל הָעֵבֶר - שְׂאֵף־עַל־פִּי שְׂזוּכִים לְתַקַּן מַה שֶׁעֵבֶר, אֶהְיֶה עִלְפִּיכֶן עֵדִין הֵיכֵן הוּא אוֹתוֹ הַזְּמַן שֶׁהָיוּ יְרוּחִקִים מִהַשְׁמִיטָתָם, שֶׁהָיוּ יְכוּלִים לְעַבֵּד הַשָּׁמַיִם יִתְבָּרַךְ בְּאוֹתוֹ הַזְּמַן. וּבִנְדָאִי צְרִיכִים לְתַקַּן זֹאת, דְּהֵינּוּ לְהַשְׁלִים וְלִמְלֹאת הָעֲבוּדָה שֶׁהָיוּ יְכוּלִים לְעַבֵּד הַשָּׁמַיִם יִתְבָּרַךְ בְּכָל אוֹתוֹ הָעֵת שֶׁהָיוּ נְזוּפִים מִלְּפָנָיו יִתְבָּרַךְ וְרוּחִקִים מִמֶּנּוּ.

עַל־כֵּן אַחַר שְׂזוּכִין לְהַתְּעוֹרֵר לְתְּשׁוּבָה, צְרִיכִין זְרִיזוֹת גְּדוּלָה בְּעֲבוּדַתוֹ יִתְבָּרַךְ, וְלְרוּץ מְאֹד מְאֹד, כִּדִּי שִׁיזְכָּה עַל־יְדֵי זְרִיזוֹת עֲבוּדַתוֹ, לְתַקַּן וְלְהַשְׁלִים גַּם חֶסְרוֹן הָעֲבוּדָה שֶׁל הַיָּמִים שֶׁעֵבֶרוּ, כִּי עַכְשָׁיו צְרִיף לְרוּץ בְּמַהִירוֹת גְּדוּלָה זֶה הַדֶּרֶךְ שֶׁהָיָה יְכוּל לִילֵךְ בְּזִמְנָה שֶׁהָיָה רַחֲוֹק מִהַשְׁמִיטָתָם.

וְאָמַר לְאֲנָשָׁיו בְּזֶה־הַלְשׁוֹן: **"אִיר דָּאֲרַפֵּט זִיד זִיעֵר יֶאֱנָן, אִיר זְאֻלֵּט נֶאֱדָךְ קַעֲנֵעֵן עַפְעַם כַּאֲפֹן!"** (אתם צריכים למהר מאד, שתוכלו עדין לחטף משהו).

יא. לקוטי הלכות, ברפת הפרות ה, טז (ע"פ ליקו"מ ח"א ו, נ' קרא את יהושע; וע"פ ח"ב פח, י"ג דברים אבודים) - אֲלוֹ הָאֲנָשִׁים **"שֶׁהָיוּ טְמֵאִים לְנַפְשׁ אָדָם וְלֹא יָכְלוּ לַעֲשׂוֹת הַפֶּסַח"** (במדבר ט, ו), שָׁבְאוּ לְשֹׂאֵל: **"לָמָּה נִגְרַע!"** (שם) - תִּקְוָנוֹ בְּזֶה הַרְבֵּה מְאֹד, כִּי נִתְגַּלְגַּל זְכוּת עַל־יָדָם, שֶׁנִּתְגַּלְגַּל עַל־יְדֵי זֶה לְמֹשֶׁה דִּין פֶּסַח־שְׁנִי, שֶׁהוּא תִּקְוָנוֹ גְּדוּלָה בְּחִינַת הַמְּשַׁכֵּת דְּרֶךְ־הַתְּשׁוּבָה.

כִּי זֶה עֵקֶר שְׁלֵמוֹת הַתְּשׁוּבָה - שְׂאֵפְלוֹ כְּשְׂרוּאָה הָאָדָם אֶת־עַצְמוֹ שֶׁהוּא רַחוּק מְאֹד מִהַשְׁמִיטָתָם, וְטְמֵאָתוֹ עָלָיו מִמַּעֲשָׂיו הָרָעִים - אֶהְיֶה עִלְפִּיכֶן יַחֲזִק עַצְמוֹ, וְיִבּוֹא בְּקִידָה וְהַכְנָעָה לְפָנָיו הַצְּדִיק־הָאֱמֵת וְלִפְנֵי הַשָּׁמַיִם יִתְבָּרַךְ, וְיִשְׂאֵל עַל נַפְשׁוֹ כְּמוֹ שֶׁשָּׂאֲלוּ אֲלוֹ הָאֲנָשִׁים שֶׁהָיוּ טְמֵאִים: **"לָמָּה נִגְרַע לְהַקְרִיב אֶת קֶרְבֶּן ה'"** וכו' (שם).

כְּמוֹכֵן יִשְׂאֵל כָּל אֶחָד עַל נַפְשׁוֹ, אִם יוֹדֵעַ בְּעַצְמוֹ טְמֵאָתוֹ מִמַּעֲשָׂיו, שִׁיבּוֹא וְיִשְׂאֵל: **"וְאִם נַפְשִׁי מִטְּמֵאָה בְּמַעֲשֵׂי הָרָעִים, אֶהְיֶה עִלְפִּיכֶן לָמָּה אֲנִיעַ לְהַקְרִיב קֶרְבֶּן ה' - דְּהֵינּוּ לְהַתְּקַרֵּב לְהַשְׁמִיטָתָם לְעַסֵּק בְּתוֹרָה וְלְהַתְּפַלֵּל וְכו', שֶׁהוּא בְּחִינַת קֶרְבָּנוֹת!"** - כִּי בִּנְדָאִי יֵשׁ לוֹ תִּקְוָה גַּם־כֵּן לְהַתְּקַרֵּב לְהַשְׁמִיטָתָם.

וְאִזּוֹ בִּנְדָאִי יִמְצָא לוֹ הַשָּׁמַיִם יִתְבָּרַךְ תִּקְוָנוֹ, וְיוֹדִיעַ לְהַצְּדִיק כְּמוֹ שֶׁהוֹדִיעַ לְמֹשֶׁה תִּקְוָנוֹ הַפֶּסַח־שְׁנִי, שֶׁהוּא פְּלִיאָה נִשְׁגָּבָה, כִּי עֵקֶר זְמַן הַפֶּסַח הוּא רַק בְּשַׁעַת יְצִיאַת־מִצְרַיִם, שֶׁאִזּוֹ דִּלְגַּת הַשָּׁמַיִם יִתְבָּרַךְ עַל הַקָּץ וְגִאֲלָם. וְאִזּוֹ עֵקֶר זְמַן הַקֶּרֶב הַפֶּסַח. וְעַל־שֵׁם־זֶה נִקְרָא הַפֶּסַח, לְשׁוֹן פְּסִיחָה וְדִלּוּג, שֶׁדִּלְגַּת עַל הַקָּץ - כִּי הָאִיר עֲלֵיהֶם אִזּוֹ הָאֲרָה נִפְלְאָה. אֲבָל מִי שֶׁהָיָה טְמֵא וְלֹא קָרַב הַפֶּסַח בְּמוֹעֵדוֹ, אִידֵךְ יִזְכָּה לְהַקְרִיב פֶּסַח עוֹד!

אֲבָל הַשָּׁמַיִם יִתְבָּרַךְ בְּרַחֲמָיו גִּלְהַה הַסּוּד לְמֹשֶׁה, עַל־יְדֵי שְׂאֵלַת הַטְּמֵאִים דִּיקָא, וְהוֹדִיעַ לוֹ: **"שֶׁהַטְּמֵאִים יִקְרִיבוּ הַפֶּסַח־שְׁנִי בְּאִיר בִּימֵי הַסְּפִירָה!"** - וּבְזֶה הוֹרָה לָנוּ דְּרֶךְ הַתְּשׁוּבָה: **"שְׂאִין שׁוּם יְאוּשׁ בְּעוֹלָם כָּלֵל!"** - כִּי אֶהְיֶה עִלְפִּי שֶׁעֵבֶר זְמַן שֶׁל עֵקֶר הַתִּקְוָנוֹ, וְאֲנַחְנוּ טְמֵאִים בְּמַעֲשֵׂינוּ - עֵדִין יֵשׁ תִּקְוָה אֶפְלוֹ שְׂלֵא בְּזִמְנָנו - כִּי יֵשׁ תִּקְוָנוֹ גַּם נִפְלְאִים וְנִעְלָמִים מְאֹד, שֶׁיְכוּלִים לְתַקַּן אוֹתָנוּ גַּם עֵתָהּ וּבְכָל יוֹם וְיוֹם. וּבְלִבְדֵךְ שְׂלֵא נִיאֵשׁ עַצְמָנוּ מִצְעָקָה וְתַפְלָה, לְשֹׂאֵל בְּכָל פַּעַם: **"לָמָּה נִגְרַע לְהַקְרִיב אֶת קֶרְבֶּן ה'"** - וכו'.

יב. לקוטי הלכות, גבית חוב מהיתומים ג, יח (ע"פ ליקו"מ ח"ב יב, א'יה מקום פב"ד) - וְזֶה בְּחִינַת הַפֶּסַח־שְׁנִי - שְׂמֵצוּהָ זֶה לֹא נִתְּנָה עַל־יְדֵי מֹשֶׁה, עַד שֶׁשָּׂאֲלוּ הַטְּמֵאִים

(במדבר ט, ז): "למה נגרע לבלתי הקריב את קרבן ה' וכו'. הינו: שפזח מרמזין: "שאינ שום יאוש בעולם!" - כי אפלו "מי שהוא טמא, או בדרך רחוקה" מאד מהשם יתברך, ואינו יכול "להקריב את קרבן ה' במועדו" - שאינו זוכה לעבד עבודתו תמיד כפסד במועדו ובזמנו פראוי לאיש ישראל - אף-על-פי-כן אם אינו מואש עצמו מחמת זה, והולך אל הצדיק האמת, שהוא בחינת 'משה', לדרש את השם, ושואל ומבקש: "למה נגרע להקריב את קרבן ה'" וכו'.

כי אף-על-פי-שטמאתי את נפשי ונתרחקתי מהשם יתברך, אף-על-פי-כן אני שואל עצה ותחבולה איך להתקרב להשם יתברך, כי בודאי יש עצה גם בשבילי איך להתקרב להשם יתברך, אף-על-פי שהייתי טמא ובדרך רחוקה מהשם יתברך.

ואזי השם יתברך מלא רחמים עליו, וזוכה על-ידי-זה לתכלית העליה, וזוכה על-ידי-זה להוסיף פרשה בתורה. כי על-ידי שמבקשין ומחפשיין: "איה מקום כבודו" (קדשת פתח; זהר ותקונו-זהר) - שעל-ידי-זה זוכין לבחינת 'א"ה' שהוא 'תכלית העליה' (לקוטי-מוהר"ן ח"ב יב) - על-ידי-זה זוכין אחר-כך להמשיך משם 'חדושי' תורה, שהוא בחינת 'קבלת-התורה', שנמשך משם מבחינת 'א"ה'.

שזהו בחינת 'פרשת פסח-שני', שנתן דיקא על-ידי 'שאלת הטמאים': "למה נגרע"!? - שהוא בחינת שאלה ובקשה: "איה, איפה מוצאין עצה להתקרב לכבודו יתברך שרחוק מאתנו מאד"!? - שזהו בחינת: "איה מקום כבודו"!? - שעל-ידי-זה זוכין לתכלית העליה, שמשם מקבלין התורה.

"על פי ה' יחנו ועל פי ה' יסעו" (במדבר ט, כ"ג)

יג. שיחות הר"ן פה - פשוט אדם נסיעה לפניו, אין לו להתעקש למנע מזה לישב בביתו דוקא, כי בכל-מקום שנוסע לשם, מתקן שם איזה דבר, רק שיזהר להיות שמור מן העברה חס-ושלום. - אבל פשוט רק שמור מן העברה חס-ושלום, אזי כל אדם מתקן בכל מקום שהוא נוסע לשם, אפלו איש פשוט לגמרי. כי בכל מקום שבא לשם, עושה שם בודאי איזה דבר שבקדשה על-ידי-פנים, כי מתפלל שם, ואוכל שם ומברך על אכילתו לפניו ולאחריו, וכיוצא בזה.

כי בודאי איש ישראלי אפלו הפחות-שבפחותים, על-ידי פנים הוא עושה פמה דברים שבקדשה בכל מקום אשר הוא שם. ועל-ידי בודאי האדם מברח מן השמים להיות שם באותו מקום דוקא, כדי שיתקן שם מה שהוא דיקא צריך לתקן שם. - על-ידי הוא טובה לפניו מה שנוזמן לו נסיעה לשם, כי אולי יהיה

מברח לבוא לשם "בששלאות של ברזל", וכמו שאמרו רז"ל על 'יעקב אבינו' (שבת פט:).

יד. לקוטי-הלכות, ערובי-תחומין ה, יח (ע"פ ליקו"מ ח"ב ה, 'תקעו אמונה') - צריכין להמשיך בכל-פעם מחדש - "רוחניות אלקות לתוך צמצומים" חדשים (שם אות א) - מחמת שנתקלקלו צמצומים הראשונים על-ידי 'חטא אדם-הראשון' וכל הדורות. ובשביל זה צריכין 'דרכים וטלטולים' לילך ממקום למקום, כי עקר תכלית ושרש הצמצומים, היא הארץ הנשמי הזאת, ועל-ידי פאן בארץ הזאת היא עקר שלמות האמונה, כי עקר האמונה היא בבחינת 'עשיה גשמיית', ששם תכלית הצמצום.

ומחמת ש'שרש גדלת האמונה' נמשך מבחינת 'המשכת רוחניות אלקות לתוך צמצומים' - על-ידי צריכין 'דרכים וטלטולים', לילך ממקום זה למקום אחר ששם נקודה אחרת של הארץ, ששם מסגל לעשות צמצום חדש, כפי אותה הנקודה של הארץ שהולך עתה עליה.

וזה בחינת כל הנסיעות של ישראל שהלכו במדבר ארבעים שנה, והמשכן והארון הלך לפניהם, ו'על פי ה' יחנו, ועל פי ה' יסעו" (במדבר ט, כ"ג) - שהכל היה כפי מה שהיו צריכין בכל מקום ומקום להמשיך רוחניות אלקות לתוך צמצומים חדשים, כדי לגלות אלקותו להמשיך אמונה לתקן 'חטא העגל'.

וכמו-כן צריך שיהיו כל הדרכים והנסיעות של איש הישראלי, "על-פי ה'" - "על-פי ה' יחנו ועל-פי ה' יסעו" ממקום למקום - כפי המשכת רוחניות אלקות לתוך צמצומים שצריך להמשיך בכל-פעם, כדי להמשיך 'אמונה'.

[ב'לקוטי-הלכות' הנ"ל, ערובי-תחומין ה, טז: ענין 'המשכת רוחניות אלקות לתוך צמצומים' לא פרש לנו ובנו ז"ל היטב באורו, ולפי עניינת דעתי פרושו בפשיטות הוא: כי על-ידי כל דבור ודבור של התורה, בפרט כשזוכין לחדש בתורה 'חדושי-דאורייתא' אמתים - על-ידי-זה מקשיכין רוחניות אלקות לתוך צמצומים, ועל-ידי-זה בוראין בריות רבות ונפלאות. [ענין שם בפנים באריכות גדול, נקראות ונקלאות הדבר הזה של 'המשכת רוחניות אלקות לתוך צמצומים']]

שיאר עניני נסיעות וטלטולים נמצאים בפרשת "אלה מסעי בני ישראל"

"מחנה בני דן מאסף לכל המחנות" (במדבר י, כה)

טז. ח"א נו, ה - בנגד מלכות דקדשה יש מלכות הרשעה, הינו מלכות 'המועמלק' - ו"זה לעמת זה" (קהלת ז, יד) - כי 'מלכות דקדשה' הוא בחינת (במדבר י, כה): "מאסף לכל המחנות", כמו שכתוב (קהלת יב, יג): "סוף דבר הכל נשמע את האלקים ירא", זה בחינת 'מלכות',

כמה שפתיב (אבות פ"ג מ"ב): "אלמלא מוראה של מלכות" - הינו ש'מלכות דקדשה' היא בחינת "סוף דבר", בחינת "מאסף לכל המחנות" דקדשה, בחינת "מחנה דן שהוא מאסף לכל המחנות" (במדבר שם), פי "דינא דמלכותא דינא" (גיטין י: ועוד).

ו'מלכות דסטרא אחרא' הוא 'מאסף ממון', פי מחמת שהוא ירא שלא יוציאו בלעז מפיו, הניצוצות הקדושות שיש אצלו, על-יכן מתגבר ומאסף 'ממון' שהם ניצוצי הקדשה. וזה בחינת 'תאות עשירות', שהיא בחינת 'מלכות'.

ועל-יכן 'עמלק' שהוא 'מלכות הרשעה', רודה 'מחנה דן' שהוא בחינת 'מלכות דקדשה', כמו שפתיב (דברים כה, יח): "ויזנב בך וכו' ולא ירא אלקים", דהינו בעת שאין להם כח 'מלכות דקדשה' שהיא בחינת 'ירא אלקים' - פי 'מלכות המן עמלק' 'מלכות הרשעה', הוא הפוך 'מלכות דקדשה', בחינת "מאסף לכל המחנות" דקדשה - שהוא בחינת 'מאסף ממון' - פי מתגבר ב'תאות ממון', כדי לתפס כל הניצוצות הקדשה.

אך אף-על-פי-כן אינו מועיל לו כלל - פי יש כח ב'מלכות דקדשה' שהוא בחינת 'מרדכי', להוציא מאתו כל הממון וכל הניצוצות הקדושים שבלע.

"וענן ה' עליהם יומם" (במדבר י, לד)

"שבעה עננים פתובים במסעיהם" וכו' (רש"י)

"וענן ה' עליהם יומם", מכאן אמרו ז' עננים הם. א. וענן ה' להם יומם" (במדבר י, לד). ב. "ועננה עמד עליהם" (שם יד, ד). ג. "ובעמד ענן אתה הלך לפניהם יומם" (שם שם, יד). ד. "ובהאריך הענן" (שם ט, יט). ה. "ובהעלות הענן" (שמות מ, לו). ו. "ואם לא יעלה הענן" (שם שם, לו). ז. "פי ענן ה' על המשכן" (שם שם, לח). - ז' עננים היו: ד' מארבעה רוחותם; ואחת למעלה; ואחת למטה; ואחת מלפניהם, הגבוה ממניכחו, והנמוך מגביהו, ומכבד את הנחשים ואת העקרבים ומכבד ומרביץ לפניהם. (ספרי בהעלותך כה)

טז. ח"א נא, א-ב-ג-ד - יש שכל' שבא לאדם בלא שום 'הקדמה', אלא על-ידי 'שפע אלקי'. ואי אפשר לבוא לזה, אלא שיקדש את "שבעת הנרות" (במדבר ח, ב), פי פה, ותריין גקבא, הטמא, ותריין עיניו, ותריין אדניו - הם בחינת "שבעת הנרות" (במדבר ח, ב), ו"מנרתא דא רישא" (תקוני-זוהר יג), הינו ה'מנח', ו"פני המנורה" (במדבר שם) הינו 'שפע אלקי' הנ"ל. (עין לעיל על פסוק 'בהעלותך את הנרות').

ו'שפע אלקי' הזאת - הוא בחינת 'ספה', ירוח' הקדש'. ובא על-ידי "שבעה עננים", הינו בחינת 'שבעת הנרות', שעל-ידם האדם משיג "פני המנורה".

וזה שאמרו חז"ל (ספ"א יא): "מנין שאין מסככין אלא בדבר שאין מקבל טמאה ובדבר שגודלו מן הארץ, שנאמר (בראשית ב, ו): 'ואד יעלה מן הארץ' וכו'". ו'אד' הן הן אלו ה'עננים' הנ"ל, והן בחינת 'קדש', ו'גודליו' מן הארץ' - פי צריך המקבל הזה להיות 'חכם', פי הקדוש-ברוך-הוא "יהב חכמתא לחכימין" (דניאל ב, כא), בבחינת (שמות לא, ו): "ובלב כל חכם לב נתתי חכמה".

וזה בחינת (במדבר יב, יד): "ואביה ירק ירק בפניה, הלא תכלם שבעת ימים", הינו בחינת "שבעה עננים" הנ"ל שעל-ידם מאיר "פני המנורה" וכו'. - ומרים שפגמה בכבוד משה שהוא בחינת 'שפע אלקי', ופגמה בבחינת "שבעת הנרות" שהיה בו, בשביל זה נצטרעה, דא סגירו דנהורא עקאה (זהר תזריע מט:), הינו 'אור הפנים', וכתוב בה (במדבר שם, טו): "תסגר מחוץ למחנה שבעת ימים".

"ויהי בנסע הארון, ויאמר משה קומה ה' ויפצו איביך וינסו משנאיך מפניך. ובגהה יאמר שובה ה' רבבות אלפי ישראל" (במדבר י, ל"ז)

יז. לקוטי-הלכות, פקדון וארבעה-שומרים ה, כ-כא (ע"פ ליקו"מ ח"א סא, 'תדי רבי שמעון') - ה'ארון-הקדוש' נסע לפניהם, עם הפהנים והלוויים שסביביו, וכל ישראל נסעו אחריו, ודבקו מחשבתם בהארון והלוחות, "אתר דכל רעותין תקועין תמן" (זהר ויקהל ריג: פקודי רמד:), ונכללו בשעת נסיעתם בבחינת 'קדשי-קדשים', בחינת "לחת האבן" (שמות כד, יב), שהוא ה'ארון' שנסע לפניהם.

ועל-יכן "היה הארון מקדים לפניהם" (במדבר י, לג; בבא בתרא יד), פי על-ידו עקר תקון הנסיעות. ועל-ידי-זה זכו שנעשו מכל הנסיעות שלהם 'ספר-תורה' - פי נכללו כל המקומות של נסיעתם, בה'תורה', בבחינת 'קדשי-קדשים'.

ועתה תבין ותראה נפלאות - שזהו בחינת מה שאמרו חז"ל (שבת כטו:): "ש'ויהי בנסע הארון" (במדבר י, לה), נחשב לספר מיוחד בפני עצמו". והוא פלא מאד, מדוע זאת הפרשה הקטנה תהיה נחשבת יותר לספר אחד מספרי-התורה, יותר משאר כל פרשיות התורה שיש בהם מצות רבות? והלא גם 'עשרת-הדברות' אינם נחשבים לספר בפני-עצמו, רק הם נכללים בספר שמות או דברים!?

אך - פי כל התורה כלולה ב'אמונת-הכמים' שזכו לתקן על-ידי נסיעתם דיקא, על-ידי שנסעו אחרי הארון שהלך לפניהם וכו', שעל-ידי-זה נתוספו ספרים הרבה. ועל-יכן בכל המקומות שבאו לשם, קבלו שם תורה הרבה. ועל-יכן נעשו מהנסיעות בעצמם 'ספר-תורה'. ועל-יכן נחשב "ויהי בנסע הארון" לספר

מִיָּחַד - כִּי כָּל הַתּוֹרָה תְּלוּיָה בָּזֶה, דְּהֵינּוּ בְּאַמוּנַת חֻקִּים שֶׁיִּזְכּוּ עַל־יְדֵי הַנְּסִיעוֹת (עֵין בְּפָנִים), וְעַל־כֵּן 'פְּרֻשֵׁת וַיְהִי בְּנִסְעֵי הָאָרוֹן, הוּא סֵפֶר בְּפִנְיֵי־עַצְמוֹ, כִּי עַל־יְדֵי הַנְּסִיעוֹת שֶׁהוּא 'תְּקוּן אַמוּנַת־חֻקִּים, נַעֲשֶׂה 'סֵפֶר'.

וְזֶהוּ (שם): "וַיְהִי בְּנִסְעֵי הָאָרוֹן וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה קוּמָה ה' וַיַּפְּצוּ אוֹיְבֵיךָ" וכו' - כִּי אַז בְּשַׁעַת הַנְּסִיעָה, צְרִיכִין בְּכַח הָאָרוֹן־הַקָּדוֹשׁ, לְהַכְנִיעַ וּלְהַפִּיץ אֶת הָאוֹיְבִים וְהַשׂוֹנְאִים הַיּוֹנְקִים מֵהַצְּמֻצּוּמִים וְהַדִּינִים הַפְּאִים מֵהַמְּצָרִים, שֶׁיִּתְבַּטְּלוּ כָּל־מַעֲשֵׂי עַל־יְדֵי שֶׁיִּכְלְלוּ בְּלוֹחֹת הָאֶבֶן שֶׁבָּאָרוֹן.

וְזֶהוּ (שם שם, לז): "וּבְנוּחָה יֹאמֶר שׁוּבָה ה' רַבּוֹת אֲלֵפֵי יִשְׂרָאֵל" - זֶה בְּחִינַת כְּלִיּוֹת יִשְׂרָאֵל בְּאַהֲבָה וְאַחֻדוּת, בְּחִינַת (זֶהר נֶשֶׁא אֶדְרֵא־רַבָּא כַּחַ): "אֲנִן בְּחַבִּיבוּתָא תְּלִיא" - הֵינּוּ: כְּשֶׁמִּתְקַבְּצִין יַחַד רַבּוֹת וְאֲלֵפִים מִיִּשְׂרָאֵל, אַז עֵקֶר הַתְּקוּן וְהַמְּנוּחָה וְהַמְּרוּגֵעַ - בְּחִינַת "שׁוּבָה ה' רַבּוֹת אֲלֵפֵי יִשְׂרָאֵל" - בְּחִינַת "אֲנִן בְּחַבִּיבוּתָא תְּלִיא" - שֶׁנִּכְלָלִין כָּל הַנְּפֻשׁוֹת, בְּחֻקֵּי־הַכּוֹלֵל, בְּשִׁכְלֵי־הַכּוֹלֵל.

"וַיְהִי הָעַם כְּמַתְּאוּנָנִים רַע בְּאַזְנֵי ה'" (במדבר יא, א)
אין מתאווננים אלא לשון 'עלילה',
מבקשים 'עלילה' איך לפרש מאחרי המקום" (רש"י)

יח. לְקוּטֵי־הַלְנוּת, פֶּסַח ט, נֵא (ע"פ ליקו"מ ח"ב ז, פ' מרחמם ונהגם) - כִּמוֹ שֶׁהָאָדָם צְרִיךְ לַעֲמֹד בְּנִסְיוֹן לְבָלֵי לִילְךָ אַחֵר תְּאֻוֹתָיו בְּהִתְרַאֵץ אוֹ בְּאִסּוּר חֲסִי־שְׁלוֹם, כְּמוֹ־כֵן צְרִיךְ לְהִתְחַזֵּק לַעֲמֹד בְּנִסְיוֹן אִם כִּבֵּר נִכְשֵׁל בְּמָה שֶׁנִּכְשֵׁל חֲסִי־שְׁלוֹם, לְבַל יִפֹּל עַל־יְדֵי־זֶה כְּלָל! - כִּי כָּל הַנְּפִילוֹת שֶׁנּוֹפֵל, הוּא רַק 'מַעֲשֵׂי בַעַל־דְּבָר', שְׂרוּצָה לְלַכְדוֹ בְּרִשְׁתּוֹ חֲסִי־שְׁלוֹם עַל־יְדֵי זֶה דְּוָקָא.

וּכְבֵּר דְּבַרְנוּ מְזִה: שְׂמָה שֶׁנִּמְצָאִים הַרְבֵּה נוֹפְלִים בְּדַעְתָּם, וְאוֹמְרִים: שְׂאִי־אֶפְשֶׁר לָהֶם לִילְךָ בְּדֶרֶךְ־הַיִּשָּׁר עוֹד - זֶהוּ רַק מַחֲמַת תְּאוּנָתָם וַיִּצְרַם־הָרַע, שֶׁמִּבְקָשִׁים תּוֹאנָה וְעַל־יְלִיָּה לְפָרֵשׁ מֵאַחֲרֵי הַמְּקוֹם, בְּחִינַת (במדבר יא, א): "וַיְהִי הָעַם כְּמַתְּאוּנָנִים", שֶׁפָּרֵשׁ רִש"י: "מִבְּקָשִׁים עַל־יְלִיָּה לְפָרֵשׁ מֵאַחֲרֵי הַמְּקוֹם".

כִּי כָּל אָדָם "יִצֵּר לְבוֹ רַע מִנְּעוּרָיו" (בראשית ח, כא), אִךְ מַחֲמַת אֵימַת הַעֲנֵשׁ הוּא מִתְגַּבֵּר בְּכַל־פַּעַם לְכַבֵּשׁ תְּאוּנָתוֹ, אִךְ "אוֹי לֹא מִיִּצְרוֹ, אוֹי לֹא מִיִּצְרָו" (בְּרַכּוֹת סא. ערוֹבִין יח.), עַל־כֵּן הוּא מִבְּקָשׁ תּוֹאנָה וְעַל־יְלִיָּה לְפָרֵשׁ מֵאַחֲרֵי הַמְּקוֹם חֲסִי־שְׁלוֹם, כְּדֵי שֶׁיִּוָּכַל לִילְךָ אַחֲרֵי תְּאוּתָיו הָרְעוּת חֲסִי־שְׁלוֹם. וְהַעֲלִילוֹת וְהַתּוֹאנָוֹת שֶׁהַבַּעַל־דְּבָר מוֹצֵא לְכָל אָדָם, רַבּוֹ מִסְּפָר כִּי אֵין מִסְּפָר, וְלְכָל אֶחָד מוֹצֵא עַל־יְלִילוֹת מִיְּחֻדוֹת, רַבּוֹ עַל־יְדֵי 'חֶסְרוֹן הַפְּרִנְסָה' וּמְנִיעוֹת הַמוֹנְעִים' וכו'.

אִךְ אִף־עַל־פִּי־כֵן נִפְשׁוּ מְרָה לוֹ, כִּי יוֹדֵעַ שֶׁיִּצְטָרֵךְ לָתֵן דִּין וְחֻשְׁבוֹן וְכו', וְעַל־כֵּן מִתְגַּבֵּר בּוֹ הַטּוֹב בְּכַל־פַּעַם לְשׁוּב לְהַשְׁמִי־תִבְרָךְ. אִךְ בְּשׁוֹם דְּבָר אֵינוֹ מוֹצֵא לְעַצְמוֹ עַל־יְלִיָּה וּפְטוּר, כְּמוֹ עַל־יְדֵי הַתְּחַבּוּלָה הַנִּלְשָׁל שֶׁל הַבַּעַל־דְּבָר - דְּהֵינּוּ: מַה שֶׁמְּפִילוֹ בְּדַעְתּוֹ בְּכַל־פַּעַם וּמֵרָאָה לוֹ בְּכַל־פַּעַם כְּאִלוֹ אִפְס תְּקוּהַ חֲסִי־שְׁלוֹם - כִּי הוּא רוֹאֵה בְּעֵינָיו שֶׁכִּבֵּר חֲתַר כְּמָה פְּעָמִים וְרָצָה לְהִתְקַרֵּב אֶל הַקְּדוּשָׁה, וְנִפְּל אַחֲרֵי־כֵן, כִּל אֶחָד כְּפִי מַה שֶׁנִּפְּל, וְכֵן הֵיךְ כְּמָה פְּעָמִים בְּלִי מִסְּפָר. וְעַל־כֵּן הוּא פְּטוּר בְּעֵינָיו עַצְמוֹ עוֹד מִלְּחַתֵּר עוֹד חֲתִירוֹת לְשׁוּב לְהַשְׁמִי־תִבְרָךְ.

אָבֵל בְּאַמַּת - כָּל הַרְעִיוֹנִים וְהַמְּחַשְׁבוֹת הַאֲלֵה, הֵם רַק 'מַעֲשֵׂי בַעַל־דְּבָר', שֶׁמוֹצֵא לוֹ עַל־יְלִיָּה לְפָרֵשׁ מֵאַחֲרֵי הַמְּקוֹם חֲסִי־שְׁלוֹם, כְּדֵי שֶׁיִּלְכֵךְ אַחֲרֵי תְּאוּתָיו חֲסִי־שְׁלוֹם. כִּי בְּאַמַּת "אֵין שׁוֹם יֹאֻשׁ בְּעוֹלָם כְּלָל", כְּאֲשֶׁר צִעַק רַבֵּנוּ ז"ל "קוֹל גְּדוֹל וְלֹא יִסָּף" (בְּעַזְרַת־לְשׁוֹן: גְּעוּוֹאֲלֵד! זֵיט אֵיךְ נִישֵׁט מִיֵּאֲשׁ. וְקִשֶׁף מֵאֵד תַּבַּת גְּעוּוֹאֲלֵד' וכו').

כִּי כָּל אָדָם צְרִיךְ שֶׁיַּעֲבֹר עָלָיו הַרְבֵּה הַרְבֵּה קִדְּם שְׂזוּכָה לְכַנֵּס אֶל הַקְּדוּשָׁה, וְכִמוֹ "שֶׁעֲבַר עַל אָדָם הִרְאִישׁוֹן מֵאַהֲדֵ וּשְׁלִשִׁים שָׁנָה שֶׁרָצָה לְשׁוּב" (פְּרָקִי־דְּרַבִּי־אֲלֵעָזָר פ"ב; זֶהר בְּרֵאשִׁית נח:). וְדִיקָא "בְּכָל אֵלוֹ הַק"ל שָׁנָה בָּאוּ רוּחוֹת וְחִמְמוּ אוֹתוֹ" וכו' (ערוֹבִין יח: בְּרֵאשִׁית־רַבָּה כד, ו; זֶהר בְּרֵאשִׁית שם) - וּבּוֹדָאֵי נִחְלָשָׁה דַּעְתּוֹ מֵאֵד מֵאֵד בְּכָל פַּעַם וְכו', וּבּוֹדָאֵי רָצָה הַבַּעַל־דְּבָר לְהַפִּילוֹ בְּדַעְתּוֹ בְּכַל־פַּעַם. אָבֵל הוּא הַתְּגַבֵּר בְּנִגְדוֹ בְּכַל־עֵת, וְלֹא הֵנִיחַ דְּרָכֵי תְּשׁוּבָתוֹ שֶׁעֵסַק בָּהֶם בְּכָל הַק"ל שָׁנָה, עַד שֶׁזָּכָה בְּסוּף הַק"ל שָׁנָה, "לְהוֹלִיד בְּדַמּוּתוֹ בְּצַלְמוֹ אֶת שֵׁת" (בְּרֵאשִׁית ה, ג), "שֶׁמִּמֶּנּוּ הַשֵּׁתֶת הָעוֹלָם" (במדבר־רַבָּה יד, יא; תְּקוּנַת־זֶהר קיב), וַיִּצְאוּ מִמֶּנּוּ הָאָבוֹת וּמֹשֶׁה וּמִשִּׁיחַ וכו'.

וְאִף־עַל־פִּי שֶׁחֲטָא 'אָדָם־הִרְאִישׁוֹן' - עַדִּין צְרִיכִין לְתַקֵּן בְּכָל דּוֹר וְדוֹר, אִף־עַל־פִּי־כֵן אִם הוּא בְּעַצְמוֹ לֹא הֵיךְ מִתְגַּבֵּר לְתַקֵּן מַה שֶׁתַּקֵּן, הֵיךְ קָשָׁה מֵאֵד לְתַקֵּן, וְגַם לֹא הֵיךְ זוּכָה לְמָה שֶׁזָּכָה. אָבֵל עַל־יְדֵי הַתְּחַזְקוּת וְהַתְּגַבְּרוּתוֹ לְשׁוּב לְהַשְׁמִי־תִבְרָךְ בְּכָל הַיְרִידוֹת וְהַנְּפִילוֹת שֶׁעֲבָרוּ עָלָיו - זָכָה שֶׁנִּפְטַר בְּשֵׁם־טוֹב, כִּי "הֵיךְ כָּל יָמָיו צְדִיק וְחָסִיד גְּדוֹל" (ערוֹבִין יח:).

כִּי זֶה עֵקֶר הַנְּסִיוֹן שֶׁל הָאָדָם - שֶׁיִּתְחַזֵּק אֶת עַצְמוֹ בְּכָל הַיְרִידוֹת שֶׁבְּעוֹלָם רַחֲמָנָא־לְעָלְמֵן, בְּכָל מַה שֶׁיַּעֲבֹר עָלָיו, שֶׁתִּמְיֵד בְּכָל יוֹם וּבְכַל־עֵת יִתְחִיל מִחֲדָשׁ, וַיִּרְגֵּל עַצְמוֹ בְּשִׂכְחָה, לְשַׁכַּח מַה שֶׁעֲבַר עָלָיו, וַיִּדְמָה בְּדַעְתּוֹ כְּאִלוֹ נוֹלֵד הַיּוֹם וכו', וְכַמְבָּאָר בְּדְבָרֵינוּ כְּמָה עֲצוּת וְדְרָכִים נִפְלָאִים בְּעֵינֵינוּ זֶה אֵיךְ לְחַזֵּק עַצְמוֹ בְּכַל־עֵת, עַיִן־שָׁם, יַעֲרֹב לָךְ לַעֲד.

יט. לקוטי הלכות, שלוחין ג, לג - כל הנפילות והיאושים של העולם, הוא רק מחמת הרחוק מאמת, שמטעה עצמו לומר: "שאינו יכול עוד לשוב!" כמו שפיתוב (איוב טו, כב): "לא יאמין שוב מני השד" - שאינו מאמין שאפשר לו עדין לשוב מני השד. וכלִּיזה מחמת ה'שקר' - כי הוא מבקש לעצמו עלילה לפטר עצמו מעבודת השם יתברך, כמו שפרש רש"י על פסוק (במדבר יא, א): "ויהי העם כמתאננים" - "מבקשים עלילה איך לפרש מן המקום!"

פי כל אדם בטבעו, יש לו רע המונעו מעבודת השם יתברך, וצריך לסבל צער ויגיעות לשפר זה הרע. ועלִּי פן הוא מבקש בכל־פעם לפרש עצמו מעבודת השם יתברך, מחמת הרע שבטבעו. אבל אף־על־פי־כן "אוי לו מיצרו אוי לו מיצרו" (ברכות סא. ערויין יח.), פי אימת הדין עליו "מה יעשה ליום פקדה" (ישעיה ג, א).

ועלִּיפן אין לו שום התנצלות לפרש מהשם יתברך, רק עלִּידי שרואה שמתחיל פמה פעמים להתקרב להשם יתברך, ואינו יכול לעמד בשום נסיון קל - אזי מוצא לעצמו תרוץ לומר: "מה אעשה? - באמת הייתי רוצה לשוב להשם יתברך, אבל מה אעשה פי יצרי מתגבר עלי בכל־פעם, ומה אועיל ומה אוחיל עוד, פי כבר נתפסתי בגלות גדול, עד שאי־אפשר לשוב עוד חס־ושלום!

אבל באמת - כלִּיזה הוא 'פתוי היצרי־הרע' ו'הסתת הבעל־דבר', מעצם הרע שבטבעו - שרוצה לפטר עצמו ולפרש מהשם יתברך, עלִּידי דחיה וטעות זה. ובאמת הוא מטעה את־עצמו, פי סוף כל סוף מה יהיה בסופו, פי "אין השד ואין צלמות להסתגר שם כל פעלי און" (איוב לד, כב). ובודאי יהיה מכרח לתן דין וחשבון לפני מלך מלכי המלכים הקדוש־ברוך־הוא, ולא יותרו לו דבר אחד.

ואם האדם רק חכם מעט, ראוי לו לבלי להניח להטעות את־עצמו, פי באמת "אין שום יאוש בעולם כלל", ואיך שהוא צריך לו לחתר ולחפש ולבקש הצלה ומנוס מעמקי השאול־תחתיות ומתחתיו. ואם הוא רואה, שאף־על־פי שהוא חותר ימים ושנים להשם יתברך, ועדין לא שב מטעותו - אף־על־פי־כן יהיה עקשן גדול מאד, ויתאחז בעבודתו יתברך בדרך עקשנות, כמו שפיתב רבנו ז"ל (לקוטי־מחרן ח"ב מח): "שצריכין להיות עקשן גדול בעבודת השם יתברך!" - ויתלה עיניו למרום תמיד: "שיזכה לשוב אליו יתברך, או להנצל מעתה ממה שהוא צריך להנצל כל אחד לפי בחינתו!"

וראוי להאדם הבר־דעת שיהיה מרצה: "שאפלו אם לא יפעל בכל עבודתו וטרחו ויגיעו, רק שעלִּידיזה

ינצל פעם־אחת מאיזה עברה גמורה, או הרחור, או תאוה, כל ימי חייו - דהינו: שעלִּידי עבודתו ותפלתו והתבודדותו וכו' יזכה שבסוף ימיו יהיה לו נחסר ונפחת 'עברה אחת' - הינו: שעלִּידי עבודתו זכה, שעכשו יש לו 'עברה אחת', פחותה מהשבון עוונותיו, מאשר היה לו אם לא היה חותר ומתפלל להנצל מהם - גם זה היה פדאי לו! - פי סוף כל סוף לא נשאר לאדם מפל עמלו ויגיעו מה שעמל וטרח בעולם־זהה, פי אם מה שזכה לפעמים להנצל מרע ועברות, ולחטף לפעמים איזה מצוות.

"והאספסה אשר בקרבך התאוה תאוה, וישבו ויבכו גם בני ישראל" (במדבר יא, ד)
"והאספסה - אלו ערב־רב' שנאספו אליהם בצאתם ממצרים" (רש"י; במדבר־רבה טו, כד)
- ענין ה'ערב־רב' -

כ. ח"א נג, בסוף - "טחול דא לילית, אמא דערב־רב, שחוק הפסיל. מאן פסיל, דא אל אחר וכו'" (תקוני־זוהר קמ.). אלו המשקעים בממון, הם בבחינת "בעצבון תאכלנה" (בראשית ג, יז), שהוא בחינת 'טחול', שהוא בחינת 'עצבות' ו'מרה־שחורה' ו'רבי דאגות' - והם מקשרים ב'פנים דסטר־א־א־הרא' "אל אחר" (שמות לד, יד) וכו' - שכלִּיזה הוא בחינת ה"טחול, אמא דערב־רב, שחוק הפסיל, אל אחר" כנ"ל.

כא. ח"א לו, ג - 'תאות־נאות', באה מ'עבדת' דמים, הינו מטחול, לילית, שפחה בישא, אמא דערב־רב (זהר פנחס רכו; תקוני־זוהר טו, קמ. ועוד), 'מלכות הרשעה' ו'מלכותא דשמיא' הוא בבחינת 'עבדתא', "אשה יראת ה'" (משלי לא, ל), וכו'. וכשמקבל עליו 'על מלכות שמים' באלו הפסוקים "שמע" ו"ברוך שם" - כולל נשמתו ב"ב שבטי ייה, בחינת: "אשה יראת ה'". ומפריש נשמתו מ'נשמת ערב־רב', הפאים מאשה זונה, שפחה בישא, שהיא בבחינת (בראשית טז, ח): "מפני שרי גברתי אנכי ברחת", שהתאוה בורחת ונפרדת ממנה.

כב. ח"א נט, ו - ודע: שיש פמה רשעים שאסור לקרבם תחת פנפי עבודתו, פי הם מורידים את המקרבם ממדרגתו, כמו שמצינו ג'פי 'משה', שקרב את ה'ערב־רב, ואחר־כך עלִּידיזה אמר לו הקדוש־ברוך־הוא (שמות לב, ז): "לך רד פי שחת עמך".

כג. ח"א רכו - מה שהרשעים עלִּיפירב, מזמרים נגונים של יללה ועצבות, פי הם בחינת 'נשמת ערב־רב', ו'אמא דערב־רב' היא 'לילית' שהיא מיללת תמיד, ועלִּיפן הם עושים נגונים של יללה.

"שְׁטוּ הָעַם וְלָקְטוּ" (במדבר יא, ח)

"בְּשִׁטּוֹתָא" (זהר בשלח סב)

כז. ח"א ל, ד - על־ידי אֲהַבַת מְמוֹן, נוֹפֵל לְאַבְמָא דְסִטְרָא־אַחְרָא, בְּחִינּוֹת (תְּקוּנַיִזְחַר קכד. קלד): "שִׁבְתָּאֵי פְתִיא אַבְמָא", מְרַה־שְׁחֹרָה, בְּחִינּוֹת (בְּרָאשִׁית ג, יז) "בְּעֶצְבוֹן תֹּאכְלֶנָּה". וְנוֹפֵל לְעִגּוּלָא וְסַבּוּבִים מִסִּטְרָא־אַחְרָא, בְּחִינּוֹת (תְּהַלִּים יב, ט): "סָבִיב רְשָׁעִים יִתְהַלְכוּן" - שְׁמַתָּאוּהָ וּמְשַׁתְּקֵק אַחַר ה'מְמוֹן, בְּחִינּוֹת (במדבר יא, ח): **"שְׁטוּ הָעַם וְלָקְטוּ"** - **"בְּשִׁטּוֹתָא"** (זהר בשלח סב) - הַפְּדָה ה'חֲכֵמָה. [תְּפִלָּה ד]

כח. ח"א נו, ו - לְפִי הַגְּדֵלַת הַדַּעַת, כִּן הַפְּרָנְסָה בְּנִקְל, כִּי פְרָנְסָה בְּנִקְל תּוֹלָה בְּדַעַת, כְּמוֹ שִׁבְתוֹב (במדבר יא, ח): **"שְׁטוּ הָעַם וְלָקְטוּ"** - **"בְּשִׁטּוֹתָא"** (זהר בשלח סב), כִּי כָל מִי שֶׁחָסַר דַּעַת בְּיוֹתֵר, יִגַּע וְטוֹרַח אַחַר הַפְּרָנְסָה בְּיוֹתֵר. וְגַם לְפִי הַגְּדֵלַת הַדַּעַת כִּן נִתְרַבָּה הַשְּׁלוֹם וְכוּ', וְעַל־כֵּן הַפְּרָנְסָה בְּנִקְל, בְּבְחִינַת (תְּהַלִּים קמז, יד): "הַשֵּׁם גְּבוּלָה שְׁלוֹם, חֶלֶב חֲטִים יִשְׁבִּיעֶנּוּ".

כט. ח"א קיט - 'שִׁבְת' הוּא בְּחִינּוֹת 'דַּעַת', כִּי כָל 'יְמוֹת הַחַל' כְּתִיב (במדבר יא, ח): **"שְׁטוּ הָעַם וְלָקְטוּ"** - **"בְּשִׁטּוֹתָא"** (זהר בשלח סב). אֲבָל ב'שִׁבְת' נִמְשָׁד ה'דַּעַת' לְכָל אֶחָד.

וְזֶה שְׂאוּמְרִין הַמְּבַקְרִים לְהַחֲזִיקָה (כְּשִׁמְבַקְרִים בְּשִׁבְת): "יְכוּלָה הִיא שְׁתַּרְחַם" (שִׁבְת יב) - הֵינּוּ: שֶׁה'שִׁבְת' שֶׁהוּא בְּחִינּוֹת 'דַּעַת' - "יְכוּלָה שְׁתַּרְחַם" - לְשׁוֹן 'נֹכַח' - הֵינּוּ: שְׁתַּרְחַם אִתָּהּ, שְׁיִהְיֶה לָּךְ רַחֲמִים עַל אַחֲרִים, עַל־יְדֵי ה'דַּעַת' שֶׁיֵּשׁ לָּךְ מִבְּחִינּוֹת 'שִׁבְת'. וְכִיּוֹן שְׁיִהְיֶה לָּךְ 'רַחֲמִים', בְּוֹדָאֵי יִרְחַמוּ עֲלֶיךָ מִן־הַשָּׁמַיִם - כִּי "כָּל הַמְּרַחֵם עַל הַבְּרִיּוֹת, מְרַחֲמִין עֲלָיו" (שִׁבְת קנא):

"כַּאֲשֶׁר יִשָּׂא הָאֱמֹן אֶת הַיִּנֵּק" (במדבר יא, יב)

ל. ח"א נד, ג - צְדִיק וּבְנִסְת־יִשְׂרָאֵל, הֵם בְּחִינַת 'מִשָּׂא' וּמִתָּן' - הַצְּדִיק נִקְרָא 'מִשָּׂא', כִּי הוּא נוֹשֵׂא אֶת הָעוֹלָם, "כַּאֲשֶׁר יִשָּׂא הָאֱמֹן אֶת הַיִּנֵּק" (במדבר יא, יב). [כִּי הַצְּדִיק מְנַשֵּׂא וּמְרִים כָּל הַנְּפִילוֹת". לְקוּטִי־הַלְכוֹת' פְּרִיקָה וּטְעִינָה א, ב], וְהוּא נוֹשֵׂא כָּל הַבְּרָכוֹת, כְּמוֹ שִׁבְתוֹב (מְשַׁלִּי י, ו): "וּבְרָכוֹת לְרֹאשׁ צְדִיק", כְּמוֹ שִׁבְתוֹב (תְּהַלִּים כד, ח): "יִשָּׂא בְרָכָה מֵאֵת ה'". וְהוּא נוֹשֵׂא ה'טְפָה זְרַעִיית' שֶׁל כָּל הַנְּשָׁמוֹת, בְּבְחִינַת (שֵׁם קכז, ו): "נִשָּׂא מְשֻׁךְ הַזָּרַע", וּמְשַׁפִּיעַ לְכַנְסַת־יִשְׂרָאֵל, וְהִיא נוֹתֶנֶת לְכָל הָעוֹלָם. וְעַל־שֵׁם־זֶה נִקְרָאת 'כַּנְסַת־יִשְׂרָאֵל' מִתָּן, עַל שֵׁם (מְשַׁלִּי לא, טו): "וַתִּתֵּן טָרֶף לְבֵיתָהּ וְחָק לְנַעֲרֹתֶיהָ". וַיַּחֲוֶד שֶׁל צְדִיק וּכְנַסַת־יִשְׂרָאֵל נַעֲשֶׂה עַל־יְדֵי 'מִשָּׂא־וּמִתָּן' וְכוּ'.

לא. יְמֵי מוֹהַרְנָת ח"א ז - בְּשִׁנַּת תַּקְס"ב בְּחֹדֶשׁ אֲלוּל, זְכִיתִי לְהִתְקַרֵּב לְאֹדוּגְנוֹ־מוֹרְנוֹ־וּרְבִנוֹ הַקְּדוֹשׁ

כד. ח"ב ט - 'מְנַהֲיֵי־הַדּוֹר' הֵם בְּחִינַת 'רוּח', כְּמוֹ שִׁבְתוֹב (במדבר כז, יח): "אִישׁ אֲשֶׁר רוּחַ בּוֹ". וְיִשְׂרָאֵל הֵם בְּחִינַת 'לְבָא' (זהר פְּנַחֵם רכא): וְצְרִיכִין 'מְנַהֲיֵי־הַדּוֹר', לְנֹשֵׁב בְּבְחִינַת 'רוּחַ' עַל כָּל אֶחָד מִיִּשְׂרָאֵל, שֶׁהֵם 'לְבָא דְעֵלְמָא', לְנַפַּח מֵהֶם ה'עֲפֹרֹרִיּוֹת', דְּהֵינּוּ 'מְרַה־שְׁחֹרָה' שְׁנוֹפֵל עֲלֵיהֶם, שְׁעַל־יְדִיזָה אֵינּוּ יָכוֹל הָאִישׁ הַיִּשְׂרָאֵלִי, שֶׁהוּא בְּחִינַת 'לְב', לְדַלֵּק וּלְבַעַר לְהַשִּׁם־יִתְבָּרֵךְ וְכוּ'.

גַּם יֵשׁ רְשָׁעִים שֶׁהֵם בְּחִינַת 'עַרְב־רִב', וְכִשְׁהֵם נוֹפְלִים עַל הַלֵּב, דְּהֵינּוּ עַל יִשְׂרָאֵל, זֶה גַם־כֵּן בְּחִינַת 'עֲפֹרֹרִיּוֹת', שְׁעַל־יְדִיזָה אֵין יָכוֹל לְבַעַר פּוֹנֵל. וְעַל־כֵּן צְרִיכִין 'מְנַהֲיֵי־הַדּוֹר' לְנַפַּח ה'עֲפֹרֹרִיּוֹת' מִן הַלֵּב, דְּהֵינּוּ מִכָּל אֶחָד מִיִּשְׂרָאֵל.

"וְעַתָּה נַפְשֵׁנוּ יִבְשֶׁה אֵין כָּל, בְּלִתי אֵל הַמֶּן עֵינֵינוּ" (במדבר יא, ו)

"וְלִמָּה לֹא אָמְרוּ 'שִׁירָה' עַל ה'מֶן, כְּשֵׁם שֶׁאָמְרוּ עַל ה'בְּאֵר' (במדבר כא, יז)?! - אֵלָּא עַל ה'מֶן' הָיוּ מוֹצִיאִין 'דְּבָרֵי תְּפִלוֹת', שְׁנֵאֲמַר (במדבר יא, ו): "וְעַתָּה נַפְשֵׁנוּ יִבְשֶׁה אֵין כָּל". אָמַר הַקְּדוֹשׁ־בְּרוּךְ־הוּא: אֵינִי מְבַקֵּשׁ לֹא 'תְּרַעוּמוֹתֵיכֶם' וְלֹא 'קְלוּסִיכֶם', לְפִיכֵךְ לֹא נָתַן לָהֶם רְשׁוֹת לִזְמַר 'שִׁירָה', אֲלֵא עַל ה'בְּאֵר, מִפְּנֵי שֶׁהָיוּ מְחַבְּבִין אוֹתָהּ, שְׁנֵאֲמַר (שֵׁם כא, יז): "עַלִּי בְּאֵר עֵנּוּ לָה". (שְׁמוֹת־רַבָּה כה, ז)

כה. סֵפֶר הַמִּדּוֹת, אֲכִילָה ח"ב טו; נְגִינָה ח"ב ה - מַה כְּשֶׁאֲדָם שׁוֹתָהּ, מִתְחִיל לְזַמַּר וּלְנַגֵּן, וְלֹא כִן בְּאֲכִילָתוֹ - מִחֲמַת שֶׁאָמְרוּ 'שִׁירָה' עַל ה'בְּאֵר' (במדבר כא, יז), וְלֹא אָמְרוּ 'שִׁירָה' עַל ה'מֶן. (הַרְבַּ מְטַשְׁעֵהֲרִין ז"ל צִין לְהַמְדוּרֵשׁ הַנ"ל).

"וְהַמֶּן כְּזַרַע גֵּד הוּא" (במדבר יא, ז)

כו. ח"א נט, ה-ט - בְּזֶה תְּלוּי 'פְּרָנְסָה בְּלִי טְרַח', בְּחִינַת 'מֶן', 'לְחֵם מִן הַשָּׁמַיִם' (שְׁמוֹת טז, ד) - עַל־יְדֵי 'תְּקוּנַת־הַכְּלָי', 'תְּקוּנַת־הַבְּרִית'. וְזֶה (במדבר יא, ז): "וְהַמֶּן כְּזַרַע גֵּד הוּא", "זַרַע גֵּד, דָּא טְפָה הוֹרְתָא" (תְּקוּנַיִזְחַר נד). - כִּי 'פְּרָנְסָה' שֶׁהוּא בְּטְרַחָא וּבְכַבְדּוֹת, הוּא מִחֲמַת שֶׁלֹּא תִקֵּן 'תְּקוּנַת־הַכְּלָי', 'תְּקוּנַת־הַבְּרִית'. כִּי "מֵאן דְּזָרַק פְּרוּרִין דְּנַחְמָא, עֲנִיּוֹת רַדְף אַבְתְּרָהּ, כְּלִי־שִׁבְן מֵאן דְּזָרַק פְּרוּרִין דְּמַחָא" (זהר פְּנַחֵם רמד).

וְעַקֵּר תְּקוּנָה שֶׁל הַמִּשָּׂא־וּמִתָּן - שִׁיבּוֹן בְּכָל הַלּוּד וְהַלּוּד, וּבְכָל דְּבוּר וְדְבוּר, שֶׁהוּלָךְ וּמְדַבֵּר בְּשַׁעַת הַמִּשָּׂא־וּמִתָּן, שְׁפּוּנָתוֹ: כְּדִי שִׁירוּיַח כְּדִי שִׁיתָן 'צְדָקָה'. וְזֶה הוּא בְּחִינַת 'תְּקוּנַת־הַכְּלָי' שֶׁל הַדְּמִים, כִּי ה'צְדָקָה' הוּא בְּחִינַת כְּלָלִיּוֹת הַגִּידִין, בְּבְחִינַת (הוֹשַׁע י, יב): "זָרְעוּ לָכֶם לְצְדָקָה", בְּבְחִינַת "זַרַע גֵּד, הוּא טְפָה חוֹרְתָא" - שְׁעַל־יְדֵי הַתְּקוּן הַזֶּה נִתְרַוְּמֵם הַמַּחֲוִין, בְּבְחִינַת (תְּקוּנַיִזְחַר קכט): "מַחָא חוֹרְתָא כְּכַסְפָּא".

וזה בחינת (במדבר יא, כו): "ותנה עליהם הרוח והמה בכתובים" - שעלידי שנסמכו אז וקבלו הרוח חכמה - עלידי זה הביאו הארה בכתובים - הינו בכתבידנו. [תפלה ט]

"אלדד ומידד מתנבאים במחנה - אדוני משה כלאים"
(במדבר יא, כזכח)

לד. ח"א צז - יש מקום למעלה שנקרא "אלדד ומידד" [סוד שני דדים ושדים המוזגים החלב] **שמשם השפע יורד לעולם, פי השני אותיות א"ל** [של השם אלקיים שמתחלק לשנים - האותיות א"ל הולכות לצד הימין, בסוד "חסד אל כל היום] **הם ד"ד** [ונעשה אלד"ד], **והשני אותיות מ"י** [לצד שמאל] **הם ד"ד** [ונעשה מיד"ד - פי מ"י הוא קו שמאל, נ' שערי בינה], **והשפע נקראת ה'** [אות ה' המפסקת בין א"ל ובין מ"י, הוא סוד צנור החלב הנמשך באמצע בין הדדים], **כמו שפתוב** (בראשית מז, כג): **"ה"א לכם זרע" - ונשלם השם 'אלקיים' משלם** (לקושר תורה להאריז"ל פרשת בהעלותך, ע"ר שם).

אך לפעמים יש בעוונותינו הרבים הסתלקות השפע, ונעשה מן ה"א דל"ת, על-שם "דלית לה מזרמה כלום" (זהר וישב קפא - ע"צ"יים, שער ו פרק ה; שער ח פ"ה; ועוד). וצריך בלאחד מישראל לזרז עצמו: "שיעשה מן הד' ה"!"

פי קדם בריאת העולם, השם יתברך עזן וקשט עצמו בתפלתן ובמעשים טובים של צדיקים, שימשלו בתפלתם ויפעלו כל מה שירצו. וכל אחד מישראל יכול לבוא למדרגה זו למשל בתפלתו, אלא שיש שני מניעות: א) האחת - קדם התפלה, הינו שעומד להתפלל בגדלות - שהוא מיחס גדול, או מחמת שהוא עמל ויגע בעבודת הבורא. רק צריך לשבח כל זאת, ויהיה נדמה לו כאלו היום נברא והוא יחיד בעולם. ב) והמניעה השנית - היא בתוך התפלה, שנופלים לו מחשבות זרות בתפלתו, וצריך לשבר המחשבות זרות, עלידי מחשבות קדושות של התפלה.

ובשמתפלל בשתי בחינות אלו - בא לידי ענוה ושפלות, ונמשך ה'ראה' שנקראת 'מלכות'. נמצא: שיש להתפלה בחינת 'ממשלה'. וזה 'תענוג השם יתברך', ונתמלא רצון הבורא.

ומה מתחלה שלא היה התענוג הזה, רק שצפה למרחוק שיהיו צדיקים שיתפללו באפן זה, ומזה התענוג 'נברא העולם בעשרה מאמרות' (אבות פ"ה מ"א), **כלי שפן עכשו שבא התענוג הזה, שהשם יתברך מחדש את עולמו בעשרה מאמרות, כמו שפתוב** (תפלת שחרית): "ובטובו מחדש בכל יום תמיד מעשה בראשית".

והנורא, הרב האמת, מורנו רבי נחמן זכר צדיק וקדוש לברכה. והוא אחז בידו, וקר בני ברחמי הרבים, ונשא אותי "כאשר ישא האמן את הינק" (במדבר יא, יב).

"הצאן ובקר ישחט להם ומצא להם, אם את כל דגי הים וכו' היד ה' תקצר" (במדבר יא, כב"ג)

לב. ח"א רכא - עלידי שנותנין מעשר, נצול משונאים, פי השם יתברך מכסה אותו בידו ומצילו, פי "האלקים יבקש הנרדף" (קהלת ג, טו), **ואפלו צדיק רודף את הרשע** (ויקרא י"ב, כז, ה). **ועלידי מעשר, נעשה בחינת "יד הגדולה", פי "יד הגדולה" הוא בחינת 'הסתפקות, כמו שפתוב** (במדבר יא, כב): **"הצאן ובקר ישחט להם ומצא להם, אם את כל דגי הים וכו' ומצא להם", ותרגם אונקלוס: "היספק להון", והשיבו השם יתברך** (שם יא, כג): **"היד ה' תקצר", נמצא: שפחית "יד הגדולה", היא יכולה להספיקם.**

ועלידי מעשר הוא בבחינת 'הסתפקות', פי "אין אדם מת וחצי תאותו בידו" (קהלת י"ב, ג), פי "יש לו מנה מבקש מאתים" וכו' (שם), וכל מה שיש לו אין מספיק לו, אבל במעשר פתיב (מלאכי ג, י): **"הביאו את כל המעשר אל בית האוצר ובחונני נא בזאת וכו', עד בלי די", ודרשו רז"ל** (שבת לב:): **"עד שיכלו שפתותיכם מלומר די". נמצא: שעלידי מעשר, נעשה בחינת 'הסתפקות', שהוא בחינת "יד הגדולה", ועלידי זה השם יתברך מושיט ידו ומכסה עליו ונצול משונאים.**

"ותנה עליהם הרוח והמה בכתובים" (במדבר יא, כו)

לג. ח"א סא, ג - עלידי שמסמיכין רבי שאינו הגון' - נחלש כתבידנו ואין לו שום תקוה, ונותנין פה בכתבידם וכו'. - פי ה'סמיכה' שפומכין את הרב, והכתב, הם מבחינה אחת - פי ה'סמיכה' ב'ידים', כמו שפתוב (דברים לד, ט): **"ויהושע בן נון מלא רוח חכמה, פי סמך משה את ידיו עליו". - פי ה'כתב' הוא גם כן מבחינת 'חכמה', פי 'אותיות ה'כתב', בהם נבראו כל העולמות וכו' - פי יש בכל אות ואות 'חכמה', שחייבה חכמתו יתברך שהאות הזו יהיה בתמונה זו, ועלידו יהיה נברא זה העולם בזאת התמונה ולהתנהג באותו ההנהגה, וכן שאר העולמות וכו'.**

ובשהחכם הראוי לסמיכה נסמך בשם רבי' - אזי על ידי ה'סמיכה' שאזי מקבל חכמתו מבחינת "יד ה'" - מביא הארה וכח בכתבידנו, שהוא גם כן מבחינת 'חכמה', בבחינת (דברי הימים א כח, יט): **"הכל בכתב מיד ה' עלי השפיל", שעלידי השכל שמקבל מיד ה', שזה בחינת 'סמיכה', עלידי זה מביא הארה וכח בכתב.**

וְעִשְׂרֵה-מְאֻמְרוֹת הַנִּלְחָם יוֹד, יוֹד הַנִּלְחָם - נַעֲשֶׂה ה'. וְעִשְׂרֵה-מְאֻמְרוֹת נִמְשָׁךְ מ'הַסֵּד, שְׁנֵאמַר (תהלים פט, א): "אִמְרָתִי" - דְּהִינּוּ: ה'מְאֻמְרוֹת' - "עוֹלָם חֶסֶד יִבְנֶה". וְהַסֵּד נִקְרָא אֵיל, שְׁנֵאמַר (שם נב, ג): "חֶסֶד אֵיל כָּל הַיּוֹם" (פני"ל בדברי האר"ז"ל).

וְזֶהוּ פְרוּשׁ הַפְּסוּק (תהלים פג, ב): "אֱלֹקִים אֵל דָּמִי לָךְ" - הִינּוּ: כְּשֵׁאתָה רוּאָה שְׁמִשָּׁם "אֵיל-הַיִּיִם" נַעֲשֶׂה אוֹתוֹת א'ל דָּמִי" - דְּהִינּוּ שְׁנַעֲשֶׂה מִן הַה' ד'. אִמַר לָךְ: "אֵל תַּחֲרַשׁ וְאֵל תִּשְׁקַט אֵיל" - שְׁתִּרְאֶה שְׁתַּעוֹדֵר בְּחִינּוֹת "אֵיל", עַל-יְדֵי הַתַּפְלָה בְּשֵׁתֵי בְּחִינּוֹת הַנִּלְחָם, וְתַעֲשֶׂה עַל-יְדֵי-יָזָה מִן הַה' ה' פְּנִל - וְנַעֲשֶׂה א'ל בְּחִינַת ד"ד, וּמ"י בְּחִינַת ד"ד. וְה' הִיא הַשְּׁפַע.

לח. ח"ב א, וז - עַל-יְדֵי בְּנֵי יְרוּשָׁלַיִם, דְּהִינּוּ תַקוּן שְׁלֵמוֹת הִירְאָה שְׁבַלְב - נִבְרָא מְלֶאכֶד שְׁמִשְׁפִּיעַ נְבוּאָה לְכַלֵּי-הַנְּבוּאָה. אִךְ צְרִיךְ לָזַהַר מְאֹד מִהֲתַמְנּוֹת, כִּי מִפְּסִיד הַשְּׁפַעַת הַנְּבוּאָה, בְּחִינּוֹת הַמְּלֶאכֶד הַנַּעֲשֶׂה עַל-יְדֵי הִירְאָה.

וְזֶה שְׁאֵמַר יְהוֹשֻׁעַ לְמֹשֶׁה כְּשֵׁנֵאמַר לוֹ (במדבר יא, כז): "אֶלְדָּד וּמִידָד מִתְנַבְּאִים בְּמַחְנֶה" - "אֲדֹנָי מֹשֶׁה כִּלְאָם" (שם יא, כח). פֶּרֶשׁ רַש"י: "הַטֵּל עֲלֵיהֶם צְרָכֵי צְבוּר וְהֵם כָּלִים" וְכו' (סנהדרין יז). - כִּי 'צְרָכֵי צְבוּר' הִינּוּ ה'תַּמְנּוֹת, מְכַלָּה וּמִפְּסִיד ה'נְבוּאָה' - כִּי נַעֲשֶׂה מְאוֹתוֹת מְלֶאכֶד, כִּלְאָם. [תַּפְּלָה י]

"וְתַדְבֵּר מִרִים וְאֶהְרֵן בְּמֹשֶׁה וְגו' - וְהָאִישׁ מֹשֶׁה עָנָו מְאֹד מְכַל הָאָדָם אֲשֶׁר עָל פְּנֵי הָאָדָמָה" (במדבר יב, א"ג)

לו. ח"א ד, ז - ה'תְּלַמִּיד-חֶכֶם' הוּא בְּחִינַת מֹשֶׁה, "שְׁמִשִּׁים עֲצָמוּ כְּשִׁירִים" (ראש־השָׁנָה יז), כְּמוֹ שְׁכַתּוּב (במדבר יב, ג): "וְהָאִישׁ מֹשֶׁה עָנָו מְאֹד". וְעַל-יְדֵי-יָזָה נִקְרָא אִישׁ חֶכֶם, כְּמוֹ שְׁכַתּוּב (איוב כח, יב): "וְהַחֲכָמָה מֵאֵין תִּמְצָא" (עין סוּטָה כא). וְזֶה יֵשׁ בַּח לְתַלְמִיד-חֶכֶם לְכַפֵּר, כְּמוֹ שְׁנֵאמַר (משלי טז, יד): "וְאִישׁ חֶכֶם יִכְפֹּרֶנָּה".

וּבִשְׁבִיל זֶה כְּשֶׁהַתַּפְּלָל מֹשֶׁה עַל חֲטָא הַעֲגָל, אִמַר (שמות לב, לב): "אִם תִּשָּׂא חֲטָאתָם, וְאִם אֵין מַחְנֵי נָא" - כִּי זֶה מִן הַנְּמַנֵּעַ, שְׁלֵא יָבוֹא לְאָדָם אֵיזָה 'גְּדֻלוֹת' כְּשִׁשׁוּמַע שְׁמִסְפָּרִין שְׁבַחוּ, כְּלִישׁוֹן כְּשִׁמְלָךְ גְּדוּל מִשְׁבַּח וּמִפְּאָר אֶת הָאָדָם, אֲזִי בּוֹדָאִי מִן הַנְּמַנֵּעַ שְׁלֵא יָבוֹא לוֹ אֵיזָה 'גְּדֻלוֹת'.

אֲבָל צְרִיךְ לָזַה בְּטוֹל כָּל הַרְגֵּשׁוֹתָיו וְחִמְרִיזוֹתָיו, אֲזִי יִכּוֹל הָאָדָם לְשַׁמַּע שְׁבַחוֹ וְלֵא יָבוֹא לוֹ שׁוּם גְּדֻלוֹת, כְּמוֹ מֹשֶׁה-רַבֵּנּוּ שְׁרָאָה כְּתוּב בַּתּוֹרָה: "וַיְדַבֵּר ה' אֵל מֹשֶׁה", וַיִּשְׁרָאֵל קוֹרְאִין בְּכָל יוֹם בַּתּוֹרָה שְׁבַחוּ שֵׁל מֹשֶׁה, וְהוּא בַּעֲצָמוֹ מְסַפֵּר לָהֶם שְׁבַחוֹ, וְלֵא הָיָה לְמֹשֶׁה שׁוּם הַתַּפְּאָרוֹת וְגְדֻלוֹת מְזָה,

כְּמוֹ שְׁכַתּוּב: "וְהָאִישׁ מֹשֶׁה עָנָו מְאֹד", וּבּוֹדָאִי עַל-יְדֵי עֲנוּתוֹתָיו הָיָה בַּח בְּיַד מֹשֶׁה לְכַפֵּר עוֹוֹן-הַעֲגָל, כְּמוֹ שְׁכַתּוּב: "וְאִישׁ חֶכֶם יִכְפֹּרֶנָּה".

וְזֶה שְׁטַעַן מֹשֶׁה: "וְאִם אֵין" - הִינּוּ אִם לֵא תִשָּׂא חֲטָאתָם - בְּזֶה אֵתָה מִרְאָה, שְׂאִין לִי כְּלִי-כֶּד עֲנִיוּת' שְׂאוּכַל לְכַפֵּר לָהֶם עוֹוֹן הַעֲגָל, בְּכֵן בְּקִשְׁתִּי: "מַחְנֵי נָא" - כְּדִי שְׁלֵא אֲכַשֵּׁל בְּגְדֻלוֹת, שְׂאִנִי רוּאָה וְשׁוּמַע בְּכָל עַת סַפּוֹר שְׁמִי וְשַׁבְחִי בַּתּוֹרָה, כִּי מִי יוּכַל לַעֲמֹד בְּזֶה שִׁישְׁמַע סַפּוֹר שְׁבַחוֹ וְלֵא יִתְגַּאֵה, אִם לֵא עָנָו גְּדוּל, וְאִם אֵנִי עָנָו, צְרִיךְ לָךְ שְׁתִּשָּׂא חֲטָאתָם, כְּמוֹ שְׁכַתּוּב (מִיכָה ג, יח): "וְעֵבֶר עַל פִּשְׁעֵי לְשֹׁאֲרֵית" וְכו'.

[תַּפְּלָה יא]

לז. ח"א ע - ה'צְדִיק' הוּא יְסוּד עוֹלָם, כְּמוֹ שְׁכַתּוּב (משלי י, כה): "וְצְדִיק יְסוּד עוֹלָם". וְכָל הַדְּבָרִים עוֹמְדִים עָלָיו, וְיֵשׁ לוֹ 'בְּחִי-הַמּוֹשֵׁד' לְהַמְשִׁיךְ כָּל הַדְּבָרִים אֵלָיו - כִּי זֶה הַצְדִיק הוּא רַק יַחֲדֵד בְּעוֹלָם, שְׁהוּא יְסוּד עוֹלָם, שְׁכָל הַדְּבָרִים נִמְשָׁכִים מִמֶּנּוּ, וְאֲפֹלוּ כָּל הַצְדִיקִים הֵם רַק עֲנָפִים מִמֶּנּוּ, כָּל אֶחָד לְפִי בְּחִינָתוֹ. יֵשׁ שְׁהוּא בְּחִינּוֹת עֲנָף, מִמֶּנּוּ, וְיֵשׁ שְׁהוּא בְּחִינּוֹת עֲנָף מִן הַעֲנָף. כִּי זֶה הַצְדִיק הַיַּחֲדֵד בְּעוֹלָם, הוּא עָנָו וְשִׁפְלָה, וּמְשִׁים עֲצָמוֹ כְּעֶפֶר, בְּבְחִינּוֹת (בְּרֵאשִׁית יח, כז): "וְאֲנִכִי עֶפֶר וְאֶפֶר". וְעַל-כֵּן הוּא יְסוּד עוֹלָם, הִינּוּ בְּחִינַת 'עֶפֶר', שְׁכָל הַדְּבָרִים הֵם עָלָיו.

וְזֶה שְׂאֵנוּ מִבְּקָשִׁים (תַּפְּלָת שְׁמוֹנֶה-עֶשְׂרֵה): "וְנַפְשִׁי כְּעֶפֶר לְכָל תְּהִיָּה" - הִינּוּ: שִׁיחִיָּה לָה 'בְּחִי-הַמּוֹשֵׁד', לְהַמְשִׁיךְ הַכָּל אֵלָיו כְּעֶפֶר. וְזֶה הַצְדִיק מִמְשִׁיךְ כָּל הַשְּׁפַעוֹת לְעוֹלָם וְכו'. (עין בְּפָנִים).

לח. ח"א עט - בְּכָל צְדִיק וְצְדִיק, מִי שְׁהוּא צְדִיק בְּאֵמָת, יֵשׁ בּו 'הַתְּגַלּוֹת מְשִׁיחַ'. וְאֶף-עַל-פִּי שְׂאִין בּו 'הַתְּגַלּוֹת מְשִׁיחַ', יֵשׁ בּו 'מְדָה שֵׁל מְשִׁיחַ', שְׁהוּא בְּחִינַת מֹשֶׁה, כְּמוֹ שְׁכַתּוּב בַּזֶּה-הַקְּדוֹשׁ (בְּרֵאשִׁית כה): "מְשִׁיחַ דָּא מֹשֶׁה".

כִּי מֹשֶׁה מְסַר נַפְשׁוֹ בְּעַד יִשְׂרָאֵל, כִּי יָדַע שְׁפִלוֹתוֹ בְּאֵמָת, וַיִּדַע חֲשִׁיבוֹת וְגְדֻלוֹת יִשְׂרָאֵל, כְּמוֹ שְׁכַתּוּב (במדבר יב, ג): "וְהָאִישׁ מֹשֶׁה עָנָו מְאֹד מְכַל הָאָדָם", וּמַחְמַת זֶה מְסַר נַפְשׁוֹ וְחִיוָתוֹ בַּעֲדָם. לְכֵן מִי שְׁהוּא צְדִיק בְּאֵמָת, וַיִּדַע שְׁפִלוֹתוֹ, וַיִּכְיַר חֲשִׁיבוֹת יִשְׂרָאֵל - יִכּוֹל לְמַסֵּר אֶת נַפְשׁוֹ בַּעֲדָם וְכו'.

לט. ח"א קל - עַל-יְדֵי עֲנוּהָ, נִצּוֹל מְנַאֲוֶף, וְזוֹכָה לְשְׁמִירַת-הַבְּרִית, כְּמוֹ שְׁאֵמַרוּ רַז"ל (סוּטָה ד, כ): "כָּל הַמְּתַגַּאֵה, לְסוּף נִכְשֵׁל בְּאֶשְׁת־אִישׁ, שְׁנֵאמַר (משלי ה, כו): וְאֶשְׁת־אִישׁ נִפְשׁ יִקְרָה תְּצוּד".

וְזֶה פְרוּשׁ הַסְּמִיכוֹת (במדבר יב, ג): "וְהָאִישׁ מֹשֶׁה עָנָו מְאֹד" וְכו', לְפַסּוּק (שם יב, א): "וְתַדְבֵּר אֶהְרֵן וּמִרְיָם

בְּמִשְׁהוֹ - פי הם דברו על "אדות האשה הפשית אשר לקח" (שם), פי 'פושית' 'על-שם יפיה נקראת' (רש"י שם; ספרי), והם אמרו: "שלקחה לשם יפי", ועל-פן דברו על ה'פרישות', פי הם לא רצו להאמין שאפשר להיות 'פרוש'.

ועל-יזה השיבה התורה וסמכה תבא: "והאיש משה ענו מאד מכל האדם" - פי על-ידי שהיה 'ענו מכל האדם', היה אפשר לו להיות פרוש לגמרי, ולא היה לו 'יחודא-תתאה' כלל.

מ. ח"א קלה - 'משה רבנו עליו-השלום', על-ידי "שזכה לארבעים-ותשעה שערי בינה" (ראש-השנה כא: גדרים לח.) - זכה להיות "ענו מאד מכל האדם" (במדבר יב. א). **[תפלה יב]**

מא. ח"א קמז - אין לאדם חלק בתורה פשאין לו 'עזות-דקדושה'. וצריך לפלס דרכיו איך להתנהג עם העזות, לבלי להיות חס-ושלום 'עזות-פנים', פי היא מדה רעה מאד, ואף-על-פי-כן יהיה לו 'עזות-דקדושה'. ומדת ענוה הוא ענין אחר לגמרי.

ועקר מדת הענוה - בשיהיה במדרגה שיוכל לכתב על עצמו כמו 'משה רבנו עליו-השלום' (במדבר יב. א): "והאיש משה ענו מאד" - זהו מדרגת הענוה בתכלית, וכמו שמצינו באמוראים, שאמר רב יוסף (סוטה מט:): "לא תתני ענוה דאיבא אנא". **[תפלה יד]**

מב. ח"א קצז - 'לשוני-הרע' של העולם, מזיק ופוגם את ה'עניויות' - שאי-אפשר להצדיקים להיות ענוים. פי 'פגם' לשוני-הרע' מפריד בין 'ענוה' ל'חכמה', ועל-ידי-יזה נפגם ה'ענוה', ואי-אפשר להיות 'ענו'. ואפלו אם יהיה 'ענו', הוא בלא 'חכמה'. וזה ידוע: ש'ענוה' בלא 'חכמה' אינה פלוס - פי בודאי אין זה מעלת הענוה, להראות עצמו בכפיפת ראש בדרך שטות כאלו הוא ענו - פי זה ענוה פסולה. ועקר ה'ענוה' כשהיא ב'חכמה'.

וזה היה מעלת 'משה רבנו עליו-השלום', ששבחה התורה אותו שהיה כלי-כף גדול במעלת הענוה, עד שאפלו 'לשוני-הרע' לא הזיק לענוותנותו, וזה שפתוב (במדבר יב. א): "ותדבר וכו' במשה וכו'". נמצא: שהיה 'פגם' לשוני-הרע' בעולם, אף-על-פי-כן: "והאיש משה ענו מאד" (שם יב. א). **[תפלה טו]**

מג. ח"ב ז, בסוף - 'משה רבנו' היה 'ענו' (במדבר יב. א), "וענוה גדולה מפלם" (עבודת-זרה כ:).

מד. ח"ב נב - בענין ה'הכנעה' טועים העולם הרבה, פי הלא במה אנו מוגעין עצמנו בעבודות ובתפלה כדי לצאת מ'מחוי-דקטנות' ל'מחוי-דגדלות', ואם-כן אי-אפשר שיהיה ה'הכנעה' בפשיטות, כי אם-כן הוא נכנס ל'קטנות' - ועל-כן בהכרח שיש בזה 'דעת'.

ועל-כן לאו כל אדם יכול להיות 'ענו' פראוי, רק 'משה רבנו עליו-השלום' הוא היה 'ענו מכל האדם' אשר על פני האדמה" (במדבר יב. א). ורז"ל קראו ל'ענוה שאינו פראוי' - 'הנפעה', כמו שאמרו (סוטה מא:)

על 'ירמיה הנביא', שהיה ענו נגד הנביא-שקר חנניה, ואמר לו בהכנעה (ירמיה כח. ו): "אמן, בן יעשה ה'", "כל המחניף וכו' לסוף נופל ביד בנו וכו'". **[תפלה יג]**

מה. ח"ב לח - לפעמים הצדיק נוסע על המדינה ומאיר להתלמידים, כי לפעמים אורו גדול מאד מאד, עד שאי-אפשר להקטן לקבל מן הגדול במקומו, מחמת 'רבויו האור' הגדול מאד, ומכרח הגדול להוריד ולהכניע עצמו אצל הקטן וליכף אתריו, כדי שעל-ידי-יזה יתמעט ויתגשם האור קצת, כדי שיוכל הקטן לקבלו. נמצא כשהגדול צריך לילך להקטן, זהו מגדל עצם מעלתו מאד. (עין לקוטי-הלכות, שבת ו. כא).

ומשה רבנו עליו-השלום' היה גדול במעלה כלי-כף, עד שאפלו לפני גדולים היה צריך להקטין עצמו ולהראות הכנעה נגדם, כמו שפתוב (במדבר יב. א): "והאיש משה ענו מאד מכל האדם" וכו' - הינו אף-על-פי שגם הם היו גדולים מאד, פגון 'יהושע' ו'אהרן' - עם-כלי-יזה היה 'משה רבנו עליו-השלום' במעלה גדולה ועצומה מאד, עד שהכרח להקטין עצמו ולהכניע עצמו נגדם, כדי שיוכלו לקבל אורו.

מו. שבחי הר"ן נב-נג - במדת ענוה התפאר עצמו (רבנו ז"ל) מאד, שהוא ענו בתכלית הענוה. ואמר: שאין מי שזוכה ל'ענוה' באמת, כי-אם מי שהוא במדרגה זו שיוכל לומר על-עצמו שהוא 'ענו', כמו 'משה רבנו עליו-השלום' שכתב על-עצמו (במדבר יב. א): "והאיש משה ענו מאד מכל האדם" וכו', וכמו שמצינו בדברי רז"ל (סוטה מט:): "שאמר רב יוסף, אל תתני ענוה דאיבא אנא" (אל תאמר שבטלה הענוה פי אני ענותן).

והוא (רבנו ז"ל), היה בבחינה זו, והתפאר עצמו בעצם מעלתו במדת ענוה בתכלית הבטול לגמרי.

ואמר: שהוא 'ענו' ב'תכלית העניויות' בכל האיברים. פי יש אחד שהוא ענו ואין הענוה בלב, ויש שהוא ענו ואין הענוה מגיע באיזה איבר, אבל אצלו הענוה בתכלית בכל האיברים, פי לבו וכל איבריו הם בתכלית הבטול.

מז. חיי מוהר"ן רסט - אמר: אני ענו מכל המפרסמים, כי כלי-אחד יש לו עבודתו, ואני ענו, הינו פי אינם נחשבים אצלי כלל, פי מדת ענוה היא לבלי להחזיק עצמו לשום דבר, ולהיות בעיניו אין ואפס, ומאחר שאינם נחשבים אצלי כלל, נמצא שאני ענו שלהם.

פרוש: שמפּל המפּרסמים, אני הענו, שזה עושה זאת וזה זאת, ואני אני מחזיק מהם ככל, נמצא: שבצרוף כלם יש לי מדת הענוה' ביניהם. אך את מי אני מחזיק יותר לאין, את עצמי, או אותם וכו' - ואף-על-פי-כן הנראה, שאת-עצמו הוא מחזיק יותר לאין ואפס.

וכן ב'משה-רבנו על-ידי-השלוש', אינו מושב אצלי מה שכתוב בו (במדבר יב, א): שהיה "ענו מאד מפל האדם", איך שיהי זאת, מאחר שכלם היו תלמידיו איך היה 'ענו' כנגדם!?

אך צריך להיות גם-כן כנ"ל, שהיה 'ענו מפל האדם' - שהיה לו 'מדת הענוה' של כל האדם. הינו: שאצלו היתה הענוה' של כלם, כי כלם היו אצלו בחינת 'ענוה' בבחינת 'אין ואפס', אך את-עצמו היה מחזיק יותר לאין ואפס, יותר מבחינת 'אין ואפס' שהיה מחזיק אותם. והבן היטב.

[אמר המעתיק (הרב מטשערווי צ"ל): נראה לעניות-דעתי דרצונו לומר: כי השיג כלי-כבוד בגדלת הבורא-יתברך, עד אשר העבודה של כל אדם היה אצלו בבחינת אין ואפס נגד גדלותו יתברך. והוא בעצמו אף-על-פי שהיה רבן של כל ישראל כי השיג יותר מכלם, אף-על-פי-כן היה מחזיק את עצמו לאין ואפס יותר מכלם. כי דיקא על-ידי שהיתה השגתו גבוהה כלי-כבוד, על-ידי-זוה השיג: שכפי מדגותו והשגתו, אין עבודתו נחשבת כלום ביותר, נגד גדלותו יתברך.]

מה. לקוטי-הלכות, שבת ז, לג - על-פן הזהיר (דברים כד, ט): "לזכר מעשה מרים" - להורות: שאף-על-פי שהיו צדיקים נוראים - אף-על-פי-כן שגו בזה 'אחרן ומרים', שהרהרו אחר 'משה'. מפל-שפן שאסור לשאר העם להרהר חסו-שלוש אחרי 'צדיק-האמת', אף-על-פי ששומעים מצדיקים איזה קשיא עליו. מפל-שפן וכו'.

"בחלום אדבר בו" (במדבר יב, ו)

מט. שיחות הר"ן רסב - יש 'חן', שמי שיכול להשתמש בזה, יכול לעשות 'שאלת חלום' ולידע עתידות על-ידי החלומות. כי בכל ה'חלומות' בודאי יש בהם עתידות, רק שיש בהן כמה פסלת ותבן, כמו שאמרו רז"ל (ברכות נה): "כשם שאי אפשר לבר בלא תבן, כך אין חלום" וכו'. וגם יש חלומות ברורים, כמו שכתוב (במדבר יב, ו): "בחלום אדבר בו". ומי שיש לו זה 'חן' הנ"ל, חלומותיו צודקים בודאי, אלא שאפלו כששומע חלום מאחר שמספר לו, אזי נופל התבן והפסלת מן החלום, ועל-ידי-זוה שומע רק החלום המברר, ויכול לפתר החלום ולידע העתידות מהם.

"ותמנת ה' יביט" (במדבר יב, ח)

נ. ח"א ריב - על-ידי 'מחאת כף אל כף' בשעת התפלה, מביטין בתמונת ה', הינו: דמיונות שאנו מדמין אותו דוחים וחנון, ושאר פנויים ודמיונות - כל אלו ה'דמיונות' גלו הנביאים' ו'נביאים' - זה בחינת 'דבור התפלה', כמו 'ניב שפתים' (ישעיה נה, יט). ו'ה'כפיים' - הם 'יד הנביאים'.

וכשאנו מדברים בשפתינו ה'תמונות' וה'דמיונות', ומחאין בכפיים - אזי נתקים (הושע יב, יא): "ביד הנביאים אדמה" - ונתקים (במדבר יב, ח): "ותמנת ה' יביט". [תפלה טז]

"ותדבר מרים ואהרן במשה וכו' - והאיש משה ענו מאד - לא כן עבדי משה בכל ביתי נאמן הוא - פה אל פה אדבר בו ומראה ולא בחידת ותמנת ה' יביט ומדוע לא יראתם לדבר בעבדי במשה - אל נא תהי כמת אשר בצאתו מרחם אמו ויאכל חצי בשרו - ויאמר ה' אל משה ואביה ירק ירק בפניה הלא תכלם שבעת ימים תסגר שבעת ימים מחוץ למחנה ואחר תאסף". (במדבר יב, א-ג-ד-ח-יב-יד)

נא. ח"א נא, ו - וזה טעם רק של החליצה, שנאמר (דברים כה, ט): "וירקה בפניו", 'בפניו' דיקא, כי זה הולך בלא זרע, ולא הניח ברכה אחריו שימשיכו 'שכל הפנים' בעולם על-ידי מעשיהם הטובים, ואחיו אינו רוצה להקים שם אחיו המת ואינו רוצה ליבם אותה להמשיך נשמת המת בעולם שיוכל לתקן אורי-הפנים, בשביל זה: "וירקה בפניו". - ובזה הרק נראה לפעמים 'פני המת' דיקא, ובזה הרק הוא נכלם, ועקר הבושה הוא בפנים, וזה על שלא רצה "להקים שם אחיו המת" (דברים שם, ז).

וזה בחינת (במדבר יב, יד): "ואביה ירק ירק בפניה הלא תכלם שבעת ימים", בחינת "שבעה עגנים" שעל-ידי מאיר "פני המנורה" (עין לעיל על פסוק 'בעלכותך את הנרות'), והוא לא רצה להקים שם אחיו המת, על-פן: "וירקה בפניו", והינו 'בשפת פנים'. וזה שאמרו (יבמות נב): "היבמה נקנית במאמר", זהו הפך הבשפת, בחינת (תהלים כט, ט): "כלו אמר' כבוד", הפך של "תכלם שבעת ימים".

ומרים, שפגמה בכבוד משה, שהוא בחינת 'שפע אלקי', ופגמה בבחינת 'שבעת הנרות', פי הוא היה ענו שפל וסבלן ולא חרה אפו על בזיונו, בחינת 'חטם', וכתוב בה (במדבר שם, ח): "פה אל פה אדבר בו", בחינת 'פה', וכתוב בה (שם): "ותמנת ה' יביט", בחינת 'עינים', וכתוב בה (במדבר שם, ז): "בכל ביתי נאמן הוא", בחינת 'אדניו', בחינת (משלי יא, יג): "נאמן רוח מכסה דבר" - בשביל זה נצטרעה, "דא סגירו דנהורא עלאה" (זהר תזריע מט), הינו 'אור הפנים' הנ"ל, וכתוב בה (במדבר שם, טו): "תסגר מחוץ למחנה שבעת ימים".

וזה שבקש אהרן (שם שם, יב): "אל נא תהי כמת אשר בצאתו מרחם אמו ויאכל חצי בשרו" - כי על-ידי 'סגירו דנהורא עלאה' היא בבחינת 'מות', כי 'מצרע חשוב כמת' (נדרים סד). "אשר בצאתו מרחם אמו" - זה בחינת 'יבום' - שעל-ידי ה'יבום', 'אתתה אמה, שאשתו נעשית לו אם' (זהר לך"ף צב, משפטים ק). "ו"יאכל חצי בשרו" - הינו שאין לו 'בת-זוג', פי הבעל ואשתו הם תרי פלגא גופא, ועכשו שאשתו היא אמו, נמצא: שנאכל 'חצי בשרו' ואין לו בת-זוג.

[פרוש (מוהר"נ ז"ל בתוך לקוטי-מוהר"ן): פי מי שמת בלא בנים, אשתו צריכה להתבם, ונתגלגל המת בהבן הנולד מאשתו שנתבמה לאחיו.

שם בעת לדתו [רק כשהגדיל], משום שהיה אז העולם ב'דיניו'. ועליכן לא רצה אביו לתן לו 'שם' - פי עלידי השם' יהיה נפר ומסים בין המקטרגים, ויוכלו הדינים להתגבר עליו".

וזוהו כשהתפלל 'משה רבנו עליו השלום' על 'מרים', לא הזכיר שמה, רק אמר סתם: "אל לא רפא נא לה" (במדבר יב, יג) - פי מחמת שהיו הדינים גוברים עליה, לא רצה להזכיר שמה בפרוש כנ"ל.

ואף על פי כן העלים שמה ברמז נפלא בתוך תפלתו - פי 'נא רפא', בגימטריא 'מרים' יוכבד" מכון ממש, הינו: שם החולה ושם אמה, שצריך להזכיר על החולה כשמתפללין עליו.

- להפטר פרשת בהעלותך -

"ראיתי והנה מגורת זהב פלה וגלה על ראשה, ושבעה נרתיה עליה, שבעה ושבעה מוצקות לנרות אשר על ראשה - ושנים זיתים עליה אחד מימין הגלה ואחד על שמאלה - ואען ואמר אל המלאך הדבר בי לאמר מה אלה אדני - ויען וכו' לא בחיל ולא בכח פי אם ברוחי אמר ה' צבאות - מי אתה הר הגדול לפני זרפבל למישר והוציא את האבן הראשה תשאות חן חן לה".

(זכריה ד, ב'ג'ד'ד'ז)

גה. ח"א ת, ח - וזהו (זכריה ד, ב): "ראיתי והנה מגורת זהב" - היא התורה הנחמדים מזהב" (תהלים יט, א).

"וגלה על ראשה" - פירש רש"י: "מעין" - הוא המעין היוצא מבית ה'" (יואל ד, יח), הוא התפלה.

"ושבעה נרתיה" - הם הנשמות דאתרביאו בגן" (תקוני יזרעל ל), הנחלקים לשבע פתות.

"שבעה ושבעה מוצקות" - הם מ"ט אורות, שהוא אור הגנוז לעתיד' (רש"י שם בזכריה), בחינת: "עדן עין לא ראתה" (תקוני יזרעל פה), שהוא בחינת התפלה כנ"ל.

"ושנים זיתים עליה" - פירש רש"י: "שני אילנות" - הינו: 'אילנא דחיי' ו'אילנא דמותא', הינו: 'טוב ורע'. וזהו: "אחד מימין ואחד משמאל". ומשם יפרד" (בראשית ב, י) - שנפרד הרע מהטוב, זה לימין וזה לשמאל.

"ואמר אל המלאך מה אלה, ויען וכו' לא בחיל ולא בכח פי אם ברוחי" - הינו בחינת ה'רוח חיים'. פי עלידי תורה ותפלה, שעלידי יזרעל מבררין הטוב מן הרע, שזה בחינת כל מראה המגורה כנ"ל - עלידי יזרעל זוכה ל'רוח חיים', ונשלם כל ה'חסרונות'.

וזוהו: "לא בחיל ולא בכח פי אם ברוחי אמר ה' צבאות, מי אתה הר הגדול לפני זרפבל למישר" וכו' - פי זרפבל היה אז ה'צדיק הדור', ועמדו כנגדו כמה רשעים לבטלו מעבודתו, ועל זה נאמר: "לא בחיל ולא בכח פי אם ברוחי" וכו' - שעלידי בחינת המשכת ה'רוח חיים' שממשיך ה'צדיק הגמור, עלידי יזרעל יבניע ויפיל כל השונאים, בחינת: "מי אתה הר הגדול לפני זרפבל למישר" - שכל המונעים העומדים לפניו פה, כלם יתבטלו עלידי בחינת ה'רוח חיים' הנ"ל.

והוא צער וענש גדול להמת שאשתו נעשית לו אם, פי עכשו מקרה להיות נולד מאשתו, ואשתו נעשית לו אם; פי זה ה'היבמה' שבאמת הוא בעלה של היבמה, ואשתו נעשית לו אם, אין לו בת זוג, מאחר שבת זוגו נעשית לו אם.

וזוהו שפרש רבנו ז"ל: שבקש אהרן על מרים שפגמה בשכלי הפנים, שזהו הפגם של המת בלא בנים כנ"ל, שלא תהא נענשת חסד ושלום בענש היבום. וזהו: "אל נא תהי כמת אשר בצאתו מרחם אמו" - שלא תהיה כמת בלא בנים, אשר מקרה לצאת שנית בגלגול מרחם אמו, הינו שאשתו נעשית לו אם, אשר מקמת זה "ויאכל חצי בשרו", הינו חצי גופו נאכל, שאין לו 'בת זוג', שהיא 'חצי בשרו' 'פלט גופו'.

[בחינת מורה"ן טז - מה שכתב שם (בלקוטר מורה"ן ח"א כא) בענין מרים שפגמה בכבוד משה, ואהרן בקש (במדבר יב, יב): "אל נא וכו' בצאתו מרחם אמו" - שזה בחינת 'ענש היבום', ע"ש שם, יש גזה נפלאות גדולות, פי רמז בזה על בתו מרים ז"ל, שהיתה פלתו של הרב ר' ליבוש מוואלטיסק זצ"ל, שנסע לארץ ישראל עם כל בניה ועלידי יזרעל נסעה גם בתו לארץ ישראל, וכמה שנים אחר פטירת רבנו ז"ל נתיבמה שם].

"ויצעק משה אל ה'" (במדבר יב, יג)

גב. ח"א עה - בתורה ותפלה, יש שני גונים: 'מחשבה' ו'צעקה'. והוא בחינת 'משה' ו'דוד'. פי ה'צעקה', בחינת (משלי א, ב): "הכמות בחוץ תרנה". וב'מחשבה', בחינת (שיר השירים ג, ב): "חמוקי ויכוך". ב'משה' פתיב (שמות ח, ת; יז, ד; במדבר יב, יג): "ויצעק משה", ובתיב (דברים לא, א): "ויקח וידבר" וכו', כלומר: שהיה מקהיל קהלות ברבים, וזה בחינת: "הכמות בחוץ תרנה". וב'דוד' פתיב (תהלים סח, כז): "במקהלות ברכו אלקים", והוא גם כן: "הכמות בחוץ תרנה".

"אל לא רפא נא לה" (במדבר יב, יג)

גה. ח"א קה - "יש אצל השם יתברך, רחמים פשוטים ו'רחמים גדולים' - רחמים פשוטים דזעיר אנפין, ו'רחמים גדולים דעתיקא סתימאה" (זהר נשא אדרבא קל"ז), ואנו מעוררים רחמים אצלו יתברך, שבאלו הרחמים יעורר בעצמו את הרחמים הגדולים שאין אנו יכולים להגיע אליהם, רק הוא בעצמו יתברך צריך להתפלל עליה - דהינו: שב'רחמי הפשוטים' שאנו מעוררים - עלידי אלו הרחמים, ירחם עלינו ויעורר בהם הרחמים הגדולים שלו, שהם רחמים גדולים דעתיקא סתימאה' - ומשם יהיה לנו ישועה בנדאי. (עין לקוטר הלכות, 'ערובי תחומין' ג).

וזוהו פרוש הפסוק (במדבר יב, יג): "אל לא רפא נא לה" (במדבר יב, יג). לכאורה תמוה מאד כפל תבת "נא"? - אף עתה מבאר היטב: ש'משה רבנו עליו השלום' בקש זאת מהשם יתברך, שהוא בעצמו כביכול יתפלל ויבקש מעצמו שירפא אותה!

ועתה מה מתוק מדבש התכת המקרא הזה. וזהו: "אל לא" - הינו: שהתפלל לפניו יתברך ואמר לו: "אל" - "נא" ויבקש והתפלל בעצמה מלפניו: "רפא נא לה".

גד. ח"א קנד - "כשהדינין חסד ושלום גוברים על האדם, אין להתפלל עבורו להזכיר שמו, שלא יתגברו הדינין חסד ושלום" (זהר נח סט:). וכמו דאיתא (שער הפסוקים בראשית; לקוטר תורה להאר"ל בראשית): "שינח' לא קרא לו אביו

לקוטי תפלות על התורה – פרשת בהעלותך

תפלות בענין: שבעת הנרות | על פי ה' יסעו | שטו העם ולקטו | באשר ישא האמן את הינק | והמה בפתבים | אדוני משה פלאם | והאיש משה ענו מאד | ותמנת ה' יביט לעשות מהתורה: 'תפלות', ולהשתפך לבנו לפני קוננו, שנוזפה לקים את כל דברי תלמוד תורתך באהבה, ולקיים: "אם תעירו ואם תעוררו את האהבה עד שתחפץ", לעשות חפץ וכלי-קבול, לקבל אורו הגדול של התורה דעתיקא סתימאה על פרשת השבוע

עיני, "העבר עיני מראות שוא בדרךך חייני".

וזכני לקדש את אזני, ואזכה לשמע תמיד דברי חכמים אמתיים, ולהאמין בהם, ויהיה לי אמונת-חכמים בשלמות. ותהיה בעזרי, שאטה אזני תמיד לשמע דברי חכמים אמתיים, ויכנסו דבריהם באזני, ויעוררו את לבבי באמת, לשוב אליך ולעשות רצונך תמיד.

ותשמרני ותצילני, שלא אשמע לעולם ולא יפגם באזני שום דבור הפגום, ולא אשמע ולא אקבל שום דבור לשון-הרע ורכילות, ולא אשמע דבורי גבול-פה לעולם, ולא שום דבור פגום. רק אזכה לשמע תמיד דבורים קדושים, מפני צדיקים וכשרים אמתיים, דבורים המקדשים את און השומעים.

וזכני שיהיה לי יראת-שמים באמת, ועלי ידייזה אזכה לקדש את חוטימי, ויקים בי מקרא שכתוב: "והריחו ביראת ה'".

וכל מה שפגמתי עד הנה בשבעת הנרות האלו, עלידי עונותי ופגמי המרבים שחטאתי עויתי ופשעתי לפניך, ופגמתי בפי, ובעיני, ובאזני, ובחוטימי, מנעורי עד היום הזה, בשוגג ובמזיד באנס וברצון, על כלם תמחל ותסלח לי מלא רחמים חנון המרבה לסלח, ותתקן ברחמיך כל הפגמים האלו, ולא

[א] לקוטי-תפלות ה"א כא
 (עפ"י ליקו"מ ח"א כא, 'עתיקא טמיר וסתיים' - לעיל אות א)
"בהעלתך את הנרות, אל מול פני המנורה יאירו שבעת הנרות" (במדבר ח, ב)
 "צריך להדליק עד שתהא שלהבת עולה מאליה" (רש"י; שבת כא).
 שנוזפה לקדשת 'שבעת הנרות' - ושנוזפה על-ידייזה ל'אור המקיפים הקדושים', 'שפע רוח-הקדש' - ושיתלהב לבנו בהתלהבות גדול, ושיתהא שלהבת לבנו עולה תמיד מאליה

ובכן יהי רצון מלפניך ה' אלקינו ואלקי אבותינו, מלא רחמים, שתרחם עלינו, ותעזרנו ותושיענו מהרה, שנתחיל מעתה לקדש את "שבעת הנרות המאירין אל מול פני המנורה הקדושה", שהם: העינים, והאזנים, והפה, וההטם.

ותזכני לקדש את פי, שלא יצא דבר שקר מפני לעולם, ולא שום דבור הפוגם את הפה חסוֹשְלוֹם, רק כל דבורי יהיו דברי אמת תמיד בקדשה ובטהרה, ואזכה לקדש את פי, בתורה ובתפלה ובכל מיני דבורים המקדשין את הפה.

ותזכני לקדש את עיני, ותעזרני להעצים את עיני מראות ברע, ותהיה בעזרי שלא יהיה לי שום הסתכלות על שום דבר שבעולם-הזה כלל, ובפרט תעזרני ותצילני ותמלטני, שלא אסתכל חסוֹשְלוֹם על שום דבר המביא לידי הרפור חסוֹשְלוֹם, חוס וחנוני ורחם עלי והצילני, ומלט נפשי מעתה מפגם הראות, ולא אתור אחר לבבי ואחר

יְהִי נִשְׂאָר מֵהֶם שׁוֹם רֶשֶׁם כָּלֵל, כִּי אַתָּה יָדַעְתָּ כִּי אֵין בָּנוּ כַח לְתַקֵּן הַפְּגָמִים הָאֵלֶּה, כִּי הִרְבִּינוּ לַפְּשַׁע וּלְפָגַם בָּהֶם.

כִּי מִי יוּכַל לְשַׁעַר וּלְהַעֲרִיד וּלְסַפֵּר כָּל הַחֲטָאִים וְהַפְּגָמִים בְּאִמְרֵי פִינוּ, מִיּוֹם הַיּוֹתִינוּ עַל הָאֲדָמָה עַד הַיּוֹם הַזֶּה. וְכַמּוֹ שְׂקָרִים יֵצְאוּ מִפִּי כַמַּעַט בְּכָל יוֹם וַיּוֹם, וְכַמּוֹ כֵּן שָׂאֵר הַחֲטָאִים וּפְגָמִים גְּדוֹלִים שֶׁפָּגַמְתִּי בְּאִמְרֵי כִּי, בְּדַבּוּרֵי לְשׁוֹן־הָרַע וּרְכִילוֹת, וּלְיִצְנוּת, וּדְבָרִים־בְּטָלִים, בְּלִי שַׁעוֹר וְעָרֶךְ וּמִסְפָּר.

וּבַכֶּרֶט רַבּוּי וְעֵצָם הַפְּגָמִים הַמְרַבִּים וְהַגְּדוֹלִים שֶׁפָּגַמְתִּי בְּעֵינַי, מִי יוּכַל לְשַׁעֲרָם וּלְסַפְרָם, מִי יוּכַל לְפֹרֶטֶם בַּפֶּה, וּנְמַנֵּעַ מִמֶּנִּי אֲפֹלוּ לְהַתּוֹדוֹת עֲלֵיהֶם, מִכָּל שֶׁכֵּן לַעֲשׂוֹת תְּקוּנִים הַרְבֵּה כִּפִּי רַבּוּי הַפְּגָמִים הָאֵלֶּה לְתַקְנָם, כִּי עֲדִין לֹא עָבַר עָלַי יוֹם אֶחָד מִיָּמַי שֶׁלֹּא פָּגַמְתִּי בּוֹ בְּעֵינַי, בְּשׁוֹגֵג וּבְמִזִּיד בְּאַנֶּס וּבְרִצּוֹן. וְאַתָּה לְבַד יוֹדֵעַ, עַד הֵיכָן מַגִּיעַ פָּגַם הָעֵינַיִם, אֲשֶׁר כָּל הַתּוֹרָה בְּלֵה תִלְוִיָּה בָּהֶם, אוֹי לִי וַי לִי, מָה אוֹמֵר מָה אֲדַבֵּר, אִם אֲמַרְתִּי אֲסַפְּרָה כַּמּוֹ אֲפֹס קֶצֶה מִפָּגַם הָעֵינַיִם שֶׁפָּגַמְתִּי בְּכָל יוֹם וַיּוֹם, יִכְלֶה הַזְּמַן וְהַמָּה לֹא יִכְלוּ, "אֲסַפְּרָם מֵחֹל יִרְבִּיּוֹן".

וְאִם אַתָּה בְּעֵצְמֶךָ לֹא תַעֲשֶׂה לְמַעַנְךָ חֵסִי וְשָׁלוֹם, וְתַתְּקַן כָּל הַפְּגָמִים הָעֲצוּמִים הָאֵלֶּה בְּרַחֲמֶיךָ, אֵין בְּיַדֵּינוּ לְתַקֵּן פָּגַם אֶחָד מֵהֶם, מִכָּל־שֶׁכֵּן כָּלֵם. "אִם עֲוֹנוֹת תִּשְׁמַר קִיָּה ה' מִי יַעֲמֵד. כִּי עֲמֹךָ הַסְּלִיחָה לְמַעַן תִּזְרָא".

חֹסֶם וְחַמַּל עָלֵינוּ, חוֹס וְרַחַם עָלֵינוּ, כִּי אֵין לָנוּ שֶׁכָּל וְדַעַת אֵיךְ לְרַצּוֹת וּלְפַיֵּס אוֹתְךָ עַל כָּל הַפְּגָמִים הַגְּדוֹלִים וְהַנּוֹרָאִים הָאֵלֶּה, שֶׁפָּגַמְנוּ עַד הֵנָּה בִּשְׁבַעַת הַנְּרוֹת הַקְּדוּשִׁים הָאֵלֶּה הַנִּמְשָׁכִין מִן הַמֶּלֶךְ הַקְּדוֹשׁ. וּמַעֲצָם רַבּוּי הַפְּגָמִים הָאֵלֶּה שֶׁפָּגַמְנוּ בִּשְׁבַעַת הַנְּרוֹת הַקְּדוּשִׁים הָאֵלֶּה, עַל־יַדֵּי־זָה נִפְגַּם דַּעַתְנוּ וְנִתְעַכַּר שִׁכְלָנוּ וְנִתְבַּלְבַּל מַחֲנוּ וְדַעַתְנוּ,

וּמַחֲמַת זֶה בָּאִים עָלַי קִשְׁיוֹת וּבִלְבוּלִים וְעַקְמִימוֹת שֶׁבִלְבִי, וּמִבְּלַבְלִים וּמַעֲקָמִים אֶת דַּעַתִּי וְלִבִּי מְאֹד, עַד שֶׁאֵינִי יָכוֹל לְהַתְּקַרֵּב לְשׁוֹם דָּבָר שֶׁבִּקְדֻשָּׁה פְּרָאוּי, וְרוֹצִים לְרַחֵק אוֹתְנוּ לְנִגְמְרֵי חֵסֵי־שָׁלוֹם מַעֲבוֹדְתְךָ בְּאַמֶּת.

אָנָּה ה', יִהְיוּ מַעֲיָד עָלֵינוּ, "הַאֲזִינָה קוֹלִי בְּקִרְאֵי לִךְ". וְתִהְיֶה בְּעִזְרָנוּ, שְׁנֹזְפָה לְעֹזֵר וּלְהוֹלִיד תָּמִיד תַּעֲלוּמוֹת הַמּוֹחִין עַל־יַדֵּי קוֹל צַעֲקוֹתֵנוּ. וְתִרַחֵם עָלֵינוּ וְתוֹשִׁיעֵנוּ וְתִזְכְּנֵנוּ, לְקַדֵּשׁ וּלְטַהֵר בְּאַמֶּת אֶת שְׁבַעַת הַנְּרוֹת הַיּוֹצֵאִים מִן הַמֶּלֶךְ שֶׁבְּרֵאשֵׁינוּ, שֶׁהֵם הַפֶּה, וְתִרְיֵן עֵינַיִן, וְתִרְיֵן אוֹדֵנִין, וְתִרְיֵן נוֹקְבֵי חוּטְמָא. וְעַל־יַדֵּי־זָה נִזְכָּה לְהַמְשִׁיךְ אֵלֵינוּ 'אוֹר־הַפָּנִים' שֶׁהוּא 'שֶׁפַע אֶלְקִי', שֶׁהוּא הַשְּׁנַת הַמְּקִיפִים הַקְּדוּשִׁים שֶׁל הַשֶּׁכֶל.

וְתִשְׁפִּיעַ עָלֵינוּ רוּחַ קְדֻשָּׁה, וְנִזְכָּה בְּרַחֲמֶיךָ לְהַבִּין וּלְהַשִּׁיג בְּכָל פַּעַם מְקִיפִים חֲדָשִׁים דְּקְדֻשָּׁה, וְנִזְכָּה לְהַבִּין וּלְהַשְׁכִּיל עַמְקֵי סוּדוֹתֶיךָ, וְתַעֲזָרְנוּ שְׁנֹזְפָה בְּכָל פַּעַם לְקַדֵּשׁ יִתְרָה, לְמַעַן נִזְכָּה בְּכָל פַּעַם לְהַשִּׁיג מְקִיפִים חֲדָשִׁים, לְהַכְנִיסָם לְפָנִים לְתוֹךְ שִׁכְלָנוּ, לְהַבִּין וּלְהַשִּׁיג בְּכָל פַּעַם הַבְּנוֹת וְהַשְּׁגוֹת חֲדָשׁוֹת דְּקְדֻשָּׁה, מִה שֶׁלֹּא חָיִינוּ יוֹדְעִים לְהַבִּין וּלְהַשִּׁיג מִקֶּדֶם.

וְנִזְכָּה לְהַפִּיר אוֹתְךָ גַּם בְּעוֹלָם־הַזֶּה, וּלְהַשִּׁיג גְּדֻלְתְךָ וְרוֹמְמוֹתְךָ כָּל מִה שֶׁאֲפָשַׁר לְהַשִּׁיג בְּעוֹלָם־הַזֶּה, כִּי לִכְךָ נּוֹצְרָנוּ לִידַע וּלְהַשִּׁיג אוֹתְךָ. וְאַתָּה עֲתִיד לְקַבֵּל דִּין־וְחֶשְׁבוֹן מֵאַתָּנוּ עַל זֶה, עַל מִי שֶׁלֹּא הִשְׁתַּדַּל לְקַדֵּשׁ עַצְמוֹ בְּאַמֶּת בְּזֶה הָעוֹלָם, עַד שֶׁיִּשְׁיִיג הַשְּׁנַת אֶלְקוֹתְךָ וַיִּדְעֶת רוֹמְמוֹתְךָ יִתְבָּרַךְ וַיִּתְעַלֶּה שִׁמְךָ לְעֵד. חוֹס וְחַמַּל נָא עָלֵינוּ, וְעִזְרָנוּ בְּרַחֲמֶיךָ לְהַשְּׁגוֹת גְּבוּהוֹת יוֹתֵר בְּכָל־פַּעַם בְּקְדֻשָּׁה וּבְטַהֲרָה, בְּאַמֶּת וּבְאַמוּנָה־שְׁלֵמָה.

הָאַמֶּת יָדַעְתִּי, רַבּוּנוּ דַּעֲלֵמָא כָּלָא, כִּי אֲנִי רַחוּק עַכְשָׁיו מִזֶּה כָּל־כַּף, עַד

שאיני יכול עתה אפלו לבקש ולהעתיך ולהפציר אותך עליה, אבל מה אעשה ואבי שבשמים גור, כי אתה בעצמך גזרת עלינו בתורתך עליידי צדיקיך האמתיים, שנשגדל ונתאמץ תמיד להפיר ולהשיג וקדעת אותך באמת ובלב שלם.

רבוננו של עולם, חוס וחנונו ושמע קול תפלתנו ברחמים, ותשפיע עלינו שפע אלקי, שפע השכל האמת, שפע המקיפים הקדושים, שפע רוח הקדש, ויפתח לנו אור השכל, וימהר תנועת שכלנו להשיג במהירות גדול השגת המקיפים הקדושים, ונזכה להשיג שכל הנקרא 'קדם' שהוא 'אורי הפנים', עד שלא נצטרך להשתמש בשום הקדמה. ועליידי מהירת תנועת השכל הזה, נזכה שתהא "שלהבת לבנו עולה תמיד מאליה".

ותעזרנו תמיד, שיתלהב לבנו בהתלהבות גדול באמת לעבודתך וליראתך "ברשפי שלהבת י"ה", ועליידי התלהבות דקדשה של הלב, נזכה לתקן את כל הפגמים שפגמנו עליידי התלהבות הלב דסטרא אחרא. ונזכה לתקן מהרה את כל פגם החמימות וההתלהבות שהיה לנו לדברים גשמיים, לתאזות דעות ומדות דעות, עד אשר באנו לידי חטאים ועונות גדולים, עליידי התלהבות הלב, לתאזות עולם הזה.

עלי כן באתי "לשחר פניך", אדוננו אלקינו, יכמרו רחמיך עלינו, ותשתדל בהצלותינו, ותתאמץ בתקון נפשותינו, ותעזרנו מעתה שלא יהיה לנו עוד שום התלהבות בלבנו לשום תאוה שבבעולם, אפלו לדברים המתרים, מכלישכך וכלישכך שלא יעלה בלבנו שום התלהבות חסו שלום, לשום דבר האסור לנו.

ותעזרנו ותחנונו ותשפיע עלינו בהמלתך, שנזכה שיהיה לנו התלהבות

הלב דקדשה, להתלהב בשלהובין דרחימותא לשמך ולעבודתך באמת, להתפלל ולהתחנן, ללמד וללמד ולקיים את כל מצותיך בהתלהבות גדול בקדשה ובטהרה כרצונך הטוב באמת. ועליידי נזכה לתקן כל פגם ההתלהבות דסטרא אחרא, שהיה בלבנו מנעורינו עד היום הזה, באפן שנזכה שיטהר בלבנו באמת.

ועליידי נזכה לפרש שיחתנו לפניך תמיד, ונזכה לרצות ולפייס אותך ולהתחנן לפניך בכל פעם, בדבורים חדשים אמתיים, שיהיה לנחת ולרצון לפני כסא כבודך. ונזכה להתקרב אליך בהתקרבות גדול באמת ובלב שלם, כאשר נאה לעם סגלתך. "לב טהור ברא לי אלקים, ורוח נכון חדש בקרבי. אל תשליכני מלפניך, ורוח קדשך אל תקח ממני".

[ב] תפלות ותחנונים - השמטה והמשך ל'לקוטי תפלות' ה"א כא הנ"ל
 "לא כן עבדי משה, בכל ביתי נאמן הוא. פה אל פה אדבר בו וגו', ותמנת ה' יביט" (במדבר יב, זח)
 שנוזכה לקדשת 'שיבעת הנרות' - ושנוזכה להארה והתנוצצות דקדשה מקדשת 'משה רבנו עליו השלום'

אנא מלך רחום וחנון, זפני להיות ענו שכל וסבלן, ולא יחרה אפי על בזיוני, ולא אכעס לעולם על שום דבר, שזה גם כן בחינת קדשת החטם. וזפני לקדש פי ועיני ואזני כל כף, עד שימשך עלי איזה בחינת הארה והתנוצצות דקדשה מקדשת משה רבנו עליו השלום, המלבש בכל אבר מישראל, וזכה לרוח הקדש, רוח נבואה, במדרגה נפלאה מאד, עד שנאמר בו: "פה אל פה אדבר בו". ונאמר בו: "ותמנת ה' יביט". ונאמר בו: "בכל ביתי נאמן הוא". ועליידי נזכה במדרגתי השפלה מאד גם כן, לאיזה התנוצצות דקדשה שיש בו מבחינת רוח

הקדש, שהוא בחינת 'רוח חכמה' הבא מ'קדש'.

וְאִזְכָּה עַל־כָּל־פָּנִים בְּשָׁעָה שְׂאֲנִי עוֹסֵק בַּתּוֹרָה וְתַפְלָה, שֶׁתִּמְשִׁיךְ עָלַי הָאָרֶה וְהַתְּנוּצָצוֹת אֱלֻקוֹת בְּלִבִּי בְּאֵמֶת, עַד שִׁיְהִיָּה בְּזֶה אִיזָה בַּחִינָה כָּל־שֶׁהוּא מִבַּחֲחִינַת: "וְתִמּוֹנֶת ה' יִבִּיט". וְאִזְכָּה לְקַיֵּם בְּתַמִּידוֹת מִקְרָא שְׂפָתוֹב: "שׁוֹיִתִּי ה' לְגִגְדֵי תְּמִיד", וְאִזְכָּה לְהִיּוֹת דְּבוּק בְּךָ לְעוֹלָם, בְּפֶרֶט בְּשַׁעַת הַתַּפְלָה אִזְכָּה לְהַתְּפַלֵּל לְפָנֶיךָ בַּדְּבָקוֹת גְּדוֹל, וְתִהְיֶה תַּפְלָתִי שְׁנוּרָה בְּפִי, עַד שִׁיְהִי דְבוּרֵי הַתַּפְלָה שְׁלִי בְּבַחֲחִינַת רוּח־הַקֹּדֶשׁ, רוּחַ נְבוּאָה. וְאִזְכָּה לְדַבֵּר עִמָּךְ וּלְשַׁפֵּךְ שִׂיחִי לְפָנֶיךָ, "כַּאֲשֶׁר יְדַבֵּר אִישׁ אֶל רֵעֵהוּ פָּנִים בְּפָנִים" ו"פֶּה אֶל פֶּה". וְאִזְכָּה לְהִיּוֹת "נְאֻמָּן רוּחַ מְכֻסֶּה דְּבָר".

וְזָכְנִי לְהִתְקַרֵּב לְצַדִּיקֵי־אֵמֶת, שְׂזַכּוּ לְקַדֵּשׁ אֶת ה'שְׁבַעַת הַנְּרוֹת' בְּשִׁלְמוֹת, עַד שְׂזַכּוּ לְבַחֲחִינַת 'שְׁפַע אֱלֹקִי', בַּחֲחִינַת 'רוּחַ־הַקֹּדֶשׁ', בַּחֲחִינַת ה'שְׁשֶׁת אֲוֵרוֹת הַמְּקִיפִין', 'אֲוֵרֵי־הַפָּנִים', בְּמַדְרָגָה עֲלוּיָנָה מְאֹד. "שְׁמֶרָה נַפְשִׁי וְהִצִּילֵנִי", שְׁלֹא אֶפְגַּם בְּכְבוֹדֵם חֲסִידְשְׁכֶם, וְלֹא אֶסוּר מִדְּבַרְיָהֶם יָמִין וּשְׂמֹאל.

וְהִצִּילֵנִי מִכָּל מִינֵי הַרְפּוֹת וּבוֹשׁוֹת הַבָּאִים עַל אֱלוֹ הַפּוֹגְמִים בַּקֹּדֶשֶׁת 'שְׁבַעַת הַנְּרוֹת', בַּקֹּדֶשֶׁת 'אֲוֵרֵי־הַפָּנִים', חֲסִי וְשְׁלוֹם, בְּפֶרֶט עַל־יְדֵי שְׁפוֹגְמִים חֲסִידְשְׁכֶם בְּכְבוֹד חֲכָמִים אֱמֵתִיִּים שְׂזַכּוּ בְּשִׁלְמוֹת לְקַדֵּשׁ 'שְׁבַעַת הַנְּרוֹת' וְהַמְּשַׁכֵּת 'אֲוֵרֵי־הַפָּנִים' בְּעוֹלָם.

עַל־כֵּן חוֹס וְחַמֵּל נָא עָלֵינוּ, וְזָכְנֵנוּ לְעֶסֶק כָּל יְמֵי חַיֵּינוּ בַּתּוֹרָה וְעִבּוּד־תִּי־הַשֵּׁם בְּאֵמֶת, וְנִזְכָּה לְהַרְבּוֹת בַּתַּפְלָה וְתַחֲנוּנִים, וּלְצַעֵק הַרְבֵּה מֵעַמְּק לְבַנּוּ, עַד שְׁנִזְכָּה לְהִמְשִׁיךְ הַמַּחֲוִן מֵהַעֲלָם אֶל הַגְּלוּי, מִבַּחֲחִינַת עֲבוּר לַלְּדָה. וְנִזְכָּה לְקַדֵּשׁ 'שְׁבַעַת הַנְּרוֹת'

בְּשִׁלְמוֹת, עַד שְׁנִזְכָּה עַל־יְדֵי־זָה לְהִמְשִׁיךְ הַמַּחֲוִן מִבַּחֲחִינַת מְקִיפִין לְפָנִים, עַד שְׁנִזְכָּה לְהִמְשִׁיךְ אֲוֵר הַחֲכָמָה וְהַמַּחֲוִן דְּקַדְשָׁה שֶׁהֵם בַּחֲחִינַת 'שְׁפַע אֱלֹקִי', 'רוּח־הַקֹּדֶשׁ', 'אֲוֵרֵי־הַפָּנִים', לְתוֹךְ פְּנִימִיּוֹת דַּעַתְנוּ מִמֶּשׁ, עַד שְׁנִזְכָּה עַל־יְדֵי־זָה שְׁנִתְדַבֵּק בְּךָ לְעוֹלָם, וְלִהְיוֹת נִכְלָל בְּאַחֲדוּתְךָ בְּאֵמֶת גַּם בְּחַיִּים חַיִּוֹתְנוּ בְּעוֹלָם־הַזֶּה.

[ג] לְקוּטֵי־תַפְלוֹת ח"א מ

(עפ"י ליקו"מ ח"א מ, אלה מסעי בני ישראל)

"עַל פִּי ה' יַחְנוּ, וְעַל פִּי ה' יִסְעוּ" (במדבר ט, כ"ג)

שְׁנִזְכָּה לִידַע אִיךָ לְהִתְנַהֵג בְּעִנְיֵי נְסִיעוֹת לְדָרְכִים; וְשִׁכַּל נְסִיעוֹתֵינוּ יִהְיוּ עַל פִּי ה', כְּמוֹ הַנְּסִיעוֹת שֶׁל בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל בְּמִדְבַר

יְהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ ה' אֱלֹקֵינוּ וְאֱלֹקֵי אֲבוֹתֵינוּ, שֶׁתִּרְחַם עָלַי, וְתִהְיֶה עִמִּי תְּמִיד, בְּשִׁבְתִּי בְּבֵיתִי, וּבְלִכְתִּי בְּדֶרֶךְ, בְּשִׁכְבִּי וּבְקוּמִי, בְּצֵאתִי וּבְנֹאֲאִי. וְתוֹרֵנִי וְתַדְרִיכֵנִי בְּאֵמֶתְךָ, וְתַלְמִדְנִי תְּמִיד בְּכָל־עֵת, אִיךָ לְהִתְנַהֵג בְּעִנְיֵי הַנְּסִיעוֹת לְדָרְכִים, אִם אֶסַּע וְאִם אֶחָדֵל, וְאִיךָ לִסְעַ, וּמִתִּי לִסְעַ, וְלִהְיוֹן וּלְאִיזָה מְקוֹם וְעִיר לְנִסְעַ, וּכְמוֹ אֶתְעַכֵּב בְּדֶרֶכִּי, וְכָל פְּרִטֵי הַנְּסִיעוֹת לְאִיזָה דֶּרֶךְ גְּדוֹל וְקָטָן אֲרוּךְ וְקָצֵר, הַכֹּל תוֹדִיעֵנִי וְתַלְמִדְנִי בְּרַחֲמֶיךָ הָאֱמֵתִיִּים, וְתוֹלִיכֵנִי בְּדֶרֶךְ־הַיָּשָׁר תְּמִיד בְּכָל־עֵת.

"אֲדוֹן כָּל, גְּדֹל הַעֲצָה וְרַב הָעֲלִילָה, אֲשֶׁר עֵינֶיךָ פְּקָחוֹת עַל כָּל דְּרָכֵי בְּנֵי־אָדָם", וְיוֹדַע וּמַבִּין מַחֲשָׁבוֹתָם וְסוּדָם, יַעֲזֹרֵנוּ וְרַחֲמֶיךָ הָאֱמֵתִיִּים עָלַי, וְזָכְנֵנִי וְלַמְדֵּנִי תְּמִיד בְּכָל־עֵת, אִיךָ לְהִתְנַהֵג בְּעִנְיֵי נְסִיעוֹת לְדָרְכִים. וּכְשֶׁם שֶׁהִיָּת עִם יִשְׂרָאֵל בְּמִדְבַר, וְהָיוּ כָּל נְסִיעוֹתָם עַל פִּיךָ כְּרָצוֹנְךָ, כְּמוֹ שְׂפָתוֹב: "עַל פִּי ה' יַחְנוּ, וְעַל פִּי ה' יִסְעוּ", כֵּן תִּרְחַם עָלַי, וְתִהְיֶה תְּמִיד עִמִּי, וְאֲנִי מוֹסֵר עַצְמִי עָלֶיךָ לְבַד בְּאֵמֶת עִם כָּל תְּנוּעוֹתֵי תְּמִיד, עַל פִּיךָ אֶחָנָה בְּבֵיתִי, וְעַל פִּיךָ אֶסַּע.

[ה] לקוטי תפלות ח"א ד

(עפ"י ליקו"מ ח"א ד, 'אנכי ה' אלקיך')

"שאהו בחיקך כאשר ישא האמן את הינק"

(במדבר יא, יב)

שנזכה למנהיגי רועיי ישראל, צדיקי אמת, שישאו אותנו "כאשר ישא האמן את הינק"

ועתה ה' אלקינו, איה חסדיך הראשונים, אשר מעולם היו בכל דור ודור צדיקי אמת רועיי ישראל, אשר נשאו אותם בחיקם "כאשר ישא האמן את הינק", עד אשר הורו אותם דרכי השם, וקרבו אותם אליך.

ועתה, למה זנחת אותנו, והפית אותנו "מפה אשר לא כתובה בתורה, זו מיתת הצדיקים - אשר היא קשה מ'חרבן בית המקדש". "ולמה תהיה עדת ה' פצאן אשר אין להם רועה". ואנן יתמי דיתמי, "עוללים לא ראו אור", מלכלכים בכל מיני שטותים, מלאים חטא ועון ופשע, מה נעשה ומה נפעל, ולהיכן נלך ונשוטט לבקש תרופה ותחבולה ועצה, לצאת מפסילות דעתנו ורע לבבנו וכעור מעשינו.

על-כן באתי לפניך ה' אלקי ואלקי אבותי, בלב נדבה ושפל רוח נשברה, שתחס ותרחם עלי, ועל כל חברתינו, ועל כל עמך בית ישראל. ותשלח לנו צדיקי אמת, שיהיה להם פח לתקן אותנו, להחזיר אותנו בתשובה שלמה, ולתקן נפשנו, ולכפר עונותינו.

[ו] לקוטי תפלות ח"א יג

(עפ"י ליקו"מ ח"א יג, 'אשרי העם השגחה')

"שאהו בחיקך כאשר ישא האמן את הינק"

(במדבר יא, יב)

שנזכה למנהיג אמת - שישגיח עלינו וישא אותנו "כאשר ישא האמן את הינק"

אבי שבשמים, אב הרחמן, אב החסד, החומל באמת, ראה נא בעינינו בעת

ותשמר צאתי ובאי לחיים טובים ולשלוש מעתה ועד עולם, ותרחם עלי תמיד בכל-יעת שאני מכרח לנסע לאיזה דרך על-פי רצונך הטוב, שתהיה עמי תמיד, ותוליכני לשלוש, ותדריכני לשלוש, ותגיעני למהוז הפצי לחיים טובים ולשלוש, ותצילני מפה כל אויב ואורב בדרך, ותתנני לחן ולחסד ולרחמים בעיניך ובעיני כל רואי, ותגמלני חסדים טובים תמיד, ותשיבני לשלוש לביתי, שלוש בגופי ובנפשי ובממוני ובתורתך.

ותשמרני ברחמך, מפל מכשול חטא ועון, ומפל מיני הרחורים רעים ומחשבות רעות, ומפל הסתכלות רעים תמיד, ובפרט בעת הלוכי בדרך. ותצילני ותשמרני ברחמך מספנת דרכים לעולם, בגשמיות ורוחניות, בגוף ונפש וממון.

[ד] לקוטי תפלות ח"א ל

(עפ"י ליקו"מ ח"א ל, 'מישרא דסבינא - לעיל אות כז)

"שטו העם ולקטו"

(במדבר יא, ח)

"בשטותא" (זהר בשלח סב):

שנזכה להנצל מתאוות ממון, ולהנצל מטרדת הפרנסה, ומלרדף אחרי העולם הזה

והיגן בעדי, ושמרני והצילני מתאוות ממון, שלא יעלה על לבי שום חמדה ותאוה לממון כלל, ואזכה להיות "שונא בצע", לשנא את הממון בתכלית השנאה, ותצילני מטרדת הפרנסה, ומגיעת ורדיפת העולם הזה, ולא אבלב את דעתי ולא אטריד את מחשבתי בשום דבר מעסקי העולם הזה כלל.

רק כל מחשבותי וחכמתי ובינתי ודעתי ולבי ונפשי וגופי, יהיו תמיד חבוקים ודבוקים בך, ותאבים אליה, ומשתוקקים לרוממותך באמת ובאמונה שלמה, עד שאזכה לחכמה שלמה דקדשה, לחכמה תתאה ולחכמה עלאה, עד שאזכה להשיג תמיד השגת אלקותך באמת ובאמונה שלמה.

מוֹשֵׁל בְּכָל מַלְכוּת עַל כָּל הָאָרֶץ, שֶׁלַח לָנוּ מְנַהֵיג וּמוֹשֵׁל אִמְתֵי דְקַדְשָׁה, שְׂיוּכַל לְהַנְהִיג אוֹתָנוּ בְּרַחֲמִים, "כַּאֲשֶׁר יֵשׂא הָאֱמוּנָה אֶת הַיּוֹנֵק", לְקַרְבָּנוּ לְעִבּוּדְתָךְ בְּאַמֶּת.

תן לָנוּ מְנַהֵיג אִמְתֵי כְמוֹ מֹשֶׁה רַבְּנוּ עֲלוֹי-הַשָּׁלוֹם, כִּי יִשְׂרָאֵל הָיוּ שְׂקוּעִים בְּמִצְרַיִם בְּמִ"ט שְׁעָרֵי טְמֵאָה, וְלֹא הָיָה אֲפָשֶׁר שִׁיֵּאָוּ מִשָּׁם כִּי-אִם עַל-יְדֵי מֹשֶׁה רַבְּנוּ. וְחִמְלַת עֲלֵיהֶם, וְגִזְרַת עַל מֹשֶׁה שִׁיִּלְךָ מֹשֶׁה וַיִּגְאֹלֶם, אֶת-עַל-פִּי שְׂמֹשֶׁה רַבְּנוּ מִגְדֵּל עֲנוּתָנוּתוֹ הָיָה מִסְתִּיר פָּנָיו, וְלֹא רָצָה לְקַבֵּל הַמְּשֻׁלָּה וְהַמְּנַהֵיגוֹת. אֲבָל אֶתְּךָ חִמְלַת עַל עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל וְגִזְרַת שִׁיִּלְךָ בְּעַל פְּרָחוֹ, וְהָיִיתָ עִמּוֹ תָּמִיד עַד שְׁזָכָה לְגִאֻלָּם. וְהֵנָּה עֲכָשִׁיו בְּעִזּוֹנוֹתֵינוּ, אָנוּ שְׂקוּעִים בְּגִלּוֹת יוֹתֵר מִגִּלּוֹת-מִצְרַיִם, וְאֶתְּךָ יוֹדֵעַ שְׂאִין מִי שְׂיוּכַל לְעִזֹר אוֹתָנוּ, כִּי אִם מְנַהֵיג אִמְתֵי שִׁיְהִיָּה בְּבַחֲנֵינִת מֹשֶׁה רַבְּנוּ עֲלוֹי-הַשָּׁלוֹם.

על-כֵּן רַחֵם עָלֵינוּ לְמַעַן שְׂמֹךְ, וְשִׁבּוֹר וְהַפֵּר כַּעֲסָךְ מֵעָלֵינוּ, וְשִׁלַּח רַחֲמָנוֹת בְּלֵב הַמְּנַהֵיג-הָאֱמֶת, שִׁיִּחְמַל עָלֵינוּ, וְיָשִׁיב פָּנָיו אֵלֵינוּ, וְיִקַּבֵּל הַמְּנַהֵיגוֹת וְהַמְּשֻׁלָּה, וְיִנְהִיג אוֹתָנוּ בְּרַחֲמָיו, וְיִקְרַבְנוּ לְעִבּוּדְתָךְ בְּאַמֶּת.

[ח] לקוטי-תפילות ח"א פא
 (עפ"י ליקו"מ ח"א עט, 'בטח בה')

"ש'אהו בחיקך כ'אשר יש'א האמן את הי'נק"
 (במדבר יא, יב)

שְׁנִזְכָּה לְמְנַהֵיג רוּעָה נְאֻמָּן, כְּמוֹ מֹשֶׁה רַבְּנוּ עֲלוֹי-הַשָּׁלוֹם - שִׁיֵּשֵׂא אוֹתָנוּ "כַּאֲשֶׁר יֵשׂא הָאֱמוּנָה אֶת הַיּוֹנֵק"

וְזָכַרְנוּ לְהַתְקַרֵּב לְצַדִּיקִים אִמְתִּיִּים, וְלִתְמִימִים וְיִשְׁרִים בְּלִבּוֹתָם בְּאַמֶּת. וְתֵן לָנוּ בְּרַחֲמֶיךָ, מְנַהֵיג רוּעָה נְאֻמָּן, כְּמוֹ מֹשֶׁה רַבְּנוּ עֲלוֹי-הַשָּׁלוֹם רַעֲיָא מְהִימְנָא, אֲשֶׁר יֵשׂא אוֹתָנוּ "כַּאֲשֶׁר יֵשׂא הָאֱמוּנָה אֶת הַיּוֹנֵק", עַד אֲשֶׁר יִבְיָאנוּ לְתוֹךְ הַקְּדֻשָּׁה וְהַתְּשׁוּבָה בְּאַמֶּת.

הַזֹּאת, כִּי בְּצָרָה גְדוֹלָה אֲנַחְנוּ, וְנִתְקַיֵּם בָּנוּ עֲכָשִׁיו: "וְהִיְתָה עֵת צָרָה לִיעֲקֹב, אֲשֶׁר כָּמוֹהוּ לֹא נִהְיְתָה". כִּי הִכִּיתָ אוֹתָנוּ "מִכָּה אֲשֶׁר לֹא כְּתוּבָה בַּתּוֹרָה, זֶה מִיתַת הַצַּדִּיקִים". אֲשֶׁר הָיוּ נוֹשָׂאִים אוֹתָנוּ "כַּאֲשֶׁר יֵשׂא הָאֱמוּנָה אֶת הַיּוֹנֵק", וְהָיוּ חֹסִים עַל נַפְשׁוֹתֵינוּ, וְהָיוּ מְסַתְּפִלִים תָּמִיד בְּכָל-עֵת עַל תְּקוּן נַפְשׁוֹתֵינוּ, לְחַדֵּשׁ נַפְשׁוֹתֵינוּ לְטוֹבָה, לְחַדֵּשׁ כַּנְּשֵׁר יְמֵינוּ שְׁעָבְרוּ בַחֲשָׁד.

וְעַתָּה, לְהִיכֵן נִפְנֶה, לְהִיכֵן נָנוּס, מֵאִין נִבְקַשׁ עִזֹר לָנוּ. רַבּוֹנוּ שֶׁל עוֹלָם, הַבִּיטָה בְּעֵינָנוּ, כִּי רַבּוֹ מְכַאֲבֵינוּ וְצָרוֹת לְבַבֵינוּ. וּבְעֵצֶם דוֹחֲקֵינוּ וְעַמְלֵינוּ וְחִלְשׁוֹתֵינוּ בָּעֵת הַזֹּאת, אָנוּ צָרִיכִים שֶׁתֵּתֵן לָנוּ מְנַהֵיג אִמְתֵי, שִׁיִּשְׁגִּיחַ עָלֵינוּ בְּכָל יוֹם וּבְכָל עֵת וּבְכָל שָׁעָה. "יְחַס עַל דָּל וְאֲבִיוֹן וְנַפְשׁוֹת אֲבִיוֹנִים יוֹשִׁיעַ". אֲשֶׁר יֵאָחַז בְּיַדֵינוּ וְיַעֲלֶה אוֹתָנוּ וְיִוצִיאֵנוּ מֵאֲפֵלָה לְאוֹרָה, וְיִזְרֶה לָנוּ "אֶת הַדֶּרֶךְ אֲשֶׁר נִלְכְּדָה בָּהּ וְאֶת הַמַּעֲשֶׂה אֲשֶׁר נַעֲשָׂה".

וּבְכֵן יְהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ ה' אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, שֶׁתְּמַלֵּא עָלֵינוּ רַחֲמִים, וְאֵל תְּסַתֵּר פָּנֶיךָ מִמֶּנּוּ. וְתִזְכָּה אוֹתָנוּ בַּחֲסָדֶיךָ הַגְּדוֹלִים, לְגִלּוֹת לָנוּ וּלְהַרְאוֹת לָנוּ אֶת הַצַּדִּיקִי-אֱמֶת שְׂבִדוֹר הַזֶּה, וְתִזְכָּה אוֹתָנוּ לְהַתְקַרֵּב אֵלֵיהֶם. כִּי אִין לָנוּ עַל מִי לְהַשְׁעֵן, כִּי אִם עָלֶיךָ אֲבִינוּ שְׂבַשְׂמִים, וְעַל צַדִּיקֶיךָ הָאֱמִתִּיִּים, אֲשֶׁר עַל-יָדָם אֶתְּךָ עִזֹר וְסוּמְךָ לְעַמְּךָ יִשְׂרָאֵל בְּרַחֲמִים.

[ז] לקוטי-תפילות ח"א יח
 (עפ"י ליקו"מ ח"א יח, 'קרנ'טליתא')

"ש'אהו בחיקך כ'אשר יש'א האמן את הי'נק"
 (במדבר יא, יב)

שְׁנִזְכָּה לְמְנַהֵיג-אֱמֶת - שִׁיִּנְהִיג אוֹתָנוּ בְּרַחֲמִים, "כַּאֲשֶׁר יֵשׂא הָאֱמוּנָה אֶת הַיּוֹנֵק"

אֲבִינוּ שְׂבַשְׂמִים הַמֵּל עָלֵינוּ, אֲבִינוּ שְׂבַשְׂמִים אֵל תְּסַתֵּר פָּנֶיךָ מִמֶּנּוּ,

ותמהר ותחיש לגאלנו, ותביא לנו את משיח צדקנו.

צבור' כלל. רק נזכה לעבדך באמת ביראה ואתבה, בתמימות גדולה ובפשיטות, למענך ולשמך לבד, בלי שום פניית ומחשבות-זרות כלל. ונברח מן ה'כבוד' ו'ההתמנות' בתכלית, ונתרחק מ'התמנות' עד קצה האחרון באמת לאמתו.

[יא] לקוטי תפלות ח"א ד
(עפ"י ליקו"מ ח"א ד, 'אנכי ה' אלקיך' - לעיל אות לו)
"והאיש משה ענו מאד מכל האדם אשר על פני האדמה"
(במדבר יב, ג)
שנזכה להתודות 'ודוי דברים' לפני הצדיק האמת, שהוא "עניו מאד מכל האדם אשר על פני האדמה" - ועל ידי זה תחזק כתב ידינו

אוי, אוי, אוי, אויה על נפשי, נעותי משמוע נבהלתי מראות, והסכלתי הרבה מאד. ועל ידי מעשי הרעים ופשעי המרבים, פגמתי בתורתך הקדושה והטהורה והתמימה, וקלקלתי והפכתי צרופי אותיות התורה הקדושים, והכנסתי אותם במקומות אשר לא נתן להזכר. והצרופים ההם אשר הפכתי "דברי אלקים חיים", נחקקו על עצמותי. ועל ידי זה נתתי חסיון שלום פה להעכו"ם, ונתתי להם ממשלה, והארכתי את הגלות על ידי עונותי המרבים. ועתה "מה יש לי עוד צדקה ולזעוק עוד אל המלך".

אבל אף על פי כן, עדין לא אבדה תקותי ותוחלתי מה, "כי חפץ חסד הוא".
פי אתה רוצה בתשובת רשעים, ואין אתה חפץ במיתתם. וברחמיך הרבים למדתנו: "להתודות לפניך על כל חטאתינו ועונותינו ופשעינו". והורית לנו על ידי חכמיך הקדושים אשר בארץ המה: "להתודות 'ודוי' דברים' לפני התלמיד חכם והצדיק האמת שבדור" - למען על ידי זה תכפר לנו על כל עונותינו ופשעינו, כמו שכתוב: "חמת מלך מלאכי מות ואיש חכם יכפרנה", וכמו שכתוב: "ועובר על פשע לשאדית" - "למי

[ט] לקוטי תפלות ח"א סא
(עפ"י ליקו"מ ח"א סא, 'חדי רבי שמעון' - לעיל אות לו)
"ותנח עליהם הרוח והמה בפתנים"
(במדבר יא, כו)
שנזכה שיהיו נסמכים מנהיגים ורבנים הגונים, ועל ידי זה יתחזק כתב ידינו

ונזכה, שיהיו נסמכים בעולם מנהיגים ורבנים הגונים הראויים לסומכם, ועל ידי זה יתחזק כתב ידינו, ולא יצטרכו עמך ישראל ללמד פתב ולשון אחר, כי אם פתב ישראל לבד, פתב הקדוש והנורא, אותיות קדושות, אותיות מהפימות, המשרשים בתמונות אותיות תורתך הקדושה, אשר בהם בראת כל העולמות כלם ברצונך הטוב בחכמתך הגדולה.

זכנו ברחמיך ועזרנו, שנזכה להמשיך הארת השכל בהידים, ויקבלו ידי הפתיבה, הארת סוד החכמה - מידי הסמיכה, ויהיה כל התקף לכתביד ישראל, וכל המשפטים והעסקים, יהיו נעשים על ידי פתב ישראל לבד, ויתחזק ביותר פתב ישראל, עד אשר אפלו כל משפטם והנהגתם יהיה על ידי פתב ישראל, ונזכה "לעשות בהם משפט פתוב".

[י] לקוטי תפלות ח"ב א
(עפ"י ליקו"מ ח"ב א, 'תקעו ממשלה' - לעיל אות לה)
"אלדד ומידד מתנבאים במחנה - אדוני משה פלאם"
(במדבר יא, כז-כח)
"הטל עליהם צרכי צבור, והם בלים מאליהם"
(רש"י סנהדרין יז)
שנזכה להנצל מ'התמנות' ו'צרכי צבור'

ותשמרנו ותצילנו מ'התמנות', שלא יהיה לנו שום תאוה והמדה לשום 'התמנות' כלל, לא 'התמנות גדולה, ולא 'התמנות קטנה, ולא תטיל עלינו 'צרכי

שְׁמֵשִׁים עֲצָמוּ בְּשִׁירִים" - שֶׁהוּא הַצְדִּיק הָאֵמֶת הַחֶכֶם שֶׁבְּדוֹר, שֶׁהוּא "עָנִי מְאֹד מִכָּל הָאָדָם אֲשֶׁר עַל פְּנֵי הָאָדָמָה".

וְעַל-יְדֵי-זֶה הוּא יָכוֹל לְהַעֲלוֹת וְדוּי דְּבָרָנוּ לְפָנֶיךָ, וּלְכַפֵּר כָּל עוֹנוֹתֵינוּ, וּלְהוֹצִיא כָּל הָצְרוּפִים רָעִים שֶׁנִּחְקְקוּ עַל עֲצָמוֹתֵינוּ עַל-יְדֵי עוֹנוֹתֵינוּ, וּלְהַפֵּךְ כָּל הָצְרוּפִים רָעִים מֵרַע לְטוֹב, שִׁיְהִי נַעֲשִׂים מֵהֶם צְרוּפִים קְדוֹשִׁים כְּבִתְחִילָה, עַל-יְדֵי וְדוּי דְּבָרָנוּ לְפָנֶיךָ. וְאִז יִתְחַבְּרוּ וְיִתְרַפְּאוּ שְׁבָרֵי עֲצָמוֹתֵינוּ, וְיִשׁוּבוּ כָּל אֶחָד לְמִקוֹמָם בְּשָׁלוֹם, וְעַל יְדֵי זֶה נִזְכָּה לְהַפְּלֵל בְּךָ ה' אֱלֹהֵינוּ בְּאוֹרֶךְ הַיָּמִים-סוּף.

עַל-כֵּן בָּאתִי לְפָנֶיךָ ה' אֱלֹהֵי וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתַי, בְּלֵב נֹדֵף וּשְׁפָל רוּחַ נִשְׁבָּרָה, שֶׁתַּחַס וְתִרְחַם עָלַי, וְעַל כָּל חַבְרַתֵּנוּ, וְעַל כָּל עַמְּךָ בֵּית יִשְׂרָאֵל. וְתִשְׁלַח לָנוּ צְדִיקֵי-אֱמֶת, שִׁיְהִיָּה לָהֶם כַּח לְתַקֵּן אוֹתָנוּ, לְהַחֲזִיר אוֹתָנוּ בְּתִשׁוּבָה-יְשׁוּבָה, וּלְתַקֵּן נַפְשֵׁנוּ, וּלְכַפֵּר עוֹנוֹתֵינוּ.

"רָם וְנִשְׂא שׁוֹכֵן עַד וְקְדוֹשׁ שְׁמוֹ מְרוֹם וְקְדוֹשׁ תְּשַׁכֵּן, וְאֵת דְּפָא וּשְׁפָל רוּחַ לְהַחֲיוֹת רוּחַ שְׁפָלִים וּלְהַחֲיוֹת לֵב גְּדַפְאִים". זְכַנִי בְּרַחֲמֶיךָ הַרְבִּים, לְהַפִּיק דְּרָכֵי הָעֲנוּהָ הָאֱמֶתִיית בְּאֵמֶת לְאֵמֶתוֹ כִּרְצוֹנְךָ הַטוֹב, "כִּי בְּעַר אֲנֹכִי מֵאִישׁ וְלֹא בִּינַת אָדָם לִי", וְאִין אֵתִי יוֹדַע עַד מָה, שׁוֹם דְּרָךְ מִדְּרָכֵי הָעֲנוּהָ הָאֱמֶתִיית.

כִּי כָּבֵד גְּלִית לָנוּ רְצוֹנְךָ הַקְּדוֹשׁ: שְׂאִין רְצוֹנְךָ שִׁיְהִיָּה הָאָדָם בְּמַחֲוֵי-דְקֻטְנוּת, וְצָרִיכִין לְהַכְרִיחַ אֶת-עֲצָמוֹ בְּכָל הַנְּחוּת, בְּכָל הָעֲבוֹדוֹת, וּבְפִרְט בְּשַׁעַת הַתְּפִלָּה, לְצֵאת מִמַּחֲוֵי-דְקֻטְנוּת לְמַחֲוֵי-גְדֻלוּת. וְגַם כָּבֵד גְּלִית לָנוּ גְּדֹל בְּזוּי הַגְּדֻלוּת, שֶׁהוּא שְׁנוֹא בְּעֵינֶיךָ מְאֹד, כִּי הַגְּדֻלוּת וְהַנְּבִהוּת הוּא "תּוֹעֵבַת ה' אֲשֶׁר שְׁנֹא", כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב: "תּוֹעֵבַת ה' כָּל גְּבַה-לֵב". וְנַחֲשֵׁב כְּעוֹבֵד עֲבוֹדַת-זָרָה וּכְאֲשֶׁרָה.

וְעַתָּה לְמִדְּנֵי וְהוֹרְנֵי, אֵיךְ יִזְכָּה בְּעַר וְנַעַר וְחֶסֶד-דְּעָה כְּמוֹנֵי, לִידַע דְּרָךְ-הָאֱמֶת בְּזֶה, אֵיךְ לְהַתְּנַחֵג בְּזֶה, בְּאִפֶּן שְׂאִזְכָּה לְהַתְּפַלֵּל בְּכּוֹנֵת-הַלֵּב, בְּשִׁמְחָה, בְּמַחֲוֵי-גְדֻלוּת, שִׁיְנַבֵּה לְבִי בְּדְרָכֵי ה', וְאֶה-עַל-פִּי-כֵן לֹא יִהְיֶה בְּלִבִּי שׁוֹם צַד גְּאוֹת וְגְדֻלוּת וּפְנִיּוֹת, רַק אִזְכָּה לְעֲנוּהָ אֱמֶתִיית כִּרְצוֹנְךָ הַטוֹב, לְעֲנוּהָ שֶׁל מֹשֶׁה רַבְּנוּ עָלְיוֹה-הַשָּׁלוֹם, שֶׁהִיָּה "עָנִי מְאֹד מִכָּל הָאָדָם אֲשֶׁר עַל-פְּנֵי הָאָדָמָה".

אָבִי שְׁבַשְׁמִים, יוֹדַע מַחֲשָׁבוֹת, יוֹדַע כָּל הַתְּעַלּוּמוֹת, אֵתָה לְבַד יוֹדַע כְּמָה יְשׁוּעָה וְרַחֲמִים אֲנִי צָרִיךְ לְזַכּוֹת לְכָל זֶה, כִּי אֲנִי רַחוּק מֵעֲנוּהָ אֱמֶתִיית בְּתַכְלִית הַרְחוּק, כִּי "עֲנוּהָ גְדוּלָה מִכָּלֵם". וּבְעֲצָם רַחוּקֵי מִמֶּךָ, גַּם לְפָרֵשׁ שִׁיְחָתִי לְפָנֶיךָ הֵיטֵב בְּעֵנֶן זֶה, נִמְנַע מִפְּנֵי מְאֹד.

אֵךְ אֶה-עַל-פִּי-כֵן, מִמֶּךָ "לֹא יִפְלֵא כָּל דְּבָר", כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב: "הִיפְלֵא מַה דְּבָר". הֵן "כָּל תּוֹכֵל וְלֹא יִבְצֵר מִמֶּךָ מְזֻמָּה". וְאֵתָה

[יב] לְקוּטֵי-תְּפִלוֹת ח"א צ"ט
 (עפ"י ליקו"מ ח"א קל"ה, 'פי אקח מועד' - לעיל אות מ)
"וְהָאִישׁ מֹשֶׁה עָנִי מְאֹד מִכָּל הָאָדָם אֲשֶׁר עַל פְּנֵי הָאָדָמָה"
 (במדבר יב, ג)
 שְׁנִזְכָּה לְהָעֲנוּהָ שֶׁל מֹשֶׁה רַבְּנוּ עָלְיוֹה-הַשָּׁלוֹם

וְאִזְכָּה לְתַכְלִית הָעֲנוּהָ בְּשִׁלְמוֹת כִּרְצוֹנְךָ הַטוֹב. וְתִמְשִׁיךְ עָלַי וְעַל כָּל יִשְׂרָאֵל תְּמִיד, קְדֻשַׁת מֹשֶׁה רַבְּנוּ עָלְיוֹה-הַשָּׁלוֹם, שְׁזָכָה לַמ"ט שְׁעָרֵי בֵינָה, וְעַל-יְדֵי-זֶה זָכָה לְעֲנוּהָ בְּאֵמֶת, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב: "וְהָאִישׁ מֹשֶׁה עָנִי מְאֹד מִכָּל הָאָדָם אֲשֶׁר עַל פְּנֵי הָאָדָמָה".

[יג] לְקוּטֵי-תְּפִלוֹת ח"ב כ
 (עפ"י ליקו"מ ח"ב כב, 'בענין ההקנעה' - לעיל אות מד)
"וְהָאִישׁ מֹשֶׁה עָנִי מְאֹד מִכָּל הָאָדָם אֲשֶׁר עַל פְּנֵי הָאָדָמָה"
 (במדבר יב, ג)
 שְׁנִזְכָּה לְעֲנוּהָ אֱמֶתִיית שֶׁל מֹשֶׁה רַבְּנוּ עָלְיוֹה-הַשָּׁלוֹם

אחר־א, כי היא מדה רעה ומגנה מאד. ואף־
על־פייכן אתגבר ואתחזק בכל־פעם ב'עזות
גדול דקדשה'.

וזכני לכון הדרך הישר והאמת ב'מדת
הענוה, שאזכה להיות שפל וענו
מאד מאד בפני כל אדם, ואף־על־פייכן לא
אהיה שפל ונבזה בעיני עצמי לגמרי עד
שאפל בדעתי ואתפיש מפני המלעיגים
והקמים עלי למנע אותי ולבטלני ממקצת
עבודתי את ה'. רק אדרבא, אתגבר ב'עזות
גדול דקדשה' נגדם, לבלי להסתכל עליהם,
ולא אשמע בקולם כלל.

ותמשיך עלי הארה אמתית, מהענוה של
משה רבנו עליו־השלום, שכתב
על עצמו: "והאיש משה ענו מאד". וכן רב
יוסף אמר: "לא תתני ענוה דאיכא אנא".
ובזכותם אזכה גם־כן לכון האמת, איך
להתנהג במדת הענוה.

יכול לזפות גם אותי לענוה אמתית. ותורני
ותדריכני באמתך, ותלמדני, איך להתנהג עם
כל באי עולם, באפן שאזכה להיות קטן בעיני
מכלם, ולידע שפלותי באמת, ואף־על־פייכן
אהיה עז וחזק לבלי להתבטל נגד שום מונע
ומבלבל ומחליש דעת.

זכני להמשיך עלי קדשת הענוה האמתית
של משה רבנו עליו־השלום, שהיה
"ענו מאד מכל האדם אשר על פני האדמה".
ושמרני והצילני מענוה והכנעה שאינה
כרצונך. חנני מאתך דעה בינה והשפל, לבלי
אטעה את עצמי כלל בענין ה'הכנעה'
שטועים בזה העולם הרבה. למדני דרך־
האמת לאמתו, שאזכה לכון בזה ובכל דבר,
רצונך הטוב באמת. זכני להתפלל ולעבד
אותך תמיד באמת במחין־דגדלות בכל־עת,
במחין גדולים אמתיים דקדשה, שהם עקר
תכלית הענוה האמתית, כי "במקום גדלותו,
שם אתה מוצא ענותנותו".

[טו] תפלות־ותחנונים ח"א לנ

(עפ"י ליקו"מ ח"א קצו, 'לשון־הרע פוגם ענוות' - לעיל אות מב)

**"ותדבר מרים ואהרן במשה וגו'. והאיש משה
ענו מאד מכל האדם אשר על פני האדמה"
(במדבר יב, א-ג)**

שנזכה להנצל מעוון 'לשון־הרע' - ושה'צדיקי־
אמת' יהיו פל־כף גדולים וחזקים ושלמים ב'מדת
הענוה, ש'פגם לשון־הרע' לא יזיק לענותנותם -
כמו 'משה רבנו' שלא הזיק לו כשדברו עליו
'לשון־הרע' - ושנזכה גם־כן להיות ענוים באמת

**"שיתתה ה' שמרה לפי, נצרה על דל
שפתיי". רבוננו של עולם, שמרני
מעוון לשון־הרע, ואפלו מאבק לשון־הרע,
כי אתה הודעתנו גדל חמר העוון הזה של
לשון־הרע: "ששקול כנגד עבודה־זרה,
וגלוי־עריות, ושפיכות־דמים". וגם הודעת
לנו: "שעל־ידי פגם לשון־הרע' שיש בעולם,
הינו שהעולם מדברים לשון־הרע - על־ידי־
זה נפגם הענוה, ואי אפשר להצדיקים**

[יד] תפלות־ותחנונים ח"א כ

(עפ"י ליקו"מ ח"א קמו, 'עזות־דקדשה' - לעיל אות מא)

**"והאיש משה ענו מאד מכל האדם
אשר על פני האדמה" (במדבר יב, ג)
שנזכה לפלס דרכנו ולדעת איך להתנהג
בענין 'עזות דקדשה' ו'ענוה אמתית'**

"ה' עז לעמו יתן ה' יברך את עמו בשלום".
"אֵל־יִשְׂרָאֵל הוּא נִתַּן עֵז וְתַעֲצוּמוֹת לְעַם בְּרוּךְ
אֱלֹקִים". רבוננו של עולם, זכני ל'עזות־
דקדשה', ואזכה לקים מה שאמרו רבותינו
זכרונם־לברכה: "הוי עז פנמר" - שיהיה לי
'עזות־דקדשה' - לעמד כנגד העזי־פנים
שבדור, ונגד כל הקמים עלי ורוצים למנע
אותי מעבודת־השם חסו־שלום.

ועזרני לפלס דרכי, ואדע ואכון האמת
לאמתו בענין זה, להזהר מאד מאד
לבלי להפשל חסו־שלום ב'עזות דסטראי

לְהִיט עֲנוּיִם בְּשִׁלְמוֹת – הֵינּוּ שְׁתֵּהִיָּה הָעֲנוּהָ עִם שִׁכְלֵךְ וְחֻכְמָה אֲמִיתִית, שֶׁלֹּא תִהְיֶה בְּבַחֲיִנַת 'עֲנוּהָ פְּסוּלָה' וְכוּ'.

עַל-כֵּן חוֹס וְחַמֵּל נָא עָלֵינוּ, וְזַכְּנוּ מֵעַתָּה עַל-כָּל-פְּנִיִם, שֶׁלֹּא נִפְשַׁל בְּאִיזָה פָּנִים שֶׁל עוֹזֵן לְשׁוֹן-הָרֶעַ לְעוֹלָם. וְתַעֲזֹר לְצַדִּיקֵי-אֱמֶת, וְתִתֵּן לָהֶם כַּח גְּדוֹל וְחֻכְמָה גְּדוֹלָה, עַד שִׁיְהִיו כָּל-כָּף גְּדוֹלִים וְחֻזְקִים וְשִׁלְמוֹת בְּמִדַּת הָעֲנוּהָ, עַד שֶׁאֲפֹלוּ הַפָּנִים שֶׁל לְשׁוֹן-הָרֶעַ שֶׁבָּעוֹלָם – לֹא יִזִּיק לָהֶם לְמִדַּת עֲנוּתָנוֹתָם. וְיִזְכְּנוּ לְמִדַּת הָעֲנוּהָ שֶׁל מֹשֶׁה רַבֵּנוּ עָלְיוֹהֶשְׁלֹם, שֶׁאֶף-עַל-פִּי שֶׁדִּבְּרוּ עָלָיו לְשׁוֹן-הָרֶעַ גְּדוֹלֵי-הַדּוֹר, וְהָיָה פָּנִים לְשׁוֹן-הָרֶעַ בְּעוֹלָם – אֶף-עַל-פִּי-כֵן "וְהָאִישׁ מֹשֶׁה עָנוּ מְאֹד" וְכוּ'.

וְתַעֲזֹר לָנוּ גַם-כֵּן וְלִכְלֵל יִשְׂרָאֵל, שֶׁנִּזְכָּה לְהִיט עֲנוּיִם בְּאֱמֶת, וְתַצִּילֵנוּ מִכָּל מִינֵי עֲנוּהָ פְּסוּלָה, וְשֶׁלֹּא לְהִרְאוֹת עֲצַמְנוּ בְּכַפִּיפַת הָרֹאשׁ בְּדֶרֶךְ שְׁטוּת כְּאֵלוֹ אֲנַחְנוּ עֲנוּיִם, רַק נִזְכָּה לְהִיט עֲנוּיִם בְּאֱמֶת, בְּחֻכְמָה וְשִׁכְלֵךְ וְדַעַת אֲמִיתִית. וְיִקָּיִם בָּנוּ מִקְרָא שְׁפֵתוֹב: "עַקֵּב עֲנוּהָ יִרְאֵת ה' עֲשֵׂר וְכָבוֹד וְחַיִּים", וְנֶאֱמַר: "יִרְאֵת ה' מוֹסֵר חֻכְמָה וְלִפְנֵי כְבוֹד עֲנוּהָ".

עַל-כֵּן רַחֵם עָלֵינוּ בְּרַחֲמֵיךְ הַרְבִּיִם, וְעֲזֹרֵנוּ וְהוֹשִׁיעֵנוּ, שֶׁנִּזְכָּה מֵעַתָּה לְהַתְּעוֹרֵר וְלְהַתְּחַזֵּק בְּאֱמֶת, לְהַתְּפַלֵּל תְּפִלָּתָנוּ בְּכוּנָה גְּדוֹלָה בְּאֱמֶת, שֶׁנִּשְׁטָה אֲזִינוּ הֵיטֵב לְכָל הַדְּבוּרִים הַקְּדוּשִׁים וְהַנּוֹרָאִים שֶׁאֲנוּ מוֹצִיאִים מִפִּינוּ בְּכָל סֵדֵר הַתְּפִלָּה, בְּבִרְכַת-הַשְּׁחָר, וּבְסֵדֵר הַקְּרִבָּנוֹת, וּבְפִסּוּקֵי-דְזִמְרָה, וּבְקִרְיַת-שִׁמְעַ וּבְבִרְכוּתֶיהָ, וּבְתְּפִלַּת שְׁמוֹנֵה-עֶשְׂרֵה, וּבְתַחֲנוּנִים שְׁלֹא-חֲרִיָּה, וּבְקַדְשֵׁי-דְסֻדְרָא, וְשִׁירֵי-שְׁלִיזוֹם, וּבְכָל פְּרָטֵי הַתְּפִלָּה. אֲשֶׁר כָּל דְּבוּר וְדְבוּר שֶׁל הַשְּׁבָחִים וְתַאֲרִים שֶׁאֲנוּ מְדַמִּין וּמְכַנְּיִם אוֹתָךְ בָּהֶם, כָּלֵם הֵם תְּמוּנַת ה'.

זַכְּנוּ לְהַתְּפַלֵּל וְלְסֻדֵּר שְׁבָחִים לְפָנֶיךָ, בְּכוּנָה גְּדוֹלָה, בְּהַתְּעוֹרְרוֹת גְּדוֹל מֵעַמְקָא דְּלִבָּא בְּאֱמֶת, עַד שֶׁנִּזְכָּה לְמַחִיאת-כַּפִּיִם בְּשַׁעַת הַתְּפִלָּה, בְּהַתְּלַהֲבוֹת גְּדוֹל, וּבְשִׁמְחָה רַבָּה, וּבְחֻשָׁק נִמְרָץ בְּאֱמֶת. עַד שֶׁנִּזְכָּה עַל-יְדֵי-זֶה לְהִבִּיט בְּתְמוּנַת ה'. וְיִקָּיִם בָּנוּ בְּכָל אֶחָד וְאֶחָד: "וְתְמוּנַת ה' יִבִּיט".

רַחֵם עָלֵינוּ לְמַעַן שְׁמֹךְ, וְזַכְּנוּ לְתְּפִלָּה בְּכוּנַת-הַלֵּב, בְּהַתְּלַהֲבוֹת גְּדוֹל בְּאֱמֶת, עַד שִׁיתְּעוֹרְרוּ יְדֵינוּ לְהַמְּחֵאת כַּח אֵל כַּח בְּשַׁעַת הַתְּפִלָּה, בְּאֶפֶן שֶׁנִּזְכָּה לְהִבִּיט בְּתְמוּנַת ה', וְלְהַפִּיר אוֹתָךְ בְּאֱמֶת, אֲשֶׁר רַק בְּשִׁבִיל זֶה נּוֹצְרֵנוּ, כְּדֵי לְדַעַת וְלְהַפִּיר אוֹתָךְ בְּאֱמֶת.

[טז] לְקוּטֵי-תְּפִלּוֹת ה"א קֵלָה

(עפ"י ליקו"מ ח"א ריב, מ'קחאת-כ"ף - לעיל אות נ)

"וְתְמוּנַת ה' יִבִּיט" (במדרש יב, ח)

שֶׁנִּזְכָּה לְהִבִּיט בְּתְמוּנַת ה', שֶׁהוּא אוֹתִיוֹת הַתְּפִלָּה וְכוּ' - עַל-יְדֵי שֶׁנִּזְכָּה לְהַמְּחֵאת-כַּפִּיִם בְּשַׁעַת הַתְּפִלָּה

יְחִיד קְדָמוֹן, אֲשֶׁר אֶתָּה סְתוּם וְנִעְלָם מִכָּל הָעוֹלָמוֹת, כִּי "לִית מַחְשְׁבָה תְּפִיסָא בְּךָ כָּלֵל, אֵף בְּרַחֲמֵיךְ הַרְבִּיִם חֲמִלְתָּ עָלֵינוּ, וְנִתַּת לָנוּ רִשּׁוֹת לְדַמּוֹת וְלִכְנוֹת אוֹתָךְ, עַל-יְדֵי שְׁמוֹת וּכְנוּיִים וְתַאֲרִים אֲשֶׁר גָּלוּ לָנוּ נְבִיאֵיךְ הַקְּדוּשִׁים, אֲשֶׁר עַל-יְדֵי-זֶה אֲנוּ זוֹכִיִם לְהַמְּשִׁיךְ שְׁכִינַת כְּבוֹדְךָ עָלֵינוּ.

- הַלִּימוֹד בְּגִלְיוֹן הַזֶּה -

יְהֵא לְטוֹבוֹת וְלַעֲלִיּוֹת נִשְׁמַת אִישׁ צְדִיק תָּמִים
 תְּרַה"ג מוֹהַר"ר אֶהֱרָן גְּרִשׁוֹן מִנַּחֵם
 ב"ר אֶפְרַיִם שְׁמוּאֵל זצ"ל
 נִלְב"ע ח' אֱלוּל תַּשַּׁע"ח לַפ"ק - תַּנְצַב"ה